

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای کترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

برنامه‌رسی رشته

کارشناسی زبان و ادبیات عربی

Arabic Language and Literature

کارشناسی

مجری:

دکتر سمیه حسنعلیان (مدیر گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه اصفهان)

با همکاری اعضای هیئت علمی و دانش آموختگان دکتری گروه های عربی دانشگاه های ایران:

(به ترتیب الفباء: سید محمد رضا ابن الرسول، حمید احمدیان، محمد اجاقی، فاطمه اشراقی، سردار اصلانی، عبدالغنى ایروانی زاده، مریم جلایی، فرزانه حاجی قاسمی، سمیه حسنعلیان، محمد خاقانی، محمد رحیمی، علی زاهد پور، منصوره زرکوب، سید رضا سلیمان زاده، الهام سیدان، نصرالله شاملی، اصغر شهبازی، احمد رضا صاعدی، مهدی عابدی، سمیه کاظمی، عسکر علی کرمی، نرگس گنجی، دانش محمدی، امیر صالح معصومی، حسین میرزایی نیا، وصال میمندی، ماجد نجاریان، روح الله نصیری)

ویراسته

سید محمد رضا ابن الرسول

جدول تغییرات

ردیف	عنوان درس در برنامه قبلی	تعداد واحد	عنوان درس		تعداد واحد
			نظری	عملی	
.۱	صرف (۱)	۳	۱	۳	صرف ۱ و ۲
.۲	صرف (۲)	۳	۱	۳	صرف ۳
.۳	نحو (۱)	۳	۱	۳	نحو ۱ و ۲
.۴	نحو (۲)	۳	۱	۳	نحو ۳ و ۴
.۵	نحو (۳)	۳	۱	۳	نحو ۵ و ۶
.۶	نحو (۴)	۳	۱	۳	-
.۷	علوم بلاغی (معانی)	۳	۱	۳	بلاغت ۱ و ۲
.۸	علوم بلاغی (بیان)	۳	۱	۳	بلاغت ۳
.۹	آواشناسی زبان عربی و تجوید قرآن کریم	۲	-	۲	آواشناسی و تجوید
.۱۰	خواندن متون ساده و درک مفاهیم	۲	-	۲	خواندن متون ساده
.۱۱	آشنایی با کشورهای عربی	۲	-	۲	آشنایی با کشورهای عربی
.۱۲	آزمایشگاه زبان (۱)	۲	-	۲	آزمایشگاه زبان ۱
.۱۳	آزمایشگاه زبان (۲)	۲	-	۲	آزمایشگاه زبان ۲
.۱۴	آزمایشگاه زبان (۳)	۲	-	۲	آزمایشگاه زبان ۳
.۱۵	گفت و شنود (۱)	۲	-	۲	گفت و شنود ۱
.۱۶	گفت و شنود (۲)	۲	-	۲	گفت و شنود ۲
.۱۷	گفت و شنود (۳)	۲	-	۲	گفت و شنود ۳
.۱۸	گفت و شنود (۴)	۲	-	۲	گفت و شنود ۴
.۱۹	نگارش (۱)	۲	-	۲	نگارش ۱
.۲۰	نگارش (۲)	۲	-	۲	نگارش ۲
.۲۱	نگارش (۳)	۲	-	۲	نگارش ۳
.۲۲	آین نگارش فارسی	۲		۲	آین نگارش و ویرایش فارسی
.۲۳	فن ترجمه ۱	۲		۲	فن ترجمه ۱
.۲۴	فن ترجمه ۲	۲		۲	فن ترجمه ۲
.۲۵	ترجمه از عربی به فارسی	۲		۲	ترجمه از عربی به فارسی
.۲۶	ترجمه از فارسی به عربی	۲		۲	ترجمه از فارسی به عربی
.۲۷	متون رسانه‌ای (۱)	۲		۲	متون رسانه‌ای ۱
.۲۸	متون رسانه‌ای (۲)	۲		۲	متون رسانه‌ای ۲
.۲۹	قرائت و ترجمه متون حقوقی	۲		۲	متون حقوقی
.۳۰	علوم بلاغی (بدیع)	۲		۲	بدیع
.۳۱	عروض و قافیه	۲		۲	عروض و قافیه

۲	تحلیل ادبی		۲	تحلیل ادبی	.۳۲
۲	ادبیات پیش از اسلام		۲	ادبیات پیش از اسلام	.۳۳
۲	تحلیل زبانی و ادبی قرآن کریم		۲	مطالعات تفسیری و ادبی در قرآن کریم	.۳۴
۲	تحلیل زبانی و ادبی نهج البلاغه		۲	نهج البلاغه	.۳۵
۲	ادبیات دوره اسلامی و اموی		۲	ادبیات صدر اسلام	.۳۶
			۲	ادبیات دوره اموی	.۳۷
-	-		۲	ادبیات دوره عباسی (۱)	.۳۸
۲	ادبیات دوره عباسی - نثر		۲	ادبیات دوره عباسی (۲) - نثر	.۳۹
۲	ادبیات دوره عباسی - شعر		۲	ادبیات دوره عباسی (۳) - شعر	.۴۰
۲	ادبیات دوره مملوکی و عثمانی			ادبیات دوره مغولی، مملوکی و عثمانی	.۴۱
-	-		۲	ادبیات دوره نهضت	.۴۲
۲	ادبیات معاصر - نثر		۲	ادبیات معاصر (۱) - نثر	.۴۳
۲	ادبیات معاصر - شعر		۲	ادبیات معاصر (۲) - شعر	.۴۴
۲	زبان انگلیسی تخصصی ۱		۲	(۱) زبان تخصصی (انگلیسی)	.۴۵
۲	زبان انگلیسی تخصصی ۲		۲	(۲) زبان تخصصی (انگلیسی)	.۴۶
۲	مبانی زبان‌شناسی		۲	مبانی زبان‌شناسی	.۴۷
۲	زبان‌شناسی عربی		۲	زبان‌شناسی عربی	.۴۸
۲	روش‌های تدریس زبان و ادبیات عربی		۲	روش تدریس زبان و ادبیات عربی	.۴۹
۲	روش تحقیق و مأخذشناسی		۲	روش تحقیق	.۵۰
۲	لهجه‌های عربی		۲	آشنایی با لهجه‌های عربی	.۵۱
۲	اعراب قرآن و حدیث		۲	اعراب قرآن و حدیث	.۵۲
۲	تحلیل زبانی و ادبی متون حدیث و ادعیه		۲	متون حدیث و ادعیه	.۵۳
۲	ادبیات عربی در ایران		۲	ادبیات عربی در ایران	.۵۴
۲	ادبیات اندلس		۲	ادبیات اندلس	.۵۵
۲	متون نظم و نثر فارسی		۲	متون نظم و نثر فارسی	.۵۶
۲	ادبیات تطبیقی		۲	ادبیات تطبیقی	.۵۷
۲	نرم‌افزارهای تخصصی در زبان و ادبیات عربی		۲	رایانه و نرم‌افزارهای تخصصی در زبان و ادبیات عربی	.۵۸
۲	واژه‌نامه‌های عربی	-	-	-	.۵۹
۲	آشنایی با زبان‌های سامی	-	-	-	.۶۰
۲	ادبیات داستانی	-	-	-	.۶۱
۲	ادبیات کودک	-	-	-	.۶۲
۲	کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی	-	-	-	.۶۳

فهرست

فصل اول: مشخصات کلی برنامه درسی	5
الف) مقدمه	6
ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف	6
پ) ضرورت و اهمیت	7
ت) تعداد و نوع واحدهای درسی	7
جدول ۱: توزیع واحدها	7
ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش آموختگان	8
ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره	8
فصل دوم: جدول عنوانین و مشخصات دروس	9
جدول ۲: عنوان و مشخصات دروس عمومی	10
جدول ۳: عنوان و مشخصات کلی دروس پایه	11
جدول ۴: عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی	12
جدول ۵: عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری	14
فصل سوم: ویژگی‌های دروس	15
۱. صرف ۱	۱۶
۲. صرف ۲	۱۸
۳. صرف ۳	۲۰
۴. نحو ۱	۲۲
۵. نحو ۲	۲۴
۶. نحو ۳	۲۶
۷. نحو ۴	۲۸
۸. نحو ۵	۳۰
۹. نحو ۶	۳۲
۱۰. بлагعت ۱	۳۴
۱۱. بлагعت ۲	۳۶
۱۲. بлагعت ۳	۳۸

۴۰.....	۱۳. آشنایی و تجوید
۴۲.....	۱۴. واژه‌نامه‌های عربی
۴۴.....	۱۵. خواندن متون ساده
 ۴۶.....	۱۶. آشنایی با کشورهای عربی
۴۸.....	۱۷. آزمایشگاه زبان ۱
۵۰.....	۱۸. آزمایشگاه زبان ۲
۵۲.....	۱۹. آزمایشگاه زبان ۳
۵۴.....	۲۰. گفت و شنود ۱
۵۶.....	۲۱. گفت و شنود ۲
۵۸.....	۲۲. گفت و شنود ۳
۶۰.....	۲۳. گفت و شنود ۴
۶۲.....	۲۴. نگارش ۱
۶۴.....	۲۵. نگارش ۲
۶۶.....	۲۶. نگارش ۳
۶۸.....	۲۷. آین نگارش و ویرایش فارسی
۷۰.....	۲۸. فن ترجمه ۱
۷۲.....	۲۹. فن ترجمه ۲
۷۴.....	۳۰. ترجمه از عربی به فارسی
۷۶.....	۳۱. ترجمه از فارسی به عربی
۷۸.....	۳۲. متون رسانه‌ای ۱
۸۰.....	۳۳. متون رسانه‌ای ۲
۸۲.....	۳۴. متون حقوقی
۸۴.....	۳۵. بدیع
۸۶.....	۳۶. عروض و قافیه
۸۸.....	۳۷. تحلیل ادبی
۹۰.....	۳۸. ادبیات پیش از اسلام
۹۲.....	۳۹. تحلیل زبانی و ادبی قرآن کریم
۹۴.....	۴۰. تحلیل زبانی و ادبی نهج البلاغه
۹۶.....	۴۱. ادبیات دوره اسلامی و اموی
۹۸.....	۴۲. ادبیات دوره عباسی - نثر

۱۰۰.....	۴۳. ادبیات دوره عباسی - شعر
۱۰۲.....	۴۴. ادبیات دوره مملوکی و عثمانی
۱۰۴.....	۴۵. ادبیات معاصر - نثر
۱۰۶.....	۴۶. ادبیات معاصر - شعر
 ۱۰۸.....	۴۷. زبان انگلیسی تخصصی ۱
۱۱۰.....	۴۸. زبان انگلیسی تخصصی ۲
۱۱۲.....	۴۹. مبانی زبان‌شناسی
۱۱۴.....	۵۰. زبان‌شناسی عربی
۱۱۶.....	۵۱. روش‌های تدریس زبان و ادبیات عربی
۱۱۸.....	۵۲. روش تحقیق و مأخذ‌شناسی
۱۲۰.....	۵۳. لهجه‌های عربی
۱۲۲.....	۵۴. آشنایی با زبان‌های سامی
۱۲۴.....	۵۵. اعراب قرآن و حدیث
۱۲۶.....	۵۶. تحلیل زبانی و ادبی متون حدیث و ادعیه
۱۲۸.....	۵۷. ادبیات عربی در ایران
۱۳۰.....	۵۸. ادبیات اندلس
۱۳۲.....	۵۹. ادبیات داستانی
۱۳۴.....	۶۰. ادبیات کودک
۱۳۶.....	۶۱. متون نظم و نثر فارسی
۱۳۸.....	۶۲. ادبیات تطبیقی
۱۴۰.....	۶۳. کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی
۱۴۲.....	۶۴. نرم‌افزارهای تخصصی در زبان و ادبیات عربی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه

زبان عربی، به عنوان زبانِ اولِ جهان اسلام، یکی از زبان‌های رسمی سازمان ملل متحد و زبان رسمی ۲۶ کشور دنیا است. شمار عربی زبان‌جهان نزدیک نیم میلیارد نفر است (سال ۱۴۰۰ هجری شمسی) که بیشتر آنها در منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا ساکنند. زبان عربی در نمودار پر گویشورترین زبان‌های دنیا رتبه پنجم، و در آمار زبان رسمی بر حسب تعداد کشورها جایگاه سوم را دارد. زبان عربی، زبان قرآن و حدیث و بسیاری از آثار بر جای مانده از مسلمانان است.

امروزه، آموزش و یادگیری زبان عربی برای بیشتر کشورهای جهان، به امری مهم تبدیل شده است، چه برای آنان که می‌خواهند با علوم و آداب و فرهنگ اسلامی جهانِ اسلام - با اهداف متفاوت - آشنا شوند و چه برای آنان که قصد تجارت با کشورهای عربی دارند.

زبان عربی در ایران از دیرباز و بنا بر اقتضای دینی و فرهنگی مورد توجه بوده، و هر چند در زمان‌های مختلف نوع تعاملِ حاکمان و سیاستمداران و فرهنگ‌دوستان و ادبیان با این زبان دستخوش تغییرات کمی و کیفی شده ولی همیشه از رواج و اعتبار خاصی برخوردار بوده است.

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های زبان عربی در ایران آن است که این زبان در کشور ما به هیچ عنوان زبانی خارجی و بیگانه نیست و یکی از زبان‌های ایرانِ کنونی به شمار می‌آید که در بخش‌هایی از استان‌های خوزستان و فارس و دیگر استان‌ها بدان تکلم می‌کنند؛ از این رو هم قرابت فرهنگی و دینی و هم بومی‌گرایی و اصالت‌محوری اقتضا می‌کند که ایرانیان نگاهی بومی به زبان عربی داشته باشند.

می‌دانیم که اجداد ما از قرون اولیه اسلامی تا همین اواخر در بسیاری از دانش‌های زبان و ادب عربی سرآمد بودند و همواره بار اصلی ساختن پیکره علوم مرتبط با زبان عربی را بر دوش کشیده‌اند. امروزه اما نه جایگاه زبان عربی در ایران جایگاه مناسبی است و نه ایرانیان در حوزه زبان عربی و آموزش و علوم آن، جایگاه درخور یادی دارند.

دانشگاه‌های ایران نیز رویه یکسانی در آموزش زبان عربی ندارند و اهداف و سرفصل‌ها و برنامه‌های آنها به اعتراف و گواهی استادان و دانشجویان سال‌های اخیر، با نیازهای امروز چندان سازگار نیست. دانش آموختگان در مهارت‌های زبانی توانمند نیستند و دانش‌هایی که آموخته‌اند در حد انتظار با نیازهای جامعه، هماهنگی ندارد و طبیعی است که راهی به بازار کار نمی‌یابند و از آموخته‌هایشان بهره‌ای نمی‌برند. بنا بر این رشتہ زبان و ادبیات عربی نیازمند یک بازنگری اساسی در اهداف، سرفصل‌ها و برنامه‌های تخصصی دانشگاه‌ها است، برنامه‌ای که بتواند متناسب با نیاز ایران امروز، دانشجویانی کارآمدتر برای جامعه تربیت کند.

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

دوره کارشناسی رشتہ زبان و ادبیات عربی، یکی از دوره‌های آموزشی در نظام آموزشی آن مطابق آین نامه مصوب شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی است و هدف آن تربیت افرادی است که بتوانند نیازهای مختلف کشور را از قبیل دانشگاه‌ها، وزارت آموزش و پرورش، وزارت امور خارجه، سازمان میراث فرهنگی، مؤسسات ترجمه، شرکت‌های دولتی و خصوصی در امر ترجمه و تدریس و آموزش زبان عربی برآورده سازند و علاوه بر آن پس از به پایان رساندن این دوره، آمادگی کافی برای شرکت در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری در همین رشتہ و رشته‌های مرتبط

را داشته باشند و نیاز کشور در زمینه‌های مرتبط با این رشته را تأمین کنند. رشته زبان و ادبیات عربی در مقطع کارشناسی به آموزش در حوزهٔ مهارت‌های زبانی و زبان و ادبیات می‌پردازد.

از مهم‌ترین اهداف تأسیس این رشته می‌توان به مواردی چون آشنایی با زبان قرآن و متون دینی و علمی دانشمندان اسلام، آشنایی با زبان، فرهنگ و ادبیات عربی، زمینه‌سازی برای پژوهش در موارد یادشده، آشنایی با فرهنگ و لهجه‌های عربی‌زبانان و برقراری ارتباط مؤثرتر با جهان عرب، تربیت کارشناسان خبره برای شناخت و تحلیل تأثیر متقابل زبان و ادبیات عربی و زبان و ادبیات فارسی، کمک به آموزش بهینه زبان عربی، رفع نیاز مدارس، آموزشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، تأمین نیروی انسانی مورد نیاز در بخش‌های تبلیغات، قرآن‌پژوهی و حدیث‌پژوهی، و اهتمام به زبان عربی به عنوان یک زبان زنده جهان اشاره کرد.

(پ) ضرورت و اهمیت

با توجه به تخصیص مادهٔ شانزدهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به لزوم تدریس زبان عربی در تمام دوره‌های متوسطه اول و دوم آموزش و پرورش ایران؛ ضرورت گسترش روابط کشور با کشورهای عربی همسایه، منطقه و جهان در زمینه‌های مختلف علمی، صنعتی، گردشگری، اقتصادی، فرهنگی، پژوهشی؛ و با در نظر گرفتن این موضوع که زبان و ادبیات عربی یکی از قدیم‌ترین رشته‌های تحصیلی دانشگاه‌های کشور است که هر ساله دانش‌آموختگان بسیاری در مقطع کارشناسی دارد و همچنین با توجه به نیاز کشور به حوزه‌های مختلفی چون، ادبیات عربی، آموزش زبان عربی، مترجمی زبان عربی، و با عنایت به اهمیت زبان عربی در جهان امروز به عنوان یک زبان بین‌المللی، و با توجه به آمیختگی و داد و ستد دیرینه زبان فارسی با زبان عربی، و نیز اینکه این زبان یکی از زبان‌های اقوام ایرانی به شمار می‌آید، بایستگی و ارجمندی تأسیس و بروز شدن مستمر رشته زبان و ادبیات عربی آشکار می‌شود.

از نگارش سرفصل پیشین این رشته نزدیک به ۱۰ سال می‌گذرد و به همین روی پاسخگوی برخی از نیازهای امروز فراگیران نیست. همچنین بسیاری از عناوین، رئوس مطالب و منابع آن متناسب با رویکردهای نوین علمی و آموزشی نیست.

(ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

برنامه درسی رشته زبان و ادبیات عربی مشتمل بر ۱۴۰ واحد به شرح زیر است:

جدول ۱: توزیع واحدها

نوع دروس	تعداد واحد
دروس عمومی	۲۲
دروس پایه	۲۶
دروس تخصصی	۸۲
دروس اختیاری	۱۰
رساله / پایان‌نامه	-
جمع	۱۴۰

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
تأمین نیاز وزارت آموزش و پرورش و مؤسسات آموزشی برای تدریس زبان عربی	آواشناسی و تجوید، واژه‌نامه‌های عربی، خواندن متون ساده، صرف، نحو، بلاغت، فن ترجمه، ترجمه از عربی به فارسی، روش تدریس زبان و ادبیات عربی
تأمین نیاز مؤسسات تجاری برای ترجمه شفاهی و کتبی	گفت و شنود، نگارش، واژه‌نامه‌های عربی، فن ترجمه، ترجمه از عربی به فارسی، ترجمه از فارسی به عربی، متون حقوقی، لهجه‌های عربی
تأمین نیاز حوزه گردشگری	آشنایی با کشورهای عربی، آزمایشگاه زبان، گفت و شنود، ترجمه از عربی به فارسی، ترجمه از فارسی به عربی، متون رسانه‌ای، لهجه‌های عربی
تأمین نیاز مؤسسات پژوهشی	مبانی زبان‌شناسی، زبان‌شناسی عربی، آشنایی با زبان‌های سامي، روش تحقیق، رایانه و نرم‌افزارهای تخصصی در زبان و ادبیات عربی، تحلیل ادبی
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط
آشنایی با زبان، فرهنگ و ادبیات عربی	آشنایی با کشورهای عربی، واژه‌نامه‌های عربی، خواندن متون ساده، لهجه‌های عربی، متون رسانه‌ای، ادبیات معاصر، ادبیات عربی در ایران، ادبیات تطبیقی
آشنایی با متون دینی (قرآن، حدیث و ادعیه)	آواشناسی و تجوید، تحلیل زیانی و ادبی قرآن کریم، تحلیل زیانی و ادبی نهج البلاغه، تحلیل زیانی و ادبی متون حدیث و ادعیه، ادبیات دوره اسلامی و اموی

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

تنها پذیرفه شدگان کنکور سراسری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌توانند در این دوره تحصیل کنند.

فصل دوم

جدول عناوين و مشخصات دروس

جدول ۲: عنوان و مشخصات دروس عمومی

ردیف	گروه	نام درس	تعداد واحد				تعداد ساعت	پیش‌نیاز / هم‌نیاز
			نظری	عملی	نظری	عملی		
۱	مبانی نظری اسلامی (۴ واحد)	اندیشه اسلامی ۱ (مبدأ و معاد)	-	۳۲	-	۲		
۲		اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	-	۳۲	-	۲		
۳		اسان در اسلام	-	۳۲	-	۲		
۴		حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	-	۳۲	-	۲		
۵	اخلاق اسلامی (۲ واحد)	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	-	۳۲	-	۲		
۶		اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	-	۳۲	-	۲		
۷		اخلاق خانواده	-	۳۲	-	۲		
۸		آین زندگی (اخلاق کاربردی)	-	۳۲	-	۲		
۹	انقلاب اسلامی (۲ واحد)	عرفان عملی در اسلام	-	۳۲	-	۲		
۱۰		انقلاب اسلامی ایران	-	۳۲	-	۲		
۱۱		آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	-	۳۲	-	۲		
۱۲		اندیشه سیاسی امام خمینی	-	۳۲	-	۲		
۱۳	تاریخ و تمدن اسلامی (۲ واحد)	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	-	۳۲	-	۲		
۱۴		تاریخ تحلیلی صدر اسلام	-	۳۲	-	۲		
۱۵		تاریخ امامت	-	۳۲	-	۲		
۱۶	آشنایی با منابع اسلامی (۲ واحد)	تفسیر موضوعی قرآن	-	۳۲	-	۲		
۱۷		تفسیر موضوعی نهج البلاغه	-	۳۲	-	۲		
۱۸	عمومی (۱۰ واحد)	زبان فارسی	-	۴۸	-	۳		
۱۹		زبان انگلیسی	-	۴۸	-	۳		
۲۰		تریبیت بدنی ۱	۳۲	-	۱	-		
۲۱		تریبیت بدنی ۲ (ورزش ۱)	۳۲	-	۱	-		
۲۲		دانش خانواده و جمعیت	-	۳۲	-	۲		

دانشجو موظف است ۲۲ واحد درس عمومی را از بین دروس جدول ۲ مطابق برنامه‌ریزی دانشگاه اخذ نماید.

جدول ۳: عنوان و مشخصات کلی دروس پایه

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد						تعداد ساعت	هم نیاز	پیش نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	عملی	نظری	عملی			
.۱	صرف ۱	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-	صرف ۲
.۲	صرف ۲	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-	صرف ۱
.۳	صرف ۳	۳	-	✓	-	۴۸	-	-	-	-	-
.۴	نحو ۱	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-	نحو ۲
.۵	نحو ۲	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-	نحو ۱
.۶	نحو ۳	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-	نحو ۴
.۷	نحو ۴	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-	نحو ۳
.۸	نحو ۵	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-	نحو ۶
.۹	نحو ۶	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-	نحو ۵
.۱۰	بلاغت ۱	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	نحو	بلاغت ۲
.۱۱	بلاغت ۲	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	نحو	بلاغت ۱
.۱۲	بلاغت ۳	۳	-	✓	-	۴۸	-	-	-	-	-
*		۲۶									

نکته: مدت زمان آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کارآموزی (کارورزی) ۶۴ ساعت در طول یک نیم سال تحصیلی است.

جدول ۴: عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعت	پیش نیاز	هم نیاز
			نظری عملی	عملی	- نظری عملی			
.۱	آواشناسی و تجوید	۲	-	✓	-	۳۲	-	-
.۲	واژه‌نامه‌های عربی	۲	-	✓	-	۳۲	-	-
.۳	خواندن متون ساده	۲	-	✓	-	۳۲	-	-
.۴	آشنایی با کشورهای عربی	۲	-	✓	-	۳۲	-	-
.۵	آزمایشگاه زبان ۱	۲	-	✓	-	۳۲	-	-
.۶	آزمایشگاه زبان ۲	۲	-	✓	-	۳۲	آزمایشگاه زبان ۱	-
.۷	آزمایشگاه زبان ۳	۲	-	✓	-	۳۲	آزمایشگاه زبان ۲	-
.۸	گفت و شنود ۱	۲	-	✓	-	۳۲	-	-
.۹	گفت و شنود ۲	۲	-	✓	-	۳۲	گفت و شنود ۱	-
.۱۰	گفت و شنود ۳	۲	-	✓	-	۳۲	گفت و شنود ۲	-
.۱۱	گفت و شنود ۴	۲	-	✓	-	۳۲	گفت و شنود ۳	-
.۱۲	نگارش ۱	۲	-	✓	-	۳۲	-	-
.۱۳	نگارش ۲	۲	-	✓	-	۳۲	نگارش ۱	-
.۱۴	نگارش ۳	۲	-	✓	-	۳۲	نگارش ۲	-
.۱۵	آین نگارش و ویرایش فارسی	۲	-	✓	-	۳۲	-	-
.۱۶	فن ترجمه ۱	۳	-	✓	-	۴۸	صرف و نحو	-
.۱۷	فن ترجمه ۲	۲	-	✓	-	۳۲	فن ترجمه ۱	-
.۱۸	ترجمه از عربی به فارسی	۲	-	✓	-	۳۲	فن ترجمه ۲	-
.۱۹	ترجمه از فارسی به عربی	۲	-	✓	-	۳۲	فن ترجمه ۲	-
.۲۰	متون رسانه‌ای ۱	۲	-	✓	-	۳۲	فن ترجمه ۲	-
.۲۱	متون رسانه‌ای ۲	۲	-	✓	-	۳۲	فن ترجمه ۲	-
.۲۲	متون حقوقی	۲	-	✓	-	۳۲	فن ترجمه ۲	-
.۲۳	بدیع	۳	-	✓	-	۴۸	-	-
.۲۴	عروض و قافیه	۲	-	✓	-	۳۲	-	-

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعت			پیش نیاز	هم نیاز
			نظری - عملی	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی		
.۲۵	تحلیل ادبی	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-
.۲۶	ادبیات پیش از اسلام	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	تحلیل ادبی	-
.۲۷	تحلیل زبانی و ادبی قرآن کریم	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	تحلیل ادبی	-
.۲۸	تحلیل زبانی و ادبی نهج البلاغه	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	تحلیل ادبی	-
.۲۹	ادبیات دوره اسلامی و اموی	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	تحلیل ادبی	-
.۳۰	ادبیات دوره عباسی - نثر	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	تحلیل ادبی	-
.۳۱	ادبیات دوره عباسی - شعر	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	تحلیل ادبی	-
.۳۲	ادبیات دوره مملوکی و عثمانی	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	تحلیل ادبی	-
.۳۳	ادبیات معاصر - نثر	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	تحلیل ادبی	-
.۳۴	ادبیات معاصر - شعر	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	تحلیل ادبی	-
.۳۵	زبان انگلیسی تخصصی ۱	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	زبان عمومی	-
.۳۶	زبان انگلیسی تخصصی ۲	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	زبان عمومی	-
.۳۷	مبانی زبان‌شناسی	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-
.۳۸	زبان‌شناسی عربی	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-
.۳۹	روش‌های تدریس زبان و ادبیات عربی	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-
.۴۰	روش تحقیق و مأخذ‌شناسی	۲	-	✓	-	۳۲	-	-	-	-
		۸۲								*

جدول ۵: عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد						تعداد ساعت	پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	عملی	نظری	عملی			
۱.	لهجه های عربی	۲	-	✓	-	-	✓	-	۳۲	آزمایشگاه آزمایشگاه و گفت و شنود	
۲.	آشنایی با زبان های سامی	۲	-	✓	-	-	✓	-	۳۲	مبانی زبان شناسی	
۳.	اعراب قرآن و حدیث	۲	-	✓	-	-	✓	-	۳۲	صرف و نحو	
۴.	تحلیل زبانی و ادبی متون حدیث و ادعیه	۲	-	✓	-	-	✓	-	۳۲	تحلیل ادبی	
۵.	ادبیات عربی در ایران	۲	-	✓	-	-	✓	-	۳۲	تحلیل ادبی	
۶.	ادبیات اندلس	۲	-	✓	-	-	✓	-	۳۲	تحلیل ادبی	
۷.	ادبیات داستانی	۲	-	✓	-	-	✓	-	۳۲	تحلیل ادبی	
۸.	ادبیات کودک	۲	-	✓	-	-	✓	-	۳۲	تحلیل ادبی	
۹.	متون نظم و نثر فارسی	۲	-	✓	-	-	✓	-	۳۲	فارسی عمومی و تحلیل ادبی	
۱۰.	ادبیات تطبیقی	۲	-	✓	-	-	✓	-	۳۲	تحلیل ادبی	
۱۱.	کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی	۲	-	✓	-	-	✓	-	۳۲	-	-
۱۲.	نرم افزارهای تخصصی در زبان و ادبیات عربی	۲	-	✓	-	-	✓	-	۳۲	-	-

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

صرف ۱		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
☒ نظری	☒ پایه	-	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی	صرف ۲	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

فراگیری یک دوره صرف فعل و آشنازی با انواع فعل برای واژه‌شناسی، درست‌خوانی و درست‌نویسی.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی ساخت‌های گوناگون فعل در متن؛
۲. مهارت افزایی در ساخت صیغ مختلف فعل؛
۳. کاربرد درست فعل در جمله.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تاریخچه علم صرف، تعریف و موضوع و هدف آن؛
۲. تعریف کلمه، انواع کلمه و نشانه هر کدام از آنها؛
۳. حروف زاید، تعداد و مواضع زیادت، میزان صرفی، فایده و قواعد آن؛
۴. انواع فعل (ماضی، مضارع، امر) و صرف آن؛
۵. فعل ثلاثی و رباعی، مجرد و مزید و ابواب هر کدام، معانی ابواب مزید.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین مداوم شفاهی و کتبی صیغه‌سازی و تشخیص انواع فعل و تعیین وزن.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. طباطبایی، م (۱۳۹۹). صرف ساده. قم: دارالعلم.
۲. الشرتونی، ر (۱۳۹۷). مبادئ العربیه. قم: دارالعلم.
۳. کیانی، ح. و میرقاداری، ف (۱۳۹۸). صرف کاربردی زبان عربی. شیراز: مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری با همکاری دانشگاه شیراز.
۴. عطار الطریفی، یوسف. (۲۰۱۰). الوافى فى قواعد الصرف العربى. الأردن: مكتبة الأهلية.
۵. طباطبایی، م (۱۳۹۷). دفتر سؤالات و تمارین صرف ساده. قم: دارالعلم.

صرف ۲		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Morphology ۲	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☒ پایه	-	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی	صرف ۱	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

فراگیری یک دوره صرف فعل و آشنازی با انواع فعل برای واژه‌شناسی، درست‌خوانی و درست‌نویسی.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی ساخت‌های گوناگون فعل در متن؛
۲. مهارت افزایی در ساخت صیغ مختلف فعل؛
۳. کاربرد درست فعل در جمله.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. فعل متصرف و غیر متصرف، اسم فعل و اقسام هر کدام؛
۲. فعل لازم و متعدی، انواع فعل متعدی، فعل معلوم و معجهول، طریقہ ساخت فعل معجهول؛
۳. فعل صحیح، معتل، مضاعف، مهموز و قواعد اعلال و ابدال و ادغام و تحفیف؛
۴. فعل مؤکد به نون تأکید ثقیله و خفیفه و صرف آن؛
۵. قواعد صرفی فعل مجزوم و منصوب.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین مداوم شفاهی و کتبی صیغه‌سازی و تشخیص انواع فعل و تعیین وزن.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. طباطبایی، م (۱۳۹۹). صرف ساده. قم: دارالعلم.
۲. الشرتونی، ر (۱۳۹۷). مبادئ العربیه. قم: دارالعلم.
۳. کیانی، ح. و میرقاداری، ف (۱۳۹۸). صرف کاربردی زبان عربی. شیراز: مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری با همکاری دانشگاه شیراز.
۴. عطار الطریفی، یوسف. (۲۰۱۰). الوافى فى قواعد الصرف العربى. الأردن: مكتبة الأهلية.
۵. طباطبایی، م (۱۳۹۷). دفتر سؤالات و تمارین صرف ساده. قم: دارالعلم.

صرف ۳		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
نظری	☒ پایه	-	دروس پیش‌نیاز:
عملی	☐ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۳	تعداد واحد:
		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

فراگیری یک دوره صرف اسم و آشنایی با انواع اسم برای واژه‌شناسی، درست‌خوانی و درست‌نویسی.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی و کاربرد درست انواع اسم در متن؛
۲. مهارت‌افرایی در ساخت انواع مشتقات اسمی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مشتقات: اسم فاعل و اسم مفعول و اسم مبالغه، صفت مشبهه، اسم تفضیل، اسم زمان، اسم مکان، اسم آلت؛ مصدر و انواع آن، مانند مصدر اصلی، مزید، میمی، صناعی، اسم مصدر؛
۲. مفرد و مثنی و جمع، جمع سالم و مکسر، اسم جمع و اسم جنس جمعی، انواع و قواعد هر کدام؛
۳. ثالثی و رباعی و خماسی، مجرد و مزید، ابواب مزید؛
۴. مذکر و مؤنث، تأییث مجازی و حقیقی، مؤنث لفظی و معنوی؛
۵. اسم صحیح، شبه صحیح، مقصور، ممدود، منقوص؛
۶. قواعد وزن، اعلال و ادغام و ابدال و تحفیف همزه در اسم؛
۷. اوزان و قواعد تصغیر و نسبت؛
۸. معرفه و نکره و انواع آن؛
۹. انواع عدد و قواعد آن؛
۱۰. اسم منصرف و غیر منصرف، اسماء مبني؛
۱۱. ضمایر، اسماء اشاره، موصولات، اسماء شرط و استفهام، کنایات.
۱۲. ضمایر، اسماء اشاره، موصولات، اسماء شرط و استفهام، کنایات.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
تمرین مداوم شفاهی و کتبی تشخیص و ساخت انواع اسم و کاربست آن.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. طباطبایی، م (۱۳۹۹). صرف ساده. قم: دارالعلم.
۲. الشرتونی، ر (۱۳۹۷). مبادئ العربیه. قم: دارالعلم.
۳. کیانی، ح. و میرقاداری، ف (۱۳۹۸). صرف کاربردی زبان عربی. شیراز: مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری با همکاری دانشگاه شیراز.
۴. عطار الطریفی، یوسف. (۲۰۱۰). الوافى فی قواعد الصرف العربی. الأردن: مكتبه الأهلية.
۵. طباطبایی، م (۱۳۹۷). دفتر سؤالات و تمارین صرف ساده. قم: دارالعلم.

نحو ۱		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Syntax ۱	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☒ پایه	-	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی	نحو ۲	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

فراگیری یک دورهٔ نحو و قواعد دستور زبان عربی (در مباحث اسنادی / مرفوعات) برای درست‌خوانی، درست‌گویی، درست‌نویسی و دریافتِ درستِ متن.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی نقش‌های مستند‌الیه‌ی و مستندی‌اسم در متن؛
۲. شناسایی وجه‌های گوناگون فعل در متن؛
۳. کاربرد درست کلمات در جمله.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. اشاره‌ای گذرا به تاریخ علم نحو؛
۲. ساختار جمله در زبان عربی؛
۳. معرب و مبني، انواع اعراب و بناء، روش ترکیب؛
۴. رفع، نصب و جزم فعل مضارع؛
۵. جملهٔ فعلیه و مستند‌الیه آن (فاعل و نائب فاعل و رابطه آن دو با فعل).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین مداوم شفاهی و کتبی تشخیص نقش و وجه کلمات و کاربرد آنها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الخطيب، ع. م؛ ومصلوح، س (۲۰۰۰م). نحو العربية. الكويت: مكتبة دار العروبة.
۲. الشرتونى، ر (۱۳۹۷). مبادئ العربية. قم: دار العلم.
۳. القرش، أ. إ (۲۰۰۳). النحو التطبيقي. طنطا: دار الضياء.
۴. بشير، ع. إ (۱۹۹۸). نحو في ظلال القرآن الكريم. عمان: دار مجذلاوي.
۵. بوخدود، ع. ب (۱۹۸۷). المدخل النحوى: تطبيق وتدريب فى النحو العربى. بيروت: المؤسسة الجامعية.
۶. الراجحى، ع (۲۰۰۰م). التطبيق النحوى. الإسكندرية: دار المعرفة الجامعية.
۷. عفش، م. ع (۱۹۹۲م). معين الطالب فى قواعد النحو والاعراب. بيروت: دار الشرق العربى.
۸. المكاوى، أ (۱۹۶۱م). التطبيقات العربية على القواعد التحويه والصرفية. القاهرة: دار التأليف.
۹. دياجى، أ (۱۳۷۷). الجديد في الصرف والنحو. تهران: سمت.
۱۰. الجارم، ع؛ وأمين، م (۲۰۰۵م). نحو الواضح. بيروت: دار الكتب العلمية.
۱۱. النجار، ن. م. ر (۲۰۰۰م). الواضح في النحو وتطبيقاته. مصر: جامعه حلوان.

نحو ۲		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☒ پایه	-
☐ عملی	☐ تخصصی	نحو ۱
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

فراگیری یک دورهٔ نحو و قواعد دستور زبان عربی (در مباحث اسنادی / مرفوعات) برای درست‌خوانی، درست‌گویی، درست‌نویسی و دریافتِ درستِ متن.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی نقش‌های مستند‌الیهی و مستندی اسم در متن؛
۲. شناسایی وجه‌های گوناگون فعل در متن؛
۳. کاربرد درست کلمات در جمله.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. جملهٔ اسمیه، مبتدا و خبر و انواع و روابط آن دو، ضمیر فصل و شأن؛
۲. نواسخ فعلی جملهٔ اسمیه (فعال ناقصه، مقابله)؛
۳. نواسخ حرفی جملهٔ اسمیه (إن و نظایر آن، حروف شبیه به لیس، لای نفی جنس).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین مداوم شفاهی و کتبی تشخیص نقش و وجه کلمات و کاربرد آنها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۴۰ درصد

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

١. الخطيب، ع. م؛ ومصلوح، س (٢٠٠٠م). نحو العربية. الكويت: مكتبة دار العروبة.
٢. الشرتوني، ر (١٣٩٧). مبادئ العربية. قم: دار العلم.
٣. القرش، أ. إ (٢٠٠٣م). النحو التطبيقي. طنطا: دار الضياء.
٤. بشير، ع. (١٩٩٨م). نحو في ظلال القرآن الكريم. عمان: دار مجدهاوي.
٥. بوخدود، ع. ب (١٩٨٧م). المدخل النحوى: تطبيق وتدريب فى النحو العربى. بيروت: المؤسسة الجامعية.
٦. الراجحى، ع (٢٠٠٠م). التطبيق النحوى. الإسكندرية: دار المعرفة الجامعية.
٧. عفش، م. ع (١٩٩٢م). معين الطالب فى قواعد النحو والإعراب. بيروت: دار الشرق العربى.
٨. المكاوى، أ (١٩٦١م). التطبيقات العربية على القواعد النحوية والصرفية. القاهرة: دار التأليف.
٩. ديماجي، أ (١٣٧٧). الجديد في الصرف والنحو. تهران: سمت.
١٠. الجارم، ع؛ وأمين، م (٢٠٠٥م). نحو الواضح. بيروت: دار الكتب العلمية.
١١. النجار، ن. م. ر (٢٠٠٠م). الواضح في النحو وتطبيقاته. مصر: جامعه حلوان.

نحو ۳		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☒ پایه	-
☐ عملی	☐ تخصصی	نحو ۴
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

فراگیری یک دوره نحو و قواعد دستور زبان عربی (در نقش‌های مفعولی و قیدی / منصوبات) برای درست‌خوانی، درست‌گویی، درست‌نویسی و دریافت درست متن.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی نقش‌های گوناگون اسم در متن؛
۲. کاربرد درست کلمات در جمله.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفعول به و ملحقات آن (افعال قلوب، اغراء، تحذیر، اختصاص و استثناء)؛
۲. مباحث فرعی مفعول (اشغال، تنازع، منادی، ندبه و استغاثه، اسلوب تعجب)؛
۳. عمل شبه‌ فعل‌ها (مصدر، اسم فاعل، اسم مبالغه و صفت مشبه).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین مداوم شفاهی و کتبی تشخیص نقش کلمات و کاربرد آنها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۶۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الخطيب، ع. م؛ ومصلوح، س (۲۰۰۰م). نحو العربية. الكويت: مكتبة دار العروبة.
۲. الشرتوني، ر (۱۳۹۷). مبادئ العربية. قم: دار العلم.
۳. القرش، أ. إ (۲۰۰۳). النحو التطبيقي. طنطا: دار الضياء.
۴. بشير، ع. إ (۱۹۹۸). نحو في ظلال القرآن الكريم. عمان: دار مجدهاوي.
۵. بوخدود، ع. ب (۱۹۸۷). المدخل النحوی: تطبيق وتدريب في النحو العربي. بيروت: المؤسسة الجامعية.
۶. الراجحي، ع (۲۰۰۰م). التطبيق النحوی. الإسكندرية: دار المعرفة الجامعية.
۷. عفش، م. ع (۱۹۹۲م). معین الطالب فی قواعد النحو والإعراب. بيروت: دار الشرق العربي.
۸. المکاوى، أ (۱۹۶۱م). التطبيقات العربية على القواعد النحویة والصرفیة. القاهرة: دار التأليف.
۹. دیاجی، ا (۱۳۷۷). الجديد فی الصرف والنحو. تهران: سمت.
۱۰. الجارم، ع؛ وأمين، م (۲۰۰۵م). نحو الواضح. بيروت: دار الكتب العلمية.
۱۱. النجار، ن. م. ر (۲۰۰۰م). الواضح فی النحو وتطبيقاته. مصر: جامعه حلوان.

نحو ۴		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Syntax ۴	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☒ پایه	-	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی	نحو ۳	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

فراگیری یک دوره نحو و قواعد دستور زبان عربی (در نقش‌های مفعولی و قیدی / منصوبات) برای درست‌خوانی، درست‌گویی، درست‌نویسی و دریافت درست متن.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی نقش‌های گوناگون اسم در متن؛
۲. کاربرد درست کلمات در جمله.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفعول مطلق، مفعول له، مفعول فيه، مفعول معه؛
۲. تمیز؛
۳. حال؛
۴. اسلوب مدح و ذم.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین مداوم شفاهی و کتبی تشخیص نقش کلمات و کاربرد آنها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:
۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال:
۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

١. الخطيب، ع. م؛ ومصلوح، س (٢٠٠٠). نحو العربية. الكويت: مكتبة دار العروبة.
٢. الشرتونى، ر (١٣٩٧). مبادئ العربية. قم: دار العلم.
٣. القرش، أ. إ (٢٠٠٣). النحو التطبيقي. طنطا: دار الضياء.
٤. بشير، ع. ي (١٩٩٨). نحو في ظلال القرآن الكريم. عمان: دار مجذلاوي.
٥. بوخدود، ع. ب (١٩٨٧). المدخل النحوى: تطبيق وتدريب فى النحو العربى. بيروت: المؤسسة الجامعية.
٦. الراجحى، ع (٢٠٠٠). التطبيق النحوى. الإسكندرية: دار المعرفة الجامعية.
٧. عفش، م. ع (١٩٩٢). معين الطالب فى قواعد النحو والإعراب. بيروت: دار الشرق العربى.
٨. المكاوى، أ (١٩٦١). التطبيقات العربية على القواعد النحوية والصرفية. القاهرة: دار التأليف.
٩. ديماجى، أ (١٣٧٧). الجديد فى الصرف والنحو. تهران: سمت.
١٠. الجارم، ع؛ وأمين، م (٢٠٠٥). نحو الواضح. بيروت: دار الكتب العلمية.
١١. النجار، ن. م. ر (٢٠٠٠). الواضح فى النحو وتطبيقاته. مصر: جامعه حلوان.

نحو ۵		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Syntax ۰	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☒ پایه	-	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی	نحو ۶	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

فراگیری یک دوره نحو و قواعد دستور زبان عربی (در نقش‌های مضاف اليهی و متممی، و تبعی / مجرورات و توابع) برای درست‌خوانی، درست‌گویی، درست‌نویسی و دریافت درست متن.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی نقش‌های گوناگون اسم در متن؛
۲. کاربرد درست کلمات در جمله؛
۳. تشخیص جمله‌های پایه و پیرو و اعراب آنها.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. اضافه؛
۲. توابع (نعمت، تأکید، بدل، عطف نسق و عطف بیان)؛
۳. کاربست اسم تفضیل.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین مداوم شفاهی و کتبی تشخیص نقش کلمات و جملات و کاربرد آنها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:
۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال:
۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

١. الخطيب، ع. م؛ ومصلوح، س (٢٠٠٠). نحو العربية. الكويت: مكتبة دار العروبة.
٢. الشرتونى، ر (١٣٩٧). مبادئ العربية. قم: دار العلم.
٣. القرش، أ. إ (٢٠٠٣). النحو التطبيقي. طنطا: دار الضياء.
٤. بشير، ع. ي (١٩٩٨). نحو في ظلال القرآن الكريم. عمان: دار مجذلاوي.
٥. بوخدود، ع. ب (١٩٨٧). المدخل النحوى: تطبيق وتدريب فى النحو العربى. بيروت: المؤسسة الجامعية.
٦. الراجحى، ع (٢٠٠٠). التطبيق النحوى. الإسكندرية: دار المعرفة الجامعية.
٧. عفش، م. ع (١٩٩٢). معين الطالب فى قواعد النحو والإعراب. بيروت: دار الشرق العربى.
٨. المكاوى، أ (١٩٦١). التطبيقات العربية على القواعد النحوية والصرفية. القاهرة: دار التأليف.
٩. ديماجى، أ (١٣٧٧). الجديد فى الصرف والنحو. تهران: سمت.
١٠. الجارم، ع؛ وأمين، م (٢٠٠٥). نحو الواضح. بيروت: دار الكتب العلمية.
١١. النجار، ن. م. ر (٢٠٠٠). الواضح فى النحو وتطبيقاته. مصر: جامعه حلوان.

نحو ۶		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Syntax ۶	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☒ پایه	-	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی	نحو ۵	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

فراگیری یک دوره نحو و قواعد دستور زبان عربی (در نقش‌های مضاف الیهی و متممی، و تبعی / مجرورات و توابع) برای درست‌خوانی، درست‌گویی، درست‌نویسی و دریافت درست متن.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی نقش‌های گوناگون اسم در متن؛
۲. کاربرد درست کلمات در جمله؛
۳. تشخیص جمله‌های پایه و پیرو و جایگاه دستوری آنها.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. انواع حروف و ادوات عامل و غیر عامل؛
۲. حروف جر و بحث تعقیق؛
۳. جمله‌های پایه و پیرو و اعراب آنها.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین مداوم شفاهی و کتبی تشخیص نقش کلمات و جملات و کاربرد آنها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:
۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال:
۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

١. الخطيب، ع. م؛ ومصلوح، س (٢٠٠٠). نحو العربية. الكويت: مكتبة دار العروبة.
٢. الشرتونى، ر (١٣٩٧). مبادئ العربية. قم: دار العلم.
٣. القرش، أ. إ (٢٠٠٣). النحو التطبيقي. طنطا: دار الضياء.
٤. بشير، ع. ي (١٩٩٨). نحو في ظلال القرآن الكريم. عمان: دار مجذلاوي.
٥. بوخدود، ع. ب (١٩٨٧). المدخل النحوي: تطبيق وتدريب في النحو العربي. بيروت: المؤسسة الجامعية.
٦. الراجحي، ع (٢٠٠٠). التطبيق النحوي. الإسكندرية: دار المعرفة الجامعية.
٧. عفش، م. ع (١٩٩٢). معين الطالب في قواعد النحو والإعراب. بيروت: دار الشرق العربي.
٨. المكاوى، أ (١٩٦١). التطبيقات العربية على القواعد النحوية والصرفية. القاهرة: دار التأليف.
٩. ديماجي، أ (١٣٧٧). الجديد في الصرف والنحو. تهران: سمت.
١٠. الجارم، ع؛ وأمين، م (٢٠٠٥). نحو الواضح. بيروت: دار الكتب العلمية.
١١. النجار، ن. م. ر (٢٠٠٠). الواضح في النحو وتطبيقاته. مصر: جامعه حلوان.

بلاغت ۱		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
نظری	☒ پایه	نحو	دروس پیش‌نیاز:
عملی	☐ تخصصی	بلاغت ۲	دروس هم‌نیاز:
نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با مباحث علم معانی و تشخیص و تحلیل مقوله‌های آن.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با دو مقوله فصاحت و بلاغت؛
۲. آشنایی با معنی‌شناسی و ارتباط آن با نحو.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. اشاره‌ای گذرا به تاریخ علم بلاغت؛
۲. مباحث مقدماتی (فصاحت و بلاغت، انواع علوم بلاغی و ملحقات آن، تعریف علم معانی)؛
۳. صدق و کذب، خبر، اغراض خبر، انواع خبر (ابتدای، طلبی، انکاری)، انواع جمله (اسمیه، فعلیه)؛
۴. انشاء و انواع آن (امر، نهی، استفهام، تمدنی، نداء) و اغراض ثانوی یا معانی غیر مستقیم هر یک از آنها؛
۵. احوال مسندهای و مسندهای (ذکر، حذف، تعریف، تنکیر، تقدیم و تأخیر).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

لازم است در این درس همه مباحث مطرح شده برای دانشجو توضیح داده شده، و در کنار مسائل نظری، تطبیق موضوعات بر آیات و عبارات ادبی مورد غفلت قرار نگیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال: ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال: ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

١. الغایینی، م (۱۳۹۹). علوم البلاغه. تهران: تافگه.
٢. المراغی، أ. م (۲۰۰۲). علوم البلاغه. بیروت: دار الكتب العلمیه.
٣. الهاشمي، أ (۱۳۹۸). جواهر البلاغه، مع تطبيقات وإضافات. قم: مركز مديریت حوزه علمیه قم.
٤. الزناد، أ (۱۹۹۲م). دروس فی البلاغه العربیه، نحو رویه جدیده. بیروت: المركز الثقافی العربي.
٥. الديباجی، إ (۱۳۷۶). بدايه البلاغه. تهران: سمت.
٦. الصافی الجوینی، م (۱۹۸۵م). البلاغه العربیه، تأصیل و تجدید. اسکندریه: مکتبه الإسکندریه.

بلاغت ۲		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
☒ نظری	☒ پایه	نحو	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی	بلاغت ۱	دروس همنیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با مباحث علم معانی و تشخیص و تحلیل مقوله‌های آن.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با معنی‌شناسی و ارتباط آن با نحو؛
۲. آشنایی با گزینه‌گویی و درازگویی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. اطلاق و تقید (تلقیه به نعت، تأکید، عطف بیان، عطف نسق، بدل، ضمیر فصل، نواسخ، شرط، نفی)؛
۲. احوال متعلقات فعل؛
۳. قصر (تعریف و انواع آن)؛
۴. فصل و وصل (تعریف، مواضع فصل، مواضع وصل)؛
۵. ایجاز، اطناب، و مساوات (تعریف و انواع).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

لازم است در این درس همه مباحث مطرح شده برای دانشجو توضیح داده شده، و در کنار مسائل نظری، تطبیق موضوعات بر آیات و عبارات ادبی مورد غفلت قرار نگیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال: ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال: ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

١. الغایینی، م (۱۳۹۹). علوم البلاغه. تهران: تافگه.
٢. المراغی، أ. م (۲۰۰۲). علوم البلاغه. بیروت: دار الكتب العلمیه.
٣. الهاشمي، أ (۱۳۹۸). جواهر البلاغه، مع تطبيقات وإضافات. قم: مركز مديریت حوزه علمیه قم.
٤. الزناد، أ (۱۹۹۲م). دروس فی البلاغه العربیه، نحو رویه جدیده. بیروت: المركز الثقافی العربي.
٥. الديباجی، إ (۱۳۷۶). بدايه البلاغه. تهران: سمت.
٦. الصافی الجوینی، م (۱۹۸۵م). البلاغه العربیه، تأصیل و تجدید. اسکندریه: مکتبه الإسکندریه.

بلاغت ۳		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☒ پایه	- دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	- حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۳ تعداد واحد:
		۳۶ تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با مباحث علم بیان و شناسایی صور بیانی در متون ادبی.

ب) اهداف ویژه:

۱. تشخیص و تحلیل انواع تشییه؛
۲. تشخیص و تحلیل انواع مجاز؛
۳. تشخیص و تحلیل انواع استعاره؛
۴. تشخیص و تحلیل انواع کنایه.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تشییه و تقسیمات گوناگون آن با توجه به ادات تشییه و وجه شبه و طرفین تشییه؛
۲. مجاز مفرد مرسل و علاقه‌های آن؛
۳. مجاز عقلی و علاقه‌های آن؛
۴. استعاره مفرد و انواع آن، اعم از مصرحه و ممکنیه، اصلیه و تبعیه، مرشحه و مطلقه و مجرد و...؛
۵. مجاز مرسل مرکب؛
۶. استعاره مرکب (استعاره تمثیله)؛
۷. کنایه و انواع آن.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

برای تحقق اهداف مذکور مباحث علم بیان به شکل کاربردی تدریس گردد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الغایینی، م (۱۳۹۹). علوم البلاغه. تهران: تافگه.
۲. المراغی، أ. م (۲۰۰۲). علوم البلاغه. بیروت: دار الكتب العلمیه.
۳. الهاشمی، أ (۱۳۹۸). جواهر البلاغه، مع تطبيقات وإضافات. قم: مرکز مدیریت حوزه علمیه قم.
۴. الزناد، أ (۱۹۹۲م). دروس في البلاغه العربيه، نحو روئيه جديده. بیروت: المركز الثقافي العربي.
۵. الديباجي، إ (۱۳۷۶). بدايه البلاغه. تهران: سمت.
۶. الصافی الجوینی، م (۱۹۸۵م). البلاغه العربية، تأصیل و تعجیل. اسکندریه: مکتبه الإسکندریه.

آۋاشناسى و تجويد		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
نظری	☐ پایه	-
عملی	☒ تخصصی	-
نظری - عملی	☐ اختیاری	-
رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تكميلي نياز است؟ سفر علمي آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنايی با نظام آوايی زبان عربى و قواعد مربوط به تجويد و القراءة الصحيح قرآن كريم.

ب) اهداف ویژه:

۱. ايجاد مهارت در تلفظ صحيح حروف همراه با رعایت صفات حروف؛
۲. ايجاد مهارت در تلفظ درست حرکات در زبان عربى و تفاوت آنها با فارسی؛
۳. رعایت صحيح قواعد و احکام تجويد قرآن كريم.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. بيان تاريخچه‌اي از القراءة القرآن كريم و چگونگي شکل گيري علم القراءات؛
۲. معرفی نظام آوايی، همخوانها و صوت‌ها و حرکات و سکنات؛
۳. مخارج حروف، القاب و صفات حروف؛
۴. تعريف علم تجويد و آداب القراءة القرآن كريم؛
۵. احکام مختلف مربوط به علم تجويد، مانند: قلب، اخفاء، ميم ساكن، نون و ميم مشدد، لام‌های ساكن، حروف مماثل و متقارب و متجانس، احکام راء، احکام مد، حکم‌هاء کنایه؛ اقسام وقف و ابتداء، هاء تأنيث، همزه و وصل و قطع.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین شیوه تلفظ حروفها و احکام تجويد با شنیدن نمونه‌های مشهور ترتیل قرآن.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال: ۵۰ درصد

**ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
دستگاه پخش صوت و تصویر و دیگر امکانات آزمایشگاهی مناسب**

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. سوید، ا. ر (۲۰۰۸م). *أطلس التجويد؛ دروس نظرية مرئية (ملون)*. دمشق: دار الغوثاني للدراسات القرآنية.
۲. پورفرزیب مولایی، ا (۱۳۸۷). *تجويد جامع*. تهران: سمت.
۳. شاکر، ع (۲۰۱۱م). *علم الأصوات العربية*. بيروت: دار الكتب العلمية.
۴. مفلح القضاه، م. ع (۱۹۹۸م). *الواضح في أحكام التجويد*. بيروت: دار النفائس.
۵. زندی، ب (۱۳۸۹). درآمدی بر آواشناسی زبان عربی و تجوید قرآن. مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی.
۶. ابن سعید الدوسری، إ (۱۴۰۲ق). *معجم المصطلحات في علم التجويد والقراءات*. السعودية: جامعة الإمام محمد بن سعود الإسلامية.
۷. القاضی، ع. ح (۱۹۹۶م). *العقد الفريد في علم التجويد*. صنعاء: مكتبة الجيل الجديد.
۸. ایس، إ (۱۹۶۱م). *علم الأصوات العربية*. القاهرة: دار النهضة العربية.
۹. ایس، ا (۱۳۷۴). آواشناسی زبان عربی. ترجمه: ابوالفضل علامی. تهران: اسوه.
۱۰. ستوده‌نیا، م (۱۳۷۸). *بررسی تطبیقی میان علم تجوید و آواشناسی*. تهران: رایزن.

واژه‌نامه‌های عربی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	- دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☒ تخصصی	- دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	- حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲ تعداد واحد:
		۳۲ تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با انواع واژه‌نامه‌های عمومی و تخصصی در حوزه زبان و ادبیات عربی و کاربرد آنها.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی واژه‌نامه‌های معتبر یک‌زبانه و امتیازات آنها؛
۲. شناسایی واژه‌نامه‌های معتبر دوزبانه و امتیازات آنها؛
۳. کسب مهارت در واژه‌یابی و دریافت معنی از آنها.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعاریف و اسامی واژه‌نامه‌ها؛
۲. پیدایش و تحول واژه‌نامه‌ها و فرهنگستان‌های زبان عربی در کشورهای عربی؛
۳. اصطلاحات حوزه واژه‌شناسی: واژه، اصطلاح، لغت، مفرد، کلمه و ترکیب، لفظ و معنی، موضوع له و مستعمل فیه، حقیقت و مجاز و ...؛
۴. انواع واژه‌نامه‌ها: عمومی و تخصصی، یک‌زبانه و دوزبانه و چندزبانه و ترجمه شده، ریشه‌ای / اشتاقاچی و الفباچی، کهن و معاصر، عربی به فارسی و فارسی به عربی، فرهنگ‌های طیفی، واژه‌نامه‌های قرآنی و حدیثی و ...؛
۵. مقدمات لازم برای استفاده از واژه‌نامه‌ها: آشنایی با انواع اشتقاق و انواع مشتقات، صرف اسم و فعل، ابواب مجرد و مزید و معانی آن، اعلال و ادغام و تحفیف همزه، لازم و متعدی، معلوم و مجہول، مذکر و مؤنث، مفرد و مثنی و جمع و ...؛
۶. تعابیر و رموز خاص واژه‌نامه‌ها برای معرفی: صفت فاعلی و مفعولی، لازم و متعدی، ابواب ششگانه ثلثی مجرد، فاعل و مفعول شخصی و شیئی، مذکر و مؤنث، اعلام یا اسم‌های خاص، مثلث الفاء‌ها، اضداد، و ... .

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. تمرین واژه‌یابی در انواع واژه‌نامه‌ها؛

۲. بازدید کاربردی از بخش مرجع کتابخانه.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

دستگاه پخش تصویر.

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. یعقوب، ا. ب (۱۹۸۵م). *المعاجم اللغوية العربية: بدأءاتها وتطورها*. بیروت: دار العلم للملائين.
۲. یعقوب، ا. ب (۱۳۹۷). *پیدایش و تکامل فرهنگ‌های عربی*. ترجمه: احسان اسماعیلی طاهری. تهران: کتاب بهار.
۳. دفتر تدوین متون درسی حوزه‌های علمیه (۱۳۹۹). درآمدی بر لغتشناسی. قم: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه.
۴. مرداوی، ع. م (۲۰۱۰م). *مناهج التأليف المعجمي عند العرب: معاجم المعانى والمفردات*. عمان: دار الثقافة.
۵. متزوی، ع (۱۳۳۷). *فرهنگنامه‌های عربی به فارسی*. تهران: دانشگاه تهران.
۶. صافی، ق (۱۳۸۵). *مرجع‌شناسی عمومی فارسی و عربی*. تهران: سپهر سخن.
۷. انواع واژه‌نامه‌های عربی به عربی، عربی به فارسی و فارسی به عربی.

خواندن متون ساده		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
نظری	☐ پایه	-
عملی	☒ تخصصی	-
نظری - عملی	☐ اختیاری	-
رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

مهارت افزایی در روان‌خوانی و درست‌خوانی.

ب) اهداف ویژه:

شناسایی متون ساده و ایجاد مهارت خواندن درست متن‌های ساده نشر و نظم عربی به منظور تلفظ صحیح، شناسایی کلمات و ترکیبات دشوار، افزایش دامنه واژگان و کسب توانایی در فهم متن.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. خواندن متون ساده در موضوعات مختلف و متنوع و تمرین بیان خلاصه مطالب خوانده شده به زبان فارسی؛
۲. توضیحات آواشناختی و تلفظ درست حروف و حرکات؛
۳. تمرین رعایت قواعد ساده دستوری در خواندن متن؛
۴. اصول خوانش و سرعت در خوانش و فهم درست متن‌ها؛
۵. رعایت عوامل زیر زنجیری مانند لحن سخن در جملات پرسشی، اخباری، تعجبی، شرطی؛
۶. کاربست درست واژه‌نامه‌ها برای یافتن معانی واژگان در متون؛
۷. خواندن متون ادبی ساده نویسنده‌گان و شاعران عرب؛
۸. بیان ویژگی‌های فنی و تبیین هدف متن.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش تدریس پیشنهادی در این کلاس مبتنی بر رویکرد ارتباطی آموزش زبان و رعایت اصول آموزش قرائت متن مطابق رویکردهای نوین است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

آزمون پایان نیم سال:

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ویدئو پروژکتور برای نمایش متن‌های و تصاویر مرتبط با متن‌ها.

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. آذرناش، آ. (۱۳۹۳). آموزش زبان عربی ۱ و ۲. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
۲. زیدان، ج. (۱۹۸۱م). مؤلفات جرجی زیدان الکامله. بیروت: دار الجیل.
۳. أمین، أ. (۱۹۶۹م). إلى ولدى. بیروت: دار الكتاب العربي.
۴. بنت الهذی الصدر، آ. (۲۰۰۶م). المجموعه القصصیه الکامله. بیروت: دار المرتضی.
۵. میرزایی، ف؛ و طاهری‌نیا، ع (۱۳۹۳). نصوص حیه من الأدب العربي المعاصر؛ همدان: دانشگاه بوعلی سینا.
۶. نجاریان، م؛ و فتح‌الله‌زاده، ت (۱۳۷۹). القصه العربيه القصیره. اصفهان: بصائر.
۷. آذرشب، م. (۱۳۷۴). اللغة العربية الحديثة. تهران: سمت.
۸. رادمنش، م (۱۳۷۳). دروس متن خوانی برای دانشجو. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
۹. غفرانی، م؛ و یادگاری، ع (۱۳۶۷). كتاب النظم والنشر. تهران: دانشگاه تهران.

آشنایی با کشورهای عربی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ☒	پایه ☐	- دروس پیش‌نیاز:
عملی ☐	تخصصی ☒	- دروس هم‌نیاز:
نظری - عملی ☐	اختیاری ☐	- حل تمرین:
رساله / پایان‌نامه ☐		۲ تعداد واحد:
		۳۲ تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با کشورهای عربی از لحاظ تاریخی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و طبیعی.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با مجامع و سازمان‌های فرهنگی و سیاسی جهان عرب؛
۲. آشنایی با جدیدترین تحولات و جریانات فکری و فرهنگی به ویژه جنبش سلفی و ریشه‌های آن، جنبش داعش و جنبش‌های بهار عربی از ۲۰۱۱ م به بعد.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تاریخ مختصر کشورهای عربی؛
۲. شرح شرایط اقلیمی و جغرافیایی کشورهای عربی؛
۳. بیان وضعیت سیاسی و ساختار حکومت‌ها از آغاز قرن بیستم، دوره قیامت و مبارزات جنبش‌های استقلال طلبانه تاکنون؛
۴. بیان وضعیت اقتصادی و منابع درآمدی دولت‌ها و مردم و شرح وضعیت فرهنگی و رسانه‌های کشورهای عربی؛
۵. معرفی ادیان و مذاهب موجود در این کشورها و نگاهی به حضور شیعه و جایگاه آن؛
۶. تبیین و تحلیل رابطه این کشورها با ایران پیش و پس از انقلاب اسلامی و بیان سیر این تحولات؛
۷. شرح و معرفی سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، مانند اتحادیه عرب، شورای همکاری خلیج فارس، جنبش عدم تعهد، سازمان همکاری‌های اسلامی، سازمان اوپک؛
۸. معرفی مهم‌ترین جنبش‌های سیاسی و اجتماعی شکل‌گرفته در کشورهای اسلامی و نقش آنها در بیداری مسلمانان.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. آشنایی کامل و بروز مدرس با تاریخ معاصر کشورهای عربی و پیگیری روزانه تحولات جهان عرب برای پاسخگویی درست به پرسش‌های دانشجویان؛
۲. به هر دانشجو تکلیف کند که در خصوص ویژگی‌های شخصیت‌ها و جنبش‌های ملی و فکری فرهنگی و سیاسی یک کشور عربی اطلاعاتی را گردآوری، تدوین و به صورت مکتوب ارائه کند؛
۳. درآغاز هر کلاس جدیدترین و مهم‌ترین تحولات جهان عرب را در چند دقیقه بیان کند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۶۰ درصد

ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ویدئو پروژکتور برای نمایش پاورپوینت و نقشه.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. المخلافی، ع (۲۰۱۴م). *تاریخ العرب الحديث والمعاصر*. الجمهورية اليمنية: وزارة التربية والتعليم.
۲. شبر، ص. ج (۲۰۱۴م). *ثورات الربيع العربي*. بغداد: دار روافد.
۳. عماد، ع (۲۰۱۳م). *موسوعة الحركات الإسلامية في العالم العربي*. بيروت: مركز الدراسات الوحدة العربية.
۴. رشید، م (۱۳۹۳م). *عربستان سعودی و جریان‌های اسلامی جدید*. ترجمه: رضا نجف‌زاده. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و ارتباطات اسلامی.
۵. كفافي، ع (۱۹۶۷م). *المجتمع العربي*. بيروت: دار النهضة.
۶. مرغى، ج (۱۳۶۳م). *أوضاع کشورهای اسلامی*. تهران: نمايشگاه دائمي كتاب.
۷. رحمونى، ع (۲۰۱۹م). *القضايا العربية المعاصرة*. المغرب: مركز الكتاب الأكاديمى.

آزمایشگاه زبان ۱		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
نظری	☐ پایه	-
عملی	☒ تخصصی	-
نظری - عملی	☐ اختیاری	-
رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

فراگیری تلفظ صحیح حروف، کلمات و جملات و کسب مهارت در ک شنیداری.

ب) اهداف ویژه:

۱. فراگیری شیوه نطق صحیح حروف مختص زبان عربی و شناخت تفاوت آن با حروف زبان فارسی؛
۲. تمرین تلفظ صحیح جمله‌های عربی از طریق شنیدار، ارتباط و کاربرد.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. آموزش تلفظ صحیح حروف و حرکات عربی و انجام تمرینات مرتبط با آن؛
۲. تمرین مهارت شنیداری زبان عربی با تکیه بر فیلم‌های آموزشی در سطح مقدماتی؛
۳. بازگو کردن واژه‌ها و اصطلاحات کلیدی فیلم‌های آموزشی؛
۴. مکالمه در کلاس در مورد مطالب بخش شنیداری؛
۵. تمرین کاربرد ضمائر و افعال در صیغه‌های مختلف با توجه به فیلم‌ها و فایل‌های صوتی؛
۶. در ک مطلب شنیداری ساده در موضوعات مختلف؛
۷. تمرین تکمیل کلمات جا افتاده متن با تمرکز بر بخش شنیداری.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. مشاهده فیلم و گوش کردن به فایل صوتی؛
۲. پرسش و پاسخ درباره محتوا فایل و فیلم آموزشی به زبان عربی؛
۳. نگارش متن فیلم یا فایل صوتی در سطح مقدماتی توسط دانشجو؛
۴. ارائه خلاصه شفاهی به زبان عربی در کلاس.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس آزمایشگاهی مجهز به امکانات سمعی و بصری به همراه رایانه، سیستم‌های صوتی، ویدیو پروژکتور، پرده نمایش، تخته هوشمند و ... .

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. فکری، م (۱۳۸۸). شاهد و تعلم. ج ۱ (المستوى التمهيدي). تهران: کانون زبان ایران.
۲. فکری، م؛ و اشکوری، ع؛ و انصار شهری، ع (۱۳۸۷). صدی الحیا. ویراست ۲، همراه با نوارهای مربوط به کتاب.، تهران: کانون زبان ایران.
۳. توکلی، م (۱۳۹۵). آموزش زبان عربی از طریق فیلم‌نامه محمد رسول الله. اصفهان: همای رحمت.

آزمایشگاه زبان ۲		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	آزمایشگاه زبان ۱
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

همچنین ارتقای مهارت‌های شفاهی زبان (شنیدن، گفت و گو) در سطح متوسط.

ب) اهداف ویژه:

۱. بالا بردن سطح مهارت شنیداری و افزایش در ک مطلب در سطح متوسط.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. گوش دادن به نوارها و فیلم‌های منتخب زبان عربی در سطح متوسط؛
۲. باز گو کردن مطالب ارائه شده در نوارها و فیلم‌های آموزشی؛
۳. مکالمه در کلاس در مورد مطالب گوش داده شده؛
۴. ارائه گزارش‌های کتبی و شفاهی به زبان عربی از مطالب فایل‌های صوتی و تصویری آموزشی؛
۵. تمرین تکمیل کلمات جا افتاده متن با تمرکز بر بخش شنیداری در سطح متوسط؛
۶. در ک مطلب شنیداری با سطح متوسط در موضوعات مختلف.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. مشاهده فیلم و گوش کردن به فایل صوتی؛
۲. پرسش و پاسخ در باره محتوا فایل و فیلم آموزشی به زبان عربی؛
۳. نگارش متن فیلم یا فایل صوتی در سطح متوسط توسط دانشجو؛
۴. ارائه خلاصه شفاهی و کتبی به زبان عربی در کلاس.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۶۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس آزمایشگاهی مجهز به امکانات سمعی و بصری به همراه رایانه، سیستم‌های صوتی، ویدیو پروژکتور، پرده نمایش، تخته هوشمند و ... .

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. فکری، م (۱۳۸۸). شاهد و تعلم. ج ۲ (المستوى المتوسط). تهران: کانون زبان ایران.
۲. فکری، م؛ و اشکوری، ع؛ و انصار شهری، ع (۱۳۸۷). صدی الحياة. ویراست ۲، همراه با نوارهای مربوط به کتاب.، تهران: کانون زبان ایران.
۳. توکلی، م (۱۳۹۵). آموزش زبان عربی از طریق فیلم‌نامه محمد رسول الله. اصفهان: همای رحمت.

آزمایشگاه زبان ۳		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	آزمایشگاه زبان ۲
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

ارتقای سطح کیفی برقراری ارتباط شفاهی و فهم شنیداری و تقویت مهارت‌های شفاهی زبان (شنیدن و گفتن) در سطح پیشرفته.

ب) اهداف ویژه:

بالا بردن سطح مهارت شنیداری و افزایش درک مطلب در سطح پیشرفته.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تقویت مهارت شنیداری با تکیه بر فیلم‌های منتخب زبان عربی در سطح پیشرفته؛
۲. شنیدن سخنرانی‌ها در موضوعات مختلف؛
۳. بازگو کردن مطالب ارائه شده در نوارها و فیلم‌های آموزشی؛
۴. ارائه گزارش‌های کتبی و شفاهی به زبان عربی از مطالب فایل‌های صوتی و تصویری آموزشی؛
۵. تمرین تکمیل کلمات جا افتاده متن با تمرکز بر بخش شنیداری در سطح پیشرفته؛
۶. درک مطلب شنیداری با سطح پیشرفته در موضوعات مختلف.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری مناسب با محتوا و هدف:

۱. مشاهده فیلم و گوش کردن به فایل صوتی؛
۲. پرسش و پاسخ در باره محتوا فایل و فیلم آموزشی به زبان عربی؛
۳. نگارش متن فیلم یا فایل صوتی در سطح پیشرفته توسط دانشجو؛
۴. ارائه خلاصه شفاهی و کتبی به زبان عربی در کلاس.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۶۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس آزمایشگاهی مجهز به امکانات سمعی و بصری به همراه رایانه، سیستم‌های صوتی، ویدیو پروژکتور، پرده نمایش، تخته هوشمند و ... .

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. فکری، م (۱۳۸۸). شاهد و تعلم. ج ۳ (المستوى المتقدم). تهران: کانون زبان ایران.
۲. فکری، م؛ و اشکوری، ع؛ و انصار شهری، ع (۱۳۸۷). صدی الحیا. ویراست ۲، همراه با نوارهای مربوط به کتاب.، تهران: کانون زبان ایران.

گفت و شنود ۱		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	-
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

توانایی در کشیداری و ارتباط برقرار کردن به زبان عربی در موقعیت‌های ابتدایی و ضروری زندگی روزمره.

ب) اهداف ویژه:

توانایی سلام و احوال‌پرسی، معرفی خود و دیگران، بیان فعالیت‌های روزمره و معرفی اشیاء در محیط پیرامون خود، توانایی پرسش و پاسخ در مورد اطلاعات شخصی مثل اعضای خانواده، مکان زندگی، دانشگاه و رشته تحصیلی و توانایی ارتباط در موقعیت‌های ساده خرید، سفارش غذا و محیط دانشگاه.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. سلام و احوال‌پرسی و معارفه و بیان اطلاعات شخصی؛
۲. محل زندگی و دانشگاه و رشته تحصیلی، گفت و گو در مورد فعالیت‌های روزمره؛
۳. توصیف اشیاء در محیط اطراف مثل کلاس و وسایل خانه؛
۴. گفت و گو در مورد اعضای خانواده، مشاغل مهم، وصف مکان‌های اصلی اطراف محل زندگی؛
۵. بیان ساعت، تاریخ، روزهای هفته، ماه، فصول و سال؛
۶. خرید کردن (خرید لباس و مواد غذایی)، سفارش غذا در رستوران؛
۷. وصف ویژگی‌های ظاهری افراد مثل عمر، قامت، رنگ‌ها؛
۸. گفت و گوهای ساده در محیط دانشگاه مثل اجازه خواستن برای ورود و خروج، و سؤال پرسیدن.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش تدریس پیشنهادی در این کلاس مبتنی بر رویکرد ارتباطی آموزش زبان و کلاس معکوس است. فعالیت‌های کلاسی و غیر کلاسی به صورت فردی، دونفره و گروهی در کلاس‌های حداکثر ۱۵ نفره انجام می‌شود. در کتاب محتوای کتاب‌ها، فایل‌ها و مواد آموزشی واقعی مرتبط با هر موضوع ارائه می‌شود. در این سطح بهتر است تأکید بر ساختارهای زمان حال در جملات باشد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۷۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

نرم افزارها و فیلم‌های آموزشی.

تجهیزات مورد نیاز جهت پخش فایل‌های صوتی و تصویری و وجود فضای مناسب فیزیکی جهت انجام فعالیت‌ها به صورت گروهی.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الرهبان، أ. (۲۰۱۹م). مفتاح العربيه: سلسله فى تعليم العربيه للناطقين بغيرها. تركيا: أكدم .akdem
۲. الشمراني، ح (۲۰۱۰م). العربيه للعالم، الكتاب الأول. المملكه العربيه السعوديه: جامعه الملك سعود.
۳. فكري، م (۱۳۹۸). صدى الحياة، المرحله الأساسية والمرحله التمهيدية ۱. تهران: کانون پرورش فكري کودکان و نوجوانان.
۴. الفوزان، ع؛ و مختار، ط (۲۰۰۷م). العربيه بين يديك. المملكه العربيه السعوديه: جامعه الملك سعود.
۵. فتحي، س (۲۰۱۶م). التعابير الشائعه فى المحادثه العربيه. تركيا: أكدم .akdem
۶. الحكيم، ح (۱۳۸۳). الطريقة السهلة لتعلم المکالمه العربيه. قم: بوستان کتاب.
۷. جامعه أم القرى (۲۰۰۸م). تعليم العربيه للناطقين بغيرها الكتاب الأساسية. مکه المكرمه: جامعه أم القرى.
۸. حیدری، م (۱۳۷۷). المدخل إلى تعلم اللغة العربية. قم: دفتر تبلیغات اسلامی.
۹. عبد الرحيم، ف (۱۴۱۵ق). دروس اللغة العربيه لغير الناطقين بها. المدينه المنوره: مکتبه العربيه السعوديه.
۱۰. آذرتاش، آ (۱۳۹۳). آموزش زبان عربی ۱ و ۲. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

عنوان درس به فارسی:		گفت و شنود ۲	
عنوان درس به انگلیسی:		listening and speaking ۲	
نظری	☒ پایه	گفت و شنود ۱	دروس پیش‌نیاز:
عملی	☒ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

توانایی در کشیدن از ارتباط برقرار کردن به زبان عربی.

ب) اهداف ویژه:

۱. توانایی فهم جملات و عبارات پرکاربرد در موقعیت‌های پرکاربرد روزمره؛
۲. توانایی ارتباط در موقعیت‌های پرکاربرد که نیاز به ارتباط و تبادل ساده اطلاعات دارد؛
۳. توانایی وصف ساده محیط اطراف، شخصیت و نیازهای فوری در موقعیت‌های پرکاربرد.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. آب و هواء
۲. خرید کردن (میوه و آجیل و شیرینی)؛
۳. آدرس پرسیدن و آدرس دادن (وصف مسیرها)؛
۴. سرگرمی‌های شخصی (انواع سرگرمی، فیلم، مجله و کتاب و ورزش)،
۵. بهداشت فردی، انواع بیماری‌ها و مراجعه به پزشک و بیمارستان؛
۶. گفت و گو در محیط دانشگاه (کسب اطلاعات و گفت و گو در مورد تعداد واحدها و برنامه درسی)؛
۷. خدمات (آرایشگاه و خشک‌شویی)؛
۸. گفت و گو در مورد فعالیت‌های انجام شده در تعطیلات گذشته و برنامه تعطیلات پیش رو.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش تدریس پیشنهادی در این کلاس مبتنی بر رویکرد ارتباطی آموزش زبان و کلاس معکوس است. فعالیت‌های کلاسی و غیر کلاسی به صورت فردی، دونفره و گروهی در کلاس‌های حداقل ۱۵ نفره انجام می‌شود. استفاده از پروژه‌های گروهی و فردی برای

فعالیت‌های خارج کلاس و ارائه گزارش و انجام فعالیت در کلاس توصیه می‌شود. در کنار محتوای کتاب‌ها، فایل‌ها و مواد آموزشی واقعی جزء محتوای کلاسی را تشکیل می‌دهند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

نرم افزارها و فیلم‌های آموزشی.

تجهیزات مورد نیاز جهت پخش فایل‌های صوتی و تصویری و وجود فضای مناسب فیزیکی جهت انجام فعالیت‌ها به صورت گروهی.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الرهبان، أ. (۲۰۱۹م). مفتاح العربيه: سلسله فى تعليم العربيه للناطقين بغيرها. تركيا: أكدم akdem.
۲. الشمرانى، ح (۲۰۱۰م). العربيه للعالم، الكتاب الأول. المملكه العربيه السعوديه: جامعه الملك سعود.
۳. فكري، م (۱۳۹۸). صدى الحياة، المرحله الأساسية والمرحله التمهيدية ۱. تهران: کانون پرورش فکري کودکان و نوجوانان.
۴. الفوزان، ع؛ و مختار، ط (۲۰۰۷م). العربيه بين يديك. المملكه العربيه السعوديه: جامعه الملك سعود.
۵. فتحى، س (۲۰۱۶م). التعابير الشائعه فى المحاددنه العربيه. تركيا: أكدم akdem.
۶. الحكيم، ح (۱۳۸۳). الطريقه السهله لتعلم المکالمه العربيه. قم: بوستان كتاب.
۷. جامعه أم القرى (۲۰۰۸م). تعليم العربيه للناطقين بغيرها الكتاب الأساسي. مکه المكرمه: جامعه أم القرى.
۸. حیدری، م (۱۳۷۷). المدخل إلى تعلم اللغة العربية. قم: دفتر تبلیغات اسلامی.
۹. عبد الرحيم، ف (۱۴۱۵ق). دروس اللغة العربيه لغير الناطقين بها. المدينة المنورة: مکتبه العربيه السعوديه.
۱۰. فكري، م (۱۳۹۱). شاهد و تعلم. تهران: معهد إيران.

گفت و شنود ۳		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
☒ نظری	☐ پایه	گفت و شنود ۲	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☒ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

توانایی در کشیداری و ارتباط برقرار کردن به زبان عربی.

ب) اهداف ویژه:

در کشیداری ارتباط در موقعیت‌ها و موضوعاتی مثل سفر، هتل، وقایع زندگی، غذاها، اطلاعات جغرافیایی و.... .

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. وقایع مهم زندگی در گذشته و اهداف آینده (تولد، تحصیل در مدرسه، قبول شدن در دانشگاه، ازدواج و...);
۲. هماهنگی برای انجام یک سفر (زمان سفر، محل و مدت اقامت، وسائل نقلیه و سایر ویژگی‌های سفر);
۳. گفت و گو در فرودگاه و اجاره تاکسی، رزرو اتاق در هتل و گفت و گو در مورد خدمات موردنیاز؛
۴. رانندگی و وسیله نقلیه (موارد مرتبط به رانندگی، اجاره، خرید، ویژگی‌ها و اجزاء وسیله نقلیه)، مشهورترین غذاهای عربی و مواد اصلی آنها، حفظ آمادگی، تناسب جسمانی و سلامت؛
۵. ویژگی‌های شخصی و حالات روحی افراد؛
۶. اطلاعات جغرافیایی یک منطقه یا کشور.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش تدریس پیشنهادی در این کلاس مبتنی بر رویکرد ارتباطی آموزش زبان و کلاس معکوس است. فعالیت‌های کلاسی و غیر کلاسی به صورت فردی، دونفره و گروهی در کلاس‌های حداقل ۱۵ نفره انجام می‌شود. استفاده از تکالیف ارتباطی و پروژه‌های گروهی برای فعالیت‌های خارج کلاس و ارائه گزارش در کلاس توصیه می‌شود. استفاده از محتوای واقعی به همراه کتاب‌های آموزشی و تمرکز بر ارائه مباحث و اطلاعات فرهنگی در این سطح بیشتر از دو سطح قبل مفید است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۷۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

نرم افزارها و فیلم‌های آموزشی.

تجهیزات مورد نیاز جهت پخش فایل‌های صوتی و تصویری و وجود فضای مناسب فیزیکی جهت انجام فعالیت‌ها به صورت گروهی.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الرهبان، أ. (۲۰۱۹م). مفتاح العربيه: سلسله فى تعليم العربيه للناطقين بغيرها. تركيا: أكdem
۲. الشمرانى، ح (۲۰۱۰م). العربيه للعالم، الكتاب الأول. المملكه العربيه السعوديه: جامعه الملك سعود.
۳. فكري، م (۱۳۹۸). صدى الحياة، المرحله الأساسية والمرحله التمهيديه ۱. تهران: كانون پرورش فكري کودكان و نوجوانان.
۴. الفوزان، ع؛ و مختار، ط (۲۰۰۷م). العربيه بين يديك. المملكه العربيه السعوديه: جامعه الملك سعود.
۵. فتحي، س (۲۰۱۶م). التعابير الشائعه فى المحادثه العربيه. تركيا: أكdem
۶. الحكيم، ح (۱۳۸۳). الطريقه السهله لتعلم المکالمه العربيه. قم: بوستان كتاب.
۷. جامعه أم القرى (۲۰۰۸م). تعليم العربيه للناطقين بغيرها الكتاب الأساسي. مكه المكرمه: جامعه أم القرى.
۸. حيدري، م (۱۳۷۷). المدخل إلى تعلم اللغة العربيه. قم: دفتر تبلیغات اسلامی.
۹. عبد الرحيم، ف (۱۴۱۵ق). دروس اللغة العربيه لغير الناطقين بها. المدينة المنورة: مكتبه العربيه السعوديه.
۱۰. فكري، م (۱۳۹۱). شاهد و تعلم. تهران: معهد إيران.

عنوان درس به فارسی:		گفت و شنود ۴	عنوان درس به انگلیسی:
عنوان درس به انگلیسی:		listening and speaking ۴	عنوان درس به فارسی:
نظری	☒ پایه	گفت و شنود ۳	دروس پیش‌نیاز:
عملی	☒ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
نظری - عملی	☒ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

توانایی در کشیداری و ارتباط برقرار کردن به زبان عربی.

ب) اهداف ویژه:

درک و توانایی وصف و گفت و گو در مورد تجارت شخصی و صحبت کردن در مورد موضوعات ساده‌ای که نیاز به بحث و نقد ندارد.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. توانایی‌ها و مهارت‌ها (اصحاحه شغلی)، تجارت شخصی یادگیری زبان و راه‌های بهبود عملکرد؛
۲. وصف زندگی یک شخصیت هنری، دینی، سیاسی و ... .
۳. آداب و رسوم جشن‌ها، مراسم آیینی، ازدواج و ... در کشورهای عربی؛
۴. وسائل تکنولوژی (انواع، ویژگی‌ها، کاربردها، مشکلات و خرابی، خرید)؛
۵. سفر و گردشگری (آشنایی با برخی مناطق گردشگری عربی و گفت و گو در مورد آنها و مناطق گردشگری ایران)؛
۶. سرگرمی‌ها: سینما و موسیقی در کشورهای عربی (گفت و گو برای گرفتن بلیط، وصف نوع یک فیلم یا موسیقی، بازیگر و خواننده و بیان علایق شخصی)، سبک زندگی مناسب و موفقیت در زندگی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری مناسب با محتوا و هدف:

با توجه به اینکه در این سطح زبان آموزان همچنان توانایی بحث و مناقشه را ندارند، توصیه می‌شود از بحث‌های آزاد و طولانی در موضوعات مختلف خودداری شود و به جای آن، تمرکز بر گفت و گوهای موقعیتی و گفت و گوهای وصفی کوتاه با الگوگیری از نمونه‌های مشابه متعدد و تأکید بر معنادار بودن فعالیت‌ها باشد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۷۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

نرم افزارها و فیلم‌های آموزشی.

تجهیزات مورد نیاز جهت پخش فایل‌های صوتی و تصویری و وجود فضای مناسب فیزیکی جهت انجام فعالیت‌ها به صورت گروهی.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الرهبان، أ (۲۰۱۹م). مفتاح العربيه سلسله فى تعليم العربيه للناطقين بغيرها. تركيا: أكدم .akdem
۲. الشمرانى، ح (۲۰۱۰م). العربيه للعالم، الكتاب الأول. المملكه العربيه السعوديه: جامعه الملك سعود.
۳. فكري، م (۱۳۹۸). صدى الحياة، المرحله الأساسية والمرحله التمهيديه ۱. تهران: کانون پرورش فكري کودکان و نوجوانان.
۴. الفوزان، ع؛ و مختار، ط (۲۰۰۷م). العربيه بين يديك. المملكه العربيه السعوديه: جامعه الملك سعود.
۵. فتحي، س (۲۰۱۶م). التعابير الشائعه فى المحادثه العربيه. تركيا: أكدم .akdem
۶. الحكم، ح (۱۳۸۳). الطريقه السهله لتعلم المکالمه العربيه. قم: بوستان كتاب.
۷. جامعه أم القرى (۲۰۰۸م). تعليم العربيه للناطقين بغيرها الكتاب الأساسي. مكه المكرمه: جامعه أم القرى.
۸. حيدري، م (۱۳۷۷). المدخل إلى تعلم اللغة العربيه. قم: دفتر تبلیغات اسلامی.
۹. عبد الرحيم، ف (۱۴۱۵ق). دروس اللغة العربيه لغير الناطقين بها. المدينه المنوره: مکتبه العربيه السعوديه.
۱۰. فكري، م (۱۳۹۱). شاهد و تعلم. تهران: معهد إيران.

نگارش ۱		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
نظری	☐ پایه	- دروس پیش‌نیاز:
عملی	☒ تخصصی	- دروس هم‌نیاز:
نظری - عملی	☐ اختیاری	- حل تمرین:
رساله / پایان‌نامه		تعداد واحد:
		۳۲ تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف درس:

کسب مهارت در جمله‌سازی و جمله‌نویسی به زبان عربی در سطح مقدماتی.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی و تشخیص انواع جمله؛
۲. شناسایی ارکان جمله؛
۳. آشنایی با ترتیب و چیدمان ارکان جمله.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. آشنایی با قواعد نگارشی زبان عربی، مانند همزة قطع و وصل، الف مقصوره و یا منقوطه، کاف عربی؛
۲. تمرین نگارش مطالب زیر:
  - جمله اسمیه با به کار بردن: اسماء اشاره، ضمایر متصل و منفصل، ترکیب اضافی، ترکیب وصفی، شبه‌جمله؛
  - جمله فعلیه با به کار بردن انواع فعل، انواع مفعول، حال و تمیز؛
  - جملات پایه و پیرو، مانند جمله وصفیه، حالیه، شرطیه و صله؛
  - بازنویسی انواع جملات نامرتب؛
  - تکمیل جمله‌های ناقص؛
۳. خواندن داستان‌هایی کوتاه در موضوعات گوناگون و آشنایی با نثر آن؛
۴. نگارش متنی کوتاه (حداکثر پنج سطر) با استفاده از کلمات و ترکیبات فراگرفته.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین نوشتار بر اساس الگوهای نوشتاری نوین و کاربردی ارتباطی و گروهی تولیدمحور باشد.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

سنجری ساختاری درست در سطح درست نویسی ترکیبات وصفی و اضافی، انواع فعل، و جملات.

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

١. أسمري، ر (٢٠٠٠م). المعين في الإنسان. بيروت: عالم الكتب.
٢. عضاضه، أ. م (١٩٩٢م). الإنسان الصحيح. بيروت: دار الفكر.
٣. العلي، ف. ط (١٩٩٢م). الإنسان العربي الميسير. بيروت: دار ابن كثير.
٤. قائمي، م (١٣٨٥). المدخل في الإنسان. همدان: سپهر دانش.
٥. البياع، خ (١٩٩٩م). المرشد الواضح في الإنسان. بيروت: دار ومكتبة الهلال.
٦. مايو، ع. م (١٩٩٦م). معالم فن الإنسان. بيروت: دار القلم العربي.

نگارش ۲		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
☒ نظری	☐ پایه	نگارش ۱	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☒ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف درس:

کسب مهارت در جمله‌سازی و جمله‌نویسی و سامان دادن بنده‌های متن در سطح متوسط.

ب) اهداف ویژه:

۱. پاراگراف‌بندی متن؛
۲. آشنایی با اصول خلاصه‌نویسی؛
۳. آشنایی با اصول نامه‌نگاری.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. خواندن داستان‌هایی کوتاه در موضوعات گوناگون و آشنایی با مفردات و تعابیر اصطلاحی داستان‌ها؛
۲. نگارش خلاصه داستان و ارائه شفاهی آن؛
۳. تکمیل داستان‌های ناقص؛
۴. نگارش متنی کوتاه (حداکثر ده سطر) با استفاده از اصطلاحات داستان‌ها، اصطلاحات پرکاربرد و امثال عربی و با الهام گرفتن از مقالات نویسنده‌گان معروف عرب در وصف: طبیعت (بهار، تابستان، پاییز، زمستان)، انسان، روستا و شهر، مسافرت‌های کوتاه، مناسبت‌ها؛
۵. تمرین نگارش با مروری بر اسلوب‌های کاربردی فن ترجمه؛
۶. نامه‌نگاری ساده (ضمن بیان اصول نامه‌نگاری، اصطلاحات و تعابیر خاص این زمینه).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین نوشتار بر اساس الگوهای نوشتاری نوین و کاربردی ارتباطی و گروهی تولیدمحور باشد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

سنجهش ساختاری درست در سطح درست نویسی جملات موصولی و وصفی و نوشتن نامه‌های اداری ساده با ساختاری مقبول.

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:-

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. عضاضه، أ. م (۱۹۹۲م). الإنشاء الصحيح. ج ۲ و ۳. بيروت: دار الفكر.
۲. قائمی، م (۱۳۸۵). المدخل في الإنشاء. همدان: سپهر دانش.
۳. میرقادری، س. ف (۱۳۸۶). كتابه الرسائل باللغة العربية وفن التلخيص. تهران: سمت.
۴. رضا، ع (۱۹۸۴م). الإنشاء الواضح. بيروت: مكتبة دار الشرق.
۵. هنداوي، خ (۱۹۹۹م). تيسير الإنشاء. ط ۱۰. بيروت: مكتبة دار الشرق.

نگارش ۳		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
☒ نظری	☐ پایه	نگارش ۲	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☒ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

(الف) هدف درس:
کسب مهارت در نگارش به زبان عربی در موضوعات مختلف.

(ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با انواع متون؛
۲. آشنایی با انواع داستان و تعابیر و اصطلاحات آنها.

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. نامه‌نگاری در موضوعات مختلف، مانند: تبریک، تسلیت، تجارت، اداری؛
۲. خواندن داستان‌های ادبی از نویسنده‌گان معروف عرب و آشنایی با مفردات و تعابیر اصطلاحی داستان‌ها؛
۳. تکمیل داستان‌های ادبی ناقص؛
۴. نگارش متن (حداکثر پانزده سطر) با استفاده از اصطلاحات داستان‌ها، اصطلاحات پرکاربرد و امثال عربی و با الهام گرفتن از داستان‌های نویسنده‌گان معروف در موضوعات زیر:
 - اجتماعی و اخلاقی (ارزش‌های انسانی، زن، فقر)؛
 - فرهنگی و هنری (ورزش، کتاب، نقاشی، خط، ارتباط زبان عربی و فارسی)؛
 - تاریخی و سیاسی (سرگذشت ملت‌ها، انواع تحلیل‌های سیاسی)؛
 - مسائل اقتصادی؛
 - ادبی (نقد داستان و نمایشنامه)؛
 - دینی.

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین نوشتار بر اساس الگوهای نوشتاری نوین و کاربردی ارتباطی و گروهی تولیدمحور باشد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

سنجهای ساختاری درست در سطح درست نویسی جملات مختلف و نگارش متون گوناگون با ساختاری مقبول.

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الفاخوری، ح (۱۹۶۲م). الجديد في الإنشاء العربي. ج ۹-۷. بيروت: دار الكتاب اللبناني.
۲. عصاضه، أ. م (۱۹۹۲م). الإنشاء الصحيح. ج ۴. بيروت: دار الفكر.
۳. أبو حلتم، ن؛ و الساحوره، ن (۲۰۰۵م). موسوعه تعليم الإنشاء (التعبير). مصر: دار أسامة.
۴. خوص، أ (۱۹۹۵م). قصه الإنشاء أسلوب متتطور في التعبير والإنشاء. بيروت: المطبعه العلميه.
۵. العلي، ف. ط (۱۹۹۲م). الإنشاء العربي الميسر. بيروت: دار ابن كثیر.

آیین نگارش و ویرایش فارسی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
نظری	☒ پایه	-
عملی	☒ تخصصی	-
نظری - عملی	☐ اختیاری	-
رساله / پایان نامه		۲
		۳۲
		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

مهارت افزایی در نگارش و ویرایش متون گوناگون به زبان فارسی.

ب) اهداف ویژه:

۱. درست نویسی واژگان و ترکیب‌ها و جمله‌ها؛
۲. تشخیص نثر استوار از نثر سنت.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. آشنایی با زبان معیار، تعریف زبان معیار و ویژگی‌های آن، عوامل خروج از زبان معیار؛
۲. گونه‌های زبان، انواع نوشته و ویژگی‌های آن؛
۳. آشنایی با قواعد درست نویسی (اصلاح خطاهای زبانی از جمله خطاهای واژگانی، تعبیری، اصطلاحی (گرتهداری، عامیانه‌نویسی، تعبیر کلیشه‌ای، تعبیر نارسا، حشو)، خطاهای نحوی (اطناب، کاربرد نادرست فعل، ابهام، جایه‌جایی اجزای جمله، کاربرد نادرست «را»، حذف بدون قرینه)؛
۴. آشنایی با رسم الخط فرهنگستان زبان و ادب فارسی و قواعد گستاخ‌نویسی و پیوسته‌نویسی و فاصله‌گذاری کلمات مرکب؛
۵. کاربرد صحیح علامت سجاوندی (نشانه‌گذاری)؛
۶. آشنایی با الگوی نامه‌نویسی در فارسی؛
۷. شیوه تنظیم ساختار صوری نوشته (بندنوشت، عنوان‌بندی اصلی و فرعی، پانوشت و پی‌نوشت، فهرست‌نویسی).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین نوشنوندن با بهره‌گیری از راه‌های پرورش معانی (تشریح، توصیف، تخلیل).

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ذوالفقاری، ح (۱۳۹۵). آین نگارش و ویرایش. تهران: فاطمی.
۲. ذوالفقاری، ح (۱۳۹۲). راهنمای ویراستاری و درست‌نویسی. تهران: علم.
۳. فرهنگستان زبان و ادب فارسی. (۱۳۸۱). دستور خط فارسی. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی.
۴. یاحقی، م. و ناصح، م (۱۳۹۲). راهنمای نگارش و ویرایش. چ ۲۹. مشهد: بهنشر.
۵. غلامحسینزاده، غ (۱۳۹۲). راهنمای ویرایش. چ ۱۰. تهران: سمت.
۶. انوری، ح. و عالی، ی (۱۳۸۵). فرهنگ درست‌نویسی سخن. تهران: سخن.
۷. ثروت، م (۱۳۸۰). نگارش فارسی، رشتۀ مترجمی زبان انگلیسی. تهران: پیام نور.
۸. احمدی گیوی، ح (۱۳۹۲). ادب و نگارش. تهران: قطره.
۹. سارلی، ن (۱۳۸۷). زبان فارسی معیار. تهران: هرمس.
۱۰. سمیعی گیلانی، ا (۱۳۹۳). نگارش و ویرایش. تهران: سمت.
۱۱. شعار، ح (۱۳۷۸). فرهنگ املایی و دستور خط و املای فارسی بر پایه مصوبات فرهنگستان. تهران: سخن.
۱۲. صادقی، ع. و زندی مقدم، ز (۱۳۹۴). فرهنگ املایی خط فارسی. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی.
۱۳. کاخی، م (۱۳۸۱). شیوه نگارش. تهران: امیر کبیر.
۱۴. نیکوبخت، ن (۱۳۹۵). مبانی درست‌نویسی زبان فارسی معیار. چ ۵. تهران: چشممه.
۱۵. نجفی، ا (۱۳۹۵). غلط نتویسیم: فرهنگ دشواری‌های زبان فارسی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

عنوان درس به فارسی:		فن ترجمه ۱	
عنوان درس به انگلیسی:		نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:	صرف و نحو	☒ نظری	☐ پایه
دروس هم‌نیاز:	-	☐ عملی	☒ تخصصی
حل تمرین:	-	☐ نظری - عملی	☐ اختیاری
تعداد واحد:	۳	رساله / پایان‌نامه	
تعداد ساعت:	۴۸		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با نحوه ترجمه و معادل‌یابی اسم‌ها و فعل‌ها و همچنین برخی از ساختارهای نحوی عربی به فارسی و بالعکس، با توجه به تفاوت‌های موجود در ساختار.

ب) اهداف ویژه:

۱. تسلط بر معادل‌یابی در حوزه مفردات؛
۲. برابریابی گونه‌های زمانی فعل فارسی در عربی؛
۳. نحوه ترجمة انواع فعل ربطی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ترجمه واژگان:

- اهمیت معادل‌یابی، انواع معنی، فرایند معادل‌یابی؛

- ترجمة اعلام و اسم‌های خاص و ترجمة واژگان در انواع متون ادبی، رسانه‌ای و اقتصادی؛

- ترجمة اصطلاحات و مقوله‌های فرهنگی (اسمی خاص مربوط به یک فرهنگ، اسمی مصنوعات یک منطقه)؛

۲. ترجمة ساختارهای نحوی:

- ترجمة انواع زمان‌ها و معادل‌یابی آنها (معادل انواع ماضی؛ مضارع و مستقبل)؛

- معادل‌یابی ارکان دستوری عدد و شمار و جنس؛

- ترجمة اخوات کان (أصبح، أضحي، عسى، ليس، مازال، لايزال)؛

- ترجمة اخوات کاد و اسالیب آنها (أوشك، طفق، جعل، لبت، بات)؛

- ترجمة مفعول مطلق، مفعول له؛

- ترجمة حال و استثناء؛

- ترجمه ندا و اشتغال و اختصاص.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

الگوپرداری از نمونه‌های موفق ترجمه و تمرین مداوم ترجمه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ناظمیان، ر (۱۳۸۵). روش‌هایی در ترجمه از عربی به فارسی. تهران: سمت.
۲. اسودی، ع (۱۳۹۶). فن ترجمه و تعریب کاربردی. قم: دار الفکر.
۳. شکیب انصاری، م (۱۳۸۲). فن الترجمة بين اللغتين العربية والفارسية (فن ترجمه از عربی به فارسی و بر عکس). اهواز: دانشگاه شهید چمران.
۴. زرکوب، م (۱۳۸۸). روش نوین فن ترجمه. اصفهان: مانی.
۵. میرزائی الحسینی، م (۱۴۳۰ق). دروس فی الترجمة التطبيقية. قم: طلیعه سبز.

عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:	عنوان درس به پیش‌نیاز:
نوع درس و واحد		Principles of Translation ۲	دروس هم‌نیاز:
☒ نظری	☐ پایه	فن ترجمه ۱	حل تمرین:
☐ عملی	☒ تخصصی	-	تعداد واحد:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	تعداد ساعت:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	.....
		۳۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با نحوه ترجمه انواع عبارات و جملات از عربی به فارسی و بالعکس، با توجه به تفاوت‌های موجود در ساختار جمله در دو زبان و همچنین آشنایی با معادلهای مختلف آن در زبان فارسی و عربی.

ب) اهداف ویژه:

۱. تسلط بر معادل‌یابی وجوه گوناگون فعل؛
۲. تسلط بر معادل‌یابی نقش‌های نحوی جمله؛
۳. توجه به مقوله‌های بلاغی در ترجمه؛
۴. توجه به نقش حروف در ترجمه.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ترجمه جمله:
- ترجمه جملات شرطی؛
- ترجمه جملات موصوله؛
- ترجمه جملات اعتراضی؛
- ترجمه جملات پایه و پیرو؛
- ترجمه جملات محدود، ترجمه جملات تاکیدی؛
۲. ترجمه ساختارهای بلاغی:
- ترجمه و معادل‌یابی تشییه و استعاره؛
- ترجمه مثل و کنایات؛
- ترجمه اسلوب‌های بدیعی خاص، مثل جناس، التفات، و توریه؛

۳. ترجمه حروف:

- ترجمه حروف ربط، اضافه و مشبه بالفعل (إن، لعل، إنما، ليت).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

الگوبرداری از نمونه‌های موفق ترجمه و تمرین مداوم ترجمه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. زرکوب، م (۱۳۸۸). روش نوین فن ترجمه. اصفهان: مانی.
۲. معروف، ی (۱۳۸۶). فن ترجمه. تهران: سمت.
۳. فقهی زاده، ع (۱۳۹۴). کارگاه روش ترجمه. تهران: سمت.

ترجمه از عربی به فارسی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	فن ترجمه ۲
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

۱. آشنایی دانشجویان با روش‌های ترجمه از عربی به فارسی و انواع آن؛
۲. تلاش برای ایجاد علاقه‌مندی در دانشجویان به منظور دریافت بهتر از متن‌های عربی و کمک به توانمند شدن آنها در ارائه ترجمهٔ شایسته.

ب) اهداف ویژه:

شناسایی استعدادهای برتر در امر ترجمه و کمک به تقویت مهارت ترجمه در آنها به منظور تربیت نسلی از مترجمان ایرانی برای ورود به بازار کار.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. بیان مراحل ترجمه؛
۲. تبیین انواع ترجمه: واژه به واژه، جمله به جمله، آزاد (مفهومی)، معنایی و ارتباطی؛
۳. بیان استراتژی‌های ترجمه به منظور دست‌یابی به ترجمهٔ مطلوب؛
۴. تبیین مشکلات ترجمه به ویژه در متون مقدس و شعر و مثل؛
۵. برابریابی اصطلاحات، مانند: عنوان‌های رسمی، لقب‌ها و تطبیق تاریخ‌های مورد استفاده در کشورهای عربی با تاریخ شمسی؛
۶. ترجمهٔ متون پرکاربرد معارفه و گفت و گو در موقعیت‌های گوناگون و متون اخبار سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، علمی، ورزشی، آگهی‌های بازرگانی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود:

۱. از آن جایی که هدف این درس کسب مهارت در ترجمه است، پس از بیان مطالب نظری در دو جلسه اول، جلسات بعدی به صورت کارگاه و با مشارکت دادن دانشجویان در ارائه نظرشان برگزار شود؛

۲. از ابزار کمک آموزشی، مانند پاورپوینت جهت یادگیری بهتر دانشجویان به ویژه در نگارش درست واژه‌ها استفاده شود؛
۳. در هر جلسه، تکلیف یکسانی با موضوع مشخص برای تمام دانشجویان تعیین شود تا در جلسه بعد با آمادگی بیشتر حضور یابند و در فرآیند آموزش شرکت فعال داشته باشند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال: ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال: ۶۰ درصد

ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ویدئو پروژکتور برای نمایش پاورپوینت.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ناظمیان، ر (۱۳۹۶). روش‌هایی در ترجمه از عربی به فارسی. تهران: سمت.
۲. معروف، ی (۱۳۹۴). فن ترجمه: اصول نظری و عملی ترجمه از عربی به فارسی و فارسی به عربی. تهران: سمت.
۳. الخوري، ش (۱۹۹۲م). دراسات فی الترجمة والمصطلح والتعريب. (ویراست ۲). دمشق: دار طлас.
۴. شمس‌آبادی، ح (۱۳۸۱). الترجمة بين النظريه والتطبيق من العربية إلى الفارسية. سبزوار: دانشگاه تربیت معلم.
۵. پور جوادی، ن (۱۳۷۶). درباره ترجمه. (ویراست ۴). هران: مرکز نشر دانشگاهی.
۶. الحکیم، أ. م (۱۹۸۹م). علم الترجمة النظري. دمشق: دار طлас.

ترجمه از فارسی به عربی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	فن ترجمه ۲
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

۱. آشنایی دانشجویان با روش‌های ترجمه از فارسی به عربی و انواع آن؛
۲. تلاش برای ایجاد علاقه‌مندی در دانشجویان به منظور دریافت بهتر از متن‌های عربی و کمک به توانمند شدن آنها در ارائه ترجمهٔ شایسته.

ب) اهداف ویژه:

شناسایی استعدادهای برتر در امر ترجمه و کمک به تقویت مهارت ترجمه در آنها به منظور تربیت نسلی از مترجمان ایرانی برای ورود به بازار کار.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. برابریابی اصطلاحات، مانند: عنوان‌های رسمی، لقب‌ها، و تطبیق تاریخ؛
۲. شرح و تبیین نحوه برابریابی حروف فارسی که در عربی وجود ندارد؛
۳. ترجمهٔ متون پرکاربرد معارفه و گفت و گو در موقعیت‌های گوناگون؛
۴. متون اخبار سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، علمی، ورزشی، آگهی‌های بازرگانی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود:

۱. از آن جایی که هدف این درس کسب مهارت در ترجمه است، پس از بیان مطالب نظری و بیان تفاوت اسلوب‌های نحوی دو زبان در جلسه اول، جلسات بعدی به صورت کارگاه و با مشارکت دادن دانشجویان در ارائه نظرشان برگزار شود؛
۲. از ابزار کمک، آموزشی، مانند پاورپوینت جهت یادگیری بهتر دانشجویان به ویژه در نگارش درست واژه‌ها استفاده شود؛
۳. در هر جلسه، تکلیف یکسانی با موضوع مشخص برای تمام دانشجویان تعیین شود تا در جلسه بعد با آمادگی بیشتر حضور یابند و در فرآیند آموزش شرکت فعال داشته باشند.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ویدئو پروژکتور جهت نمایش پاورپوینت.

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. طهماسبی، ع؛ و نقیزاده، ع (۱۳۹۶). ورشه التعریب (کارگاه آموزشی ترجمه فارسی به عربی). تهران: دانشگاه تهران.
۲. پورجوادی، ن (۱۳۷۶). در باره ترجمه. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
۳. الخوری، ش (۱۹۹۲). دراسات فی الترجمة والمصطلح والتعریب. دمشق: دار طлас.
۴. معروف، ی (۱۳۹۴). فن ترجمه: اصول نظری و عملی ترجمه از عربی به فارسی و فارسی به عربی. تهران: سمت.

متون رسانه‌ای ۱		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	فن ترجمه ۲
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان‌نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

دانش‌افزایی دانشجویان در نحوه خواندن، فهمیدن و ترجمه متون رسانه‌ای ساده.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با واژه‌ها و اصطلاحات ساده کاربردی در رسانه؛
۲. کاربست واژه‌ها و اصطلاحات رسانه‌ای روز در گفت و گو، نگارش و ترجمه.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. اخبار و انواع آن، تحلیل خبر و زبان رسانه؛
۲. اخبار کوتاه و متنوع روز؛
۳. اخبار تربیتی و آموزشی؛
۴. اخبار فرهنگی و اجتماعی؛
۵. اخبار ورزشی؛
۶. اخبار حوزه هنر؛
۷. اخبار عمومی سلامت؛
۸. گزارش‌های خبری کوتاه.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

استفاده از راهبرد ارتباطی و دوسویه و کشف و حل مسئله.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال:

۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. إشکوری، ع (۱۳۹۷). لغة الإعلام. تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
۲. يازجي، ن (۲۰۱۷م). لغة الجرائد. القاهرة: مطبعة المعارف.
۳. عزيزى پور، م (۱۳۸۲). المصطلحات المتداولة في الصحافة العربية. تهران: سمت.
۴. الصحف والجرائد باللغة العربية (Arabic newspapers online)

متون رسانه‌ای ۲		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	فن ترجمه ۲
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان‌نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

دانش‌افزایی دانشجویان در نحوه خواندن، فهمیدن و ترجمه متون رسانه‌ای پیشرفته.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با واژه‌ها و اصطلاحات پیشرفته کاربردی در رسانه
۲. کاربست واژه‌ها و اصطلاحات رسانه‌ای روز در گفت و گو، نگارش و ترجمه.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. اخبار و گزارش‌های پژوهشی؛
۲. اخبار و گزارش‌های اقتصادی؛
۳. اخبار و گزارش‌های علمی؛
۴. اخبار و گزارش‌های حقوقی؛
۵. آشنایی با قراردادهای بازرگانی و حقوقی؛
۶. اخبار و گزارش‌های روان‌شناسی و مشاوره‌ای؛
۷. رسانه‌های معجازی؛
۸. فناوری‌های نوین.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

استفاده از راهبرد ارتباطی و دوسویه و کشف و حل مسئله.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال:

۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. عبد العزیز، م (۱۳۹۸). لغه الصحافه المعاصره. ترجمة سجاد پور حضرتی. اردبیل: دانشگاه اردبیل.
۲. إشکوری، ع (۱۳۹۷). لغه الإعلام. تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
۳. يازجي، ن (۲۰۱۷م). لغه الجرائد. القاهرة: مطبعة المعارف.
۴. عزيزى پور، م (۱۳۸۲). المصطلحات المتداولة فى الصحافه العربية. تهران: سمت.
۵. الصحف والجرائد باللغة العربية (Arabic newspapers online)

متنون حقوقی		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
☒ نظری	☐ پایه	فن ترجمه ۲	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☒ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

کسب توانایی در ترجمه دو سویه متنون حقوقی و آشنایی با اصطلاحات رایج این متنون.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با انواع اسناد اداری و ترجمه آنها؛
۲. آشنایی با ترجمه گواهی‌های اداری، فنی، آموزشی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

بازخوانی و برگردان دوسویه:

۱. اسناد، مانند: شناسنامه، گذرنامه، کارت‌های شناسایی (ملی، دانشجویی، پایان خدمت، سلامت و واکسن، گواهینامه، نظام پزشکی).
۲. گواهی‌ها، مانند: ولادت، فوت، گواهی‌های آموزشی و تحصیلی مانند گواهی پایان تحصیلات، توصیه‌نامه‌های تحصیلی، پایان دوره‌های آموزشی (فنی و حرفه‌ای، و ...)، گواهی شرکت در کارگاه‌ها و همایش‌ها.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

الگوبرداری از نمونه‌های موفق ترجمه و تمرین مداوم ترجمه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال: ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال: ۷۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

١. الضویاتی، ح (٢٠٠٥م). أهم النصوص القانونية العمانية في مجال الوثائق والمحفوظات. الأردن: هيئة الوثائق والمحفوظات الوطنية.
٢. شکری، م.ع (٢٠٠٦م). الموسوعه القانونيه المتخصصه. دمشق: الدار العربيه للموسوعات.
٣. کانو، د (١٣٩٦). اصول ترجمه حقوقی. ترجمة محمد عباس نژاد و سعید افرون. تهران: قطره.
٤. حمیدی، ف؛ و فقهی، ع (١٣٩٣). فرهنگ اصطلاحات حقوقی (انگلیسی، عربی و فارسی). تهران: جهاد دانشگاهی.
٥. سقف الحيط، ع.ع (٢٠١٠م). الدليل المعتمد للترجمة القانونية: ترجمة النصوص القانونية المدنية والتجارية والحكومية والشرعية من وإلى العربية والإنجليزية. الأردن: دار الثقافة.
٦. کورنو، ژ (٢٠٠٩م). معجم المصطلحات القانونية. ترجمة منصور قاضی. بيروت: المؤسسه الجامعیه للدراسات والنشر والتوزيع.
٧. مطر، ل. ص (٢٠١١م). معجم المصطلحات القانونية. بيروت: منشورات الحلبي الحقوقية.

بديع		عنوان درس به فارسي:	
نوع درس و واحد		Badi'	عنوان درس به انگلسي:
نظری	☐ پایه	-	دروس پيش‌نياز:
عملی	☒ تخصصي	-	دروس هم‌نياز:
نظری - عملی	☐ اختياری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۳	تعداد واحد:
		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تكميلي نياز است؟ سفر علمي آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با محسنات بديعی در ادبیات عربی.

ب) اهداف ویژه:

۱. توانمندسازی دانشجو بر شناسایی محسنات بديعی به کار رفته در متون نظم و نثر عربی؛
۲. کاربست محسنات بديعی و وجوه زیبایی شناختی در تحلیل ادبی متون.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تاریخ پیدایش و تطور دانش بديع عربی؛
۲. نقش دانش بديع و رویکردهای زیبایی‌شناسانه در تدوین نظریه‌های اعجاز قرآن کریم؛
۳. تاریخ پیدایش نگاشته‌های بديعی در ادبیات فارسی و ارتباط بديع عربی با بديع فارسی؛
۴. آشنایی با نگاشته‌های مهم در حوزه دانش بديع عربی و فارسی؛
۵. معرفی و شرح محسنات بديعی و تطبيق آنها بر شواهد عربی و فارسی؛
۶. معرفی ملاک‌های مختلف در طبقه‌بندی محسنات بديعی (تقسیم بر اساس «محسنات لفظیه و معنویه»، یا تقسیم بر اساس ملاک‌های زبانی چون «تکرار» و «چندمعنایی»)؛
۷. توضیح وجه زیبایی شناختی در هریک از محسنات بديعی؛
۸. تبیین جایگاه و کارکرد دانش بديع در مقایسه آن با دو علم معانی و بیان (مباحث مشترک در این علوم نیز بررسی شود؛ مباحثی چون «ایغال» یا «استعاره» که هم از مباحث معانی و بیان، و هم از مباحث بديع شمرده شده‌اند)؛
۹. آشنایی با «بديعيات» در ادب عربی و قرائت بخش‌هایی از مهم‌ترین نگاشته‌های این حوزه؛
۱۰. ارتباط دانش بديع با شاخه‌های دیگر ادب عربی چون «نقد ادبی» و «تحلیل متون ادبی».

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. برای فراگیری آسان‌تر و بهتر محسنات بدیعی، پیش از تدریس آرایه بدیعی موردنظر، نمونه‌هایی از زبان فارسی آن آرایه ذکر شود.
۲. افزون بر شواهد ذکر شده در متن درسی، نمونه‌های دیگری از قرآن کریم، متون حدیثی، نهج البلاغه، و دیگر متون نظم و نثر ادب عربی و فارسی ذکر شود. همچنین، تلاش شود تا از ادبیات معاصر هم نمونه‌هایی مطرح شود. ارائه این شواهد می‌تواند بر عهده دانشجو نهاده شود و بخشی از نمره کلاسی را به خود اختصاص دهد.
۳. در کنار محسنات بدیعی ذکر شده در متن درسی منتخب، گزیده‌های از آرایه‌های دیگر نیز به صورت مطالب خارج از درس، در اختیار دانشجو قرار داده شود. این آرایه‌ها می‌توانند توسط دانشجو، از نگاشته‌های مختلف انتخاب شود و ارائه آنها بخشی از نمره کلاسی را به خود اختصاص دهد.
۴. بخشی از کار تطبیق درس بر شواهد می‌تواند بر عهده دانشجو نهاده شود و قسمتی از نمره کلاسی نیز به این کار اختصاص داده شود.
۵. با توجه به شمار بسیار صنایع بدیعی، پیشنهاد می‌شود در تدریس و نیز در طراحی آزمون نهایی، بر مهارت‌های کاربردی بیش از مهارت حفظ تأکید شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -**ج) فهرست منابع پیشنهادی:**

۱. الغلائینی، م (۱۳۹۹). علوم البلاغه. تهران: تافگان.
۲. المراغی، أ. م (۲۰۰۲). علوم البلاغه. بیروت: دار الكتب العلمیہ.
۳. الهاشمی، أ (۱۳۹۸). جواهر البلاغه، مع تطبيقات وإضافات. قم: مرکز مدیریت حوزه علمیہ قم.
۴. ابن حجه الحموی، أ (۱۴۲۵ق). خزانه الأدب وغایه الأرب. دراسه وتحقيق: د. کوکب دیاب. بیروت: دار صادر.
۵. ابن أبي الإصبع، ع (۱۹۵۷م). بدیع القرآن. تقدیم وتحقيق: حفني محمد شرف. مصر: نهضه مصر.
۶. ابن معصوم المدنی، س (۱۳۸۸ق). أنوار الربيع فی أنواع البدیع. حققه وترجم لشیعائیه: شاکر هادی شکر. کربلا: مکتبه العرفان.
۷. أبو زيد، ع (۱۴۰۳ق). البدیعیات فی الأدب العربي. بیروت: عالم الكتب.
۸. صفائی الدین الحلى، ع (۱۴۱۲ق). شرح الكافیه البدیعیه فی علوم البلاغه ومحاسن البدیع. تحقیق: نسیب نشاوی. بیروت: دار صادر.

٩. شمس العلماء گرگانی، م (۱۳۷۷). ابدع البدایع. تبریز: احرار.
١٠. شمیسا، س (۱۳۸۶). نگاهی تازه به بدیع. تهران: میترا.

عروض و قافية		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	- دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☒ تخصصی	- دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	- حل تمرین:
رساله / پایان‌نامه ☐		تعداد واحد:
		۳۲ تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با موسیقی شعر و عروض و قافية و بحور شعر عربی و درست‌خوانی شعر عربی و تشخیص بحور و اوزان آن.

ب) اهداف ویژه:

۱. درست‌خوانی شعر کلاسیک عربی؛
۲. تشخیص شعر موزون از غیر موزون؛
۳. توانایی تقطیع ایات شعر عربی و تشخیص نوع عروض و ضرب و بحر هر بیت؛
۴. شناخت انواع زحافات و علت‌ها؛
۵. شناخت حرف روی و دیگر حروف و حرکات و القاب و عیوب قافية.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. پیدایش علم عروض و بنیان گذار آن (خلیل بن احمد فراهیدی)، تعریف علم عروض، موضوعات و اهمیت آن؛
۲. تعریف شعر و انواع آن : شعر تفعیله، شعر حر، موشحات، قطعه، مزدوج، قصیده، فنون الشعر المستحدثة؛
۳. اسباب - اوتأد - فواصل - تفعیلات عروضی اصلی و فرعی و چگونگی به وجود آمدن آنها؛
۴. کتابت عروضی، اوزان و تقطیع ایات شعر، زحاف مفرد و مرکب، علل زیاده و نقصان، زحاف جاری مجری العله، و علت جاری مجری الزحاف، و تفاوت زحاف با علت؛ ضرورت‌های شعری؛
۵. دوايز عروضی و نحوه استخراج بحور از آن، بحور مستعمل و بحور مهمل، اوزان مولدین؛ و علم قافية، انواع قافية و القاب آن، عیوب قافية؛
۶. اجزاء الیت: صدر، عجز، عروض، ضرب و حشو، و انواع الایات: التام، المجزوء، المشطور، المنهوک، المدور، المقفى و المصروع؛

۷. بررسی بحور و اوزان شعر عربی و تفعیلات و عروض و ضرب هر یک از بحور شانزده گانه شعر عربی: طویل، مَدِید، بَسِط، وَافِر، کامِل، هَزَج، رَجَز، رَمَل، سَرِيع، مُسْرِح، خَفِيف، مُضَارِع، مُقْتَصَب، مُجَثٌ، مُتَقَارِب، متدار ک.
۸. فنون هفتگانه مولدین شعر در عصور متأخر، و تجدید در عروض عربی در قدیم و جدید، شعر حر، شعر تفعیله، شعر نثری.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمرین شفاهی و کتبی تقطیع ابیات در بحور شانزده گانه شعر عربی در هر جلسه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۶۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

لوازم آزمایشگاهی برای شنیدن شعر عربی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. مايو، ق (۱۹۸۹م). المعين فى العروض والقافية. إشراف إميل بدیع یعقوب. حلب: دار القلم العربي.
۲. عتیق، ع (۱۹۷۴م). علم العروض والقافية. بيروت: دار النهضة العربية.
۳. یعقوب، إ. ب (۱۹۹۱م). المعجم المفصل فى علم العروض والقافية وفنون الشعر. بيروت: دار الكتب العلمية.
۴. معروف، ئ. (۱۳۹۰). العروض العربی البیسیط: أسلہل الطرق لتعلم العروض والقافية. تهران: سمت.
۵. معروف، ن (۱۹۸۷م). علم العروض التطبيقي. بيروت: دار النفائس.
۶. معوض، س (۲۰۰۹م). علم العروض وموسيقى الشعر. طرابلس: طرابلس الحديثة للكتاب

تحلیل ادبی		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
☒ نظری	☐ پایه	بلاغت ۱ و ۲ و بدیع	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☒ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با روش تحلیل و فرایند دریافت لذت‌بخش متنون ادبی.

ب) اهداف ویژه:

۱. پرورش ذوق ادبی فراگیران و لذت بردن از متن؛
۲. ایجاد نگرش ادبی به جوانب مختلف متن؛
۳. تشخیص متن ادبی از متنون دیگر.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف و انواع اثر ادبی؛
۲. تحلیل ادبی و رابطه آن با تاریخ ادبیات و بلاغت و نقد ادبی؛
۳. فوائد و نتایج تحلیل ادبی (فهم بهینه، لذت بردن، به‌گزینی و ارتقای سطح اعجاب)؛
۴. شرح ادبی (شامل بررسی فضای آفرینش متن و مناسبت آن، و شرح واژگان دشوار و نامأنوس متن)؛
۵. قالب متن؛
۶. بررسی تفصیلی عناصر متن:
  - پیام اصلی یا اندیشه بنیادین متن (الفکره)، و پیام‌های فرعی آن (الأفكار)؛
  - احساس‌انگیزی یا روح متن (العاطفة)؛
  - سبک و شیوه ارائه یا چیدمان هنرمندانه متن (الأسلوب)؛
  - خیال‌انگیزی متن (الخيال)؛
۷. موسیقی متن؛
۸. تحلیل نمونه‌هایی کوتاه و ساده از متنون ادبی منظوم و منثور.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تمام مطالب باید همراه با نمونه‌هایی از متون ادبی فارسی و عربی ارائه شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

دستگاه پخش صوت و تصویر و دیگر امکانات آزمایشگاهی متناسب.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. مايو، م.ع (۱۹۹۷م). الدراسه الأدبية. حلب: دار القلم العربي.
۲. الهاشمي، م.ع (۱۹۹۹م). المنهل العذب فى الدراسه الأدبية والإعراب والبلاغه والعروض والقوافي. بيروت: دار البشائر الإسلامية.
۳. أبوشرife، ع؛ و قرق، ح. ل (۲۰۰۸م). مدخل إلى تحليل النص الأدبي. عمان: دار الفكر.
۴. إبراهيم، ع؛ و هويدى، ص (۱۹۹۸م). تحليل النصوص الأدبية: قراءات نقدية في السرد والشعر. بيروت: دار الكتاب الجديد المتعدد.
۵. أبوحaque، أ (۱۹۸۸م). البلاغه والتحليل الأدبي. بيروت: دار العلم للملايين.
۶. عبد الرحمن، س.ع (۲۰۱۱م). النص الأدبي: التشكيل والتأويل. عمان: دار جرير.

ادبیات پیش از اسلام		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با تاریخ ادبیات دوره موسوم به جاهلی و بازخوانی نمونه‌هایی از متون ادبی این دوره.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با اوضاع فرهنگی، اجتماعی و علمی و ادبی دوره موسوم به جاهلی؛
۲. آشنایی با متون ادبی این دوره، به ویژه معلقات و خطب.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ویژگی‌های شبہ جزیره عربستان قبل از ظهور اسلام از جنبه‌های مختلف جغرافیایی، اجتماعی، اقتصادی، دینی و فرهنگی؛
۲. پیدایش شعر جاهلی، کتابت و روایت آن؛
۳. اغراض شعر جاهلی و بیان ویژگی‌های لفظی و معنوی آن؛
۴. اشاره به مسئله انتقال، دیدگاه طه حسین و چالش‌های پیرامونی آن؛
۵. معلقات (تعريف، وجه تسمیه، نام‌های دیگر، تعداد، اهمیت آن در ادبیات عربی، سرایندگان آنها)؛
۶. صعالیک در دوره جاهلی (تعريف صعلوک، شاعران معروف این گروه و ویژگی شعر ایشان).
۷. انواع نثر در این دوره شامل امثال، خطبه‌ها، سجع کاهنان.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود دانشجو:

۱. پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن را از واژه‌نامه‌های مناسب استخراج نماید؛
۲. با مطالعه کتب تاریخ ادبیات و دیگر مأخذ، اطلاعاتی در خصوص متن مورد نظر و آفریننده آن به دست آورد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۷۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. فاضلی، م (۱۳۹۸). مختارات من روائع الأدب العربي. تهران: سمت.
۲. الفاخوری، ح (۱۳۸۰.ش). تاريخ الأدب العربي. تهران: توس.
۳. آذرشپ، م.ع (۱۳۷۵). الأدب العربي وتاريخه حتى نهاية العصر الأموي. تهران: سمت.
۴. البستانی، ف.أ (۱۹۹۸م). المجاني الحديثة. قم: انتشارات ذوى القربى.
۵. البستانی، ب (۱۹۹۹م). أدباء العرب فى الجاهلية وصدر الإسلام: حياتهم، آثارهم، نقد آثارهم. بيروت: دار مارون عبود.

تحلیل زبانی و ادبی قرآن کریم		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Linguistic and literary analysis of the Holy Quran	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با زبان و ادبیات ویژه قرآن و بازخوانی نمونه هایی از آیات و سور در تفاسیر مربوط به زبان و ادب قرآن.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با تحلیل و معناشناسی واژگان قرآنی؛

۲. آشنایی با تحلیل نحوی و بلاغی و زیبایی های ادبی آیات.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مباحث مقدماتی حداکثر در دو جلسه:

- بررسی معانی لغوی و اصطلاحی تفسیر؛

- بررسی زبان ویژه قرآن کریم بین زبان علمی و زبان ادبی؛

- بررسی الگوی منحصر به فرد قرآن بین شعر و نثر مصنوع؛

- بررسی مقوله فاصله (/ سجع) در قرآن کریم، دلالت های صوتی قرآن و صنعت واج آرایی؛

- راز تفاوت های سور مکی و مدنی و تغییر الگوی سبک شناختی آیات و سور قرآنی بر اساس ترتیب نزول.

۲. تفسیر بیانی قرآن کریم و تحلیل و تبیین ادبی و هنری و تصویر پردازی های قرآن؛

۳. بازخوانی و بررسی برخی متون تفسیری از تفاسیر زبانی و ادبی؛

۴. سبک شناسی قرآن کریم (یک سوره به عنوان نمونه).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می شود دانشجو:

۱. پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن منتخب را از واژه نامه های مناسب استخراج نماید؛

۲. با مطالعه کتب علوم قرآن و تفسیر، اطلاعاتی در خصوص آیات و سور مورد نظر به دست آورد.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

درصد ۳۰

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

درصد ۷۰

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:-

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الصابونی، م (۱۴۱۷ق). صفوه التفاسير. القاهرة: دار الصابوني.
۲. مغنية، م (۱۹۸۱م). التفسير الكاشف. بيروت: دار العلم للملايين.
۳. بنت الشاطئ، ع (۱۹۹۰م). التفسير البیانی للقرآن الکریم. القاهرة: دار المعارف.
۴. بنت الشاطئ، ع (۱۳۹۰). تفسیر بیانی قرآن کریم: روشنی نو در تفسیر ادبی، بلاغی، اجتماعی، موضوعی قرآن کریم. ترجمه: سید محمود طیب حسینی (دشتی). قم: دانشکده اصول دین.
۵. سامرائي، ف. ص (۱۳۹۲). درآمدی بر تفسیر بیانی قرآن کریم: رویکردی زبانی به آیات قرآن کریم. ترجمه: حمید رضا میر حاجی. تهران: سخن.
۶. الراغب، ع. أ (۲۰۰۵م). الدراسه الأدبيه النظريه والتطبيق (نصوص قرآنیه). سوريا: دار القلم العربي و دار الرفاعي.
۷. المبارك، م (۱۹۷۳م). دراسه أدبيه لنصوص من القرآن. بيروت: دار الفكر.
۸. معرفت، م (۱۹۹۷م). التفسير والمفسرون في ثبوه القشيب. مشهد: الجامعه الرضويه للعلوم الإسلامية.
۹. البستانی، م (۱۴۰۸هـ). دراسات فنيه في قصص القرآن. مشهد: آستانه الرضويه المقدسه: مجتمع البحوث الإسلامية.
۱۰. خرمشاهی، ب (۱۳۷۷). دانشنامه قرآن و قرآن پژوهی. تهران: انتشارات دوستان ناهید.

تحلیل زبانی و ادبی نهج البلاغه		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Linguistic and literary analysis of Nahj al-balagha	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ☒	پایه ☐	تحلیل ادبی
عملی ☐	تخصصی ☒	-
نظری - عملی ☐	اختیاری ☐	-
رساله / پایان نامه ☐		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه کارگاه سمینار موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با ابعاد لغوی، معنایی و ادبی نهج البلاغه، و کسب توانایی لازم در فهم و تحلیل این متن.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با سبک ویژه نهج البلاغه؛
۲. آشنایی با تحلیل نحوی و بلاغی و زیبایی‌های ادبی نهج البلاغه.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مباحث مقدماتی در شناخت نهج البلاغه و جایگاه آن در زبان و ادبیات عربی، کتاب‌شناسی توصیفی شروح و ترجمه‌های آن (در حد اکثر دو جلسه).
۲. بازخوانی نمونه‌هایی از خطب، رسائل و کلمات قصار با تکیه بر:
  - واژه‌شناسی و مباحث لغوی و صرفی؛
  - اعراب متن و مباحث نحوی؛
  - معنی‌شناسی و مباحث علم معانی؛
  - صور خیال و مباحث علم بیان؛
  - زیبایی‌شناسی و مباحث علم بدیع؛
  - تحلیل ادبی متن.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود دانشجو:

۱. پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن را از واژه‌نامه‌های مناسب استخراج نماید؛
۲. با مطالعهٔ شروح نهج البلاغه و دیگر مآخذ، اطلاعاتی در خصوص متن مورد نظر به دست آورد.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۷۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- (ج) فهرست منابع پیشنهادی:**
۱. صالح. ص (۱۳۹۵). نهج البلاغه. قم: مرکز البحوث الإسلامية.
  ۲. مغنية، م (۱۳۸۷). فی ظلال نهج البلاغة، محاولة لفهم جديد. قم: دار الكتاب الإسلامي.
  ۳. جرداق، ج. (۱۹۹۷). روائع نهج البلاغة. بيروت: مركز الغدير للدراسات الإسلامية.
  ۴. الحوفي، ا. م (۲۰۰۰). بلاغة الإمام علي. القاهرة: نهضة مصر.
  ۵. شوشتري. م (۱۳۶۸). بهج الصباغة في شرح نهج البلاغة. تهران: بنیاد نهج البلاغة.
  ۶. خوئی، ح (۱۳۹۰). منهاج البراعه في شرح نهج البلاغة. قم: انوار الهدى.
  ۷. ابن أبي الحديد. ح (۲۰۱۱). شرح نهج البلاغة. تحقيق أبوالفضل إبراهيم. القاهرة: دار المعارف.
  ۸. اميني نجفي، م (۱۹۸۰). نهج البلاغه وأثره على الأدب العربي. تهران: بنیاد نهج البلاغه.
  ۹. شاملی. ن (۱۳۹۰). معناشناسی واژگان اخلاقی نهج البلاغه. قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه.
  ۱۰. معادیخواه، ع (۱۳۷۲). فرهنگ آفتاب: فرهنگ تفصیلی مفاهیم نهج البلاغه. تهران: ذره.

ادبیات دوره اسلامی و اموی			عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		Literature of Islamic and Umayyad era	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☒ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با تاریخ ادبیات صدر اسلام تا پایان دوره اموی و بازخوانی نمونه‌هایی از متون ادبی این دوره.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با اوضاع فرهنگی، اجتماعی و علمی و ادبی صدر اسلام تا پایان دوره اموی؛
۲. آشنایی با متون ادبی این دوره، به ویژه خطب و رسائل.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. نزول قرآن کریم و آغاز عصر اسلامی، اثر قرآن و حدیث شریف بر زبان و ادبیات عربی؛
۲. وضعیت ادبیات عربی و جایگاه شعر در صدر اسلام و عصر اموی؛
۳. وضعیت نثر در دوره اسلامی (حدیث و خطب و رسائل نبوی، نهج البلاغه، خطبه‌ها و نامه‌های خلفا)؛
۴. شرح آثار شعرای معروف دوره اسلامی، مانند: کعب بن زهیر و حسان بن ثابت؛
۵. مهم‌ترین مراکز ادبی در دوره اموی (شام، حجاز، عراق)؛
۶. شعر سیاسی احزاب مختلف در دوره اموی (کمیت بن زید و کثیر عزه از شیعه، اخطل و جریر از امویان، عبد الله بن قیس الرقیات از زیبری‌ها، عمران بن حطان و طرماح از خوارج)، و شاعران ایرانی این دوره، مانند زیاد الأعجم، موسی شهوات، أبوالعباس الأعمی، إسماعیل بن یسار النسائی؛
۷. انواع غزل و غزل‌سرایان (در دو حیطه غزل ابا حی و عفیف، همچون عمر بن ابی ربيعه، قیس بن ذریح، جمیل بن معمر)؛
۸. هجاء و اشاره به شعر نقارض، عوامل مؤثر در ظهور آن و شاعران آن، همچون جریر، اخطل و فرزدق؛
۹. اشاره به شعر زهد به مثابه جریانی در جهت مخالف فساد جامعه، و صاحبان آن؛
۱۰. نثر دوره اموی و مکتب نثری عبد الحمید کاتب و ذکر نمونه‌هایی از آثار ادبی شاخص این دوره، مانند زیاد بن أبيه، حجاج ابن یوسف، واصل بن عطاء.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود دانشجو:

۱. پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن را از واژه‌نامه‌های مناسب استخراج نماید؛
۲. با مطالعه کتب تاریخ ادبیات و دیگر مأخذ، اطلاعاتی در خصوص متن مورد نظر و آفریننده آن به دست آورد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

درصد ۳۰

آزمون پایان نیم سال:

درصد ۷۰

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. میرلوحی، س (۱۳۹۴). مختارات من روائع الأدب العربي في العصر الإسلامي . تهران: سمت.
۲. حسينی، س (۱۳۹۶). مختارات من روائع الأدب العربي في العصر الأموي. تهران: سمت.
۳. آذربش، م (۱۳۹۵). الأدب العربي وتاريخه حتى نهاية العصر الأموي. تهران: سمت.
۴. عتیق، ع (۲۰۰۶). فی الأدب الإسلامي والأموي. بيروت: دار النہضہ العربية.
۵. طنوس، و (۱۹۹۶). نصوص مختاره من الأدب الاسلامى والأموى. حلب: جامعه حلب.
۶. المواتی، م. ع (۲۰۰۷). قراءه فی الأدب الإسلامي والأموي. الأردن: دار غریب للطباعه والنشر.
۷. منصور. ح. م (۲۰۱۶). نصوص من الشر فی صدر الإسلام والعصر الأموي. بيروت: دار الفكر للنشر والتوزيع.
۸. الفاخوری، ح (۱۳۸۰). تاريخ الأدب العربي. تهران: توس.
۹. فروخ، ع (۱۹۸۶). العرب فی حضارتهم وثقافتهم إلى آخر العصر الأموي. بيروت: دار العلم للملايين.
۱۰. عطوان، ح (۲۰۰۵). نصوص من الأدب الأموي. عمان: دار المسیره.
۱۱. بدیوی، أ (۲۰۰۵). روائع الشعر الأموي. بيروت: دار المعرفه.
۱۲. البستانی، ب (۱۹۹۹). أدباء العرب فی الجاهلیة وصدر الإسلام: حیاتهم، آثارهم، نقد آثارهم. بيروت: دار مارون عبود.

ادبیات دوره عباسی - نثر		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	The Literature of the Absaid period - Prose	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه کارگاه سمینار موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با تاریخ ادبیات دوره عباسی (۱۳۲-۶۵۶ هجری) با تکیه بر نثر آفرینانِ برجسته این دوره، و بازخوانی نمونه‌هایی از متون نثر آن.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با گونه‌های نثر ادبی این دوره؛
۲. آشنایی با ادبیات برجسته این دوره و آثار آنان.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. معرفی عصر عباسی از لحاظ سیاسی و فرهنگی؛
۲. وضعیت نثر در دوره عباسی؛
۳. کاتبان و دیبران نامور در دوره عباسی؛
۴. گونه‌های ادبی در حوزه نثر در دوره عباسی:
  - آثار نثری ترجمه شده (ابن مقفع)؛
  - نامه‌نگاری (ابن العمید، الصابی، ابو بکر خوارزمی، قاضی فاضل)؛
  - خطابه و ویژگی‌های آن (ابن نباته خطیب)؛
  - ادبیات داستانی و مقامات (بدیع الزمان همدانی، حریری)؛
  - متون عرفانی و نیایش‌ها (کفعمی، سید بن طاووس، ابن عطاء الله اسکندرانی).
  - نگارش و نقد ادبی (ابوالفرح اصفهانی، ابن قتبیه، ابو بکر صولی، ثعالبی).
۵. قرائت و تحلیل منتخبی از آثار یادشده فوق.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود دانشجو:

۱. پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن را از واژه‌نامه‌های مناسب استخراج نماید؛
۲. با مطالعه کتب تاریخ ادبیات و دیگر مأخذ، اطلاعاتی در خصوص متن مورد نظر و آفریننده آن به دست آورد.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

درصد ۳۰

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

درصد ۷۰

آزمون پایان نیم سال:

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الفاخوری، ح (۱۳۸۰). *تاریخ الأدب العربي*. تهران: توس.
۲. البستانی، ب (۱۹۷۹م). *أدباء العرب في الأعصر العباسية حياتهم، آثارهم، نقد آثارهم*. بیروت: دار مارون عبد.
۳. البستانی، ب (۱۹۹۰م). *منتقيات أدباء العرب في الأعصر العباسية*. بیروت: دار نظیر عبد.
۴. نظام تهرانی، ن (۱۳۷۸). *نصوص من النثر والشعر منذ صدر الإسلام حتى سقوط بغداد*. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.
۵. میرلوحی، س (۱۳۹۲). *مختارات من روائع الأدب العربي في العصر العباسى الأول*. تهران: سمت.
۶. ضيف، ش (۱۹۷۳م). *العصر العباسى الثانى*. القاهرة: دار المعارف.
۷. البستانی، ف. أ (۱۹۹۸م). *المجانى الحديثة*. قم: انتشارات ذوى القربى.
۸. آذربشب، م. ع (۱۳۸۵). *تاریخ الأدب العربي في العصر العباسى (۱)*. تهران: سمت.
۹. آباد، م (۱۳۸۹). *تاریخ الأدب العربي في العصر العباسى (۲)*. تهران: سمت.
۱۰. المقدسى، أ (۱۹۳۵م). *تطور الأساليب التثريه في الأدب العربي*. بیروت: جامعه بیروت الامير كيه.
۱۱. عامرى، ش (۱۳۸۷). *مختارات من النصوص في العصر العباسى الثانى*. سمنان: دانشگاه سمنان.

ادبیات دوره عباسی - شعر		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	The Literature of the Absaid period - Poetry	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲
		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه کارگاه سمینار موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با تاریخ ادبیات دوره عباسی (۱۳۲-۶۵۶ هجری) با تکیه بر شاعران بر جسته این دوره، و بازخوانی نمونه هایی از سروده های آنان.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با گونه های شعر این دوره؛
۲. آشنایی با شاعران بر جسته این دوره و آثار آنان.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. اشاره به دوره تاریخی عباسی (۱۳۲-۶۵۶ ه) و بیان ویژگی های سیاسی، اجتماعی، ادبی و مروری بر شعر و تحول آن در این دوره؛
۲. نوآوری در شعر قدیم از جنبه های مختلف موضوعی مانند: غزل مذکر، زهد و پارسایی، و تجدید در اوزان و قوافی؛
۳. شرح دوره های تاریخ ادبیات عربی دوره عباسی: دوره الشره التجدیدیه (۱۳۲ - ۲۳۳ ه)، دوره نفوذ ترکی (۲۳۲ - ۳۳۴ ه)، دوره آل بویه (۳۳۴ - ۴۴۷ ه)، دوره سلاجقه (۴۴۷ - ۶۵۶ ه)، و بیان ویژگی های شعری هر دوره و معرفی شاعران نامی آن؛
۴. اشاره به شاعران شیعه چون دعلب، دیک الجن، منصور النمری، سید حمیری، مهیار دیلمی، و موضوعات شعر شیعی در دفاع از اهل بیت (ع).
۵. قرائت و تحلیل منتخبی از آثار یاد شده فوق.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می شود دانشجو:

۱. پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن را از واژه نامه های مناسب استخراج نماید؛

۲. با مطالعه کتب تاریخ ادبیات و دیگر مآخذ، اطلاعاتی در خصوص متن مورد نظر و آفریننده آن به دست آورده.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:-

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الفاخوری، ح (۱۳۸۰). *تاریخ الأدب العربي*. تهران: توس.
۲. البستانی، ب (۱۹۷۹م). *أدباء العرب في الأعصر العباسية حياتهم، آثارهم، نقد آثارهم*. بیروت: دار مارون عبود.
۳. البستانی، ب (۱۹۹۰م). *متنقیات أدباء العرب في الأعصر العباسية*. بیروت: دار نظیر عبود.
۴. نظام تهرانی، ن (۱۳۷۸). *نصوص من النثر والشعر منذ صدر الإسلام حتى سقوط بغداد*. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.
۵. میرلوحی، س (۱۳۹۲). *مختارات من روائع الأدب العربي في العصر العباسى الأول*. تهران: سمت.
۶. طبییان، ح (۱۳۸۷). *المجانى الحديثة عن مجاني الأدب شیخو برگزیده و شرح*. تهران: سمت.
۷. البستانی، ف. أ. (۱۹۹۸م). *المجانى الحديثة*. قم: انتشارات ذوى القربى.
۸. آذربشب، م. ع (۱۳۸۵). *تاریخ الأدب العربي في العصر العباسی (۱)*. تهران: سمت.
۹. آباد، م (۱۳۸۹). *تاریخ الأدب العربي في العصر العباسی (۲)*. تهران: سمت.
۱۰. المقدسى، أ (۱۹۳۵م). *تطور الأساليب التثريه في الأدب العربي*. بیروت: جامعه بیروت الاميرکيه.
۱۱. عامری، ش (۱۳۸۷). *مختارات من النصوص في العصر العباسى الثاني*. سمنان: دانشگاه سمنان.
۱۲. الخوری، أ (۱۹۸۹م). *أمراء الشعر العربي في العصر العباسى*. بیروت: دار العلم للملاتين.
۱۳. بدیوی، أ (۲۰۰۹م). *روائع الشعر العباسى في عهده الأول*. بیروت: دار المعرفه.
۱۴. بدیوی، أ (۲۰۰۵م). *روائع الشعر العباسى في عهده الثاني*. بیروت: دار المعرفه.
۱۵. شبیانی، س. (۱۳۸۸). *مقطففات النظم في العصر العباسى*. تهران. جهاد دانشگاهی.

ادبیات دورهٔ مملوکی و عثمانی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Literature of the Mamluk and Ottoman eras	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان‌نامه		۲
		۳۲
		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه کارگاه سمینار موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با تاریخ ادبیات و تحولات ادبی از سقوط بغداد تا سقوط ناپلئون، و بازخوانی نمونه‌هایی از متون ادبی این دوره.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با اوضاع فرهنگی، اجتماعی و علمی و ادبی دورهٔ موسوم به فترت؛
۲. آشنایی با متون ادبی، آثار و نوآوری‌های ادبیان این دوره.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. حملهٔ مغول، عوامل سقوط دولت عباسی؛
۲. شرح اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، دینی، و علمی و ادبی آن دوران و ارتباط جامعه و ادبیات؛
۳. ویژگی‌های شعر (ظهور بدیعیات، نظم الغاز و حاجی، تاریخ شعری، مدائح نبوی، استعمال الفاظ عامیانه)؛
۴. بررسی شعر شاعران معروف، مانند: الشاب الظريف، بوصیری، ابن الوردي، صفعي الدين حلى، ابن نباته، ابن حجه الحموي؛
۵. مروری بر نثر و تحول آن و اشاره به انواع نثر، مانند کتابت دیوانی، رسائل ادبی، و نثر علمی؛
۶. بررسی آثار معروف نویسندهای برجسته، مانند: قلقشندي (صبح الأعشى)، ابن خلدون (مقدمه)، نويری (نهایه الأربع)، ابن خلکان (وفیات الأعیان)، ابن بطوطه (سفرنامه)، حاجی خلیفه (کشف الظنون)، شیخ بهایی (کشکول)؛
۷. واژه‌نامه‌ها و دانشنامه‌های مفصل در این دوران، مانند: لسان العرب، قاموس المحيط، تاج العروس.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود دانشجو:

۱. پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن را از واژه‌نامه‌های مناسب استخراج نماید؛
۲. با مطالعهٔ کتب تاریخ ادبیات و دیگر مأخذ، اطلاعاتی درخصوص متن مورد نظر و آفریننده آن به دست آورد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:-

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. امیری، ج (۱۳۸۷). تاریخ الأدب العربي في العصرین المملوکی والعثمانی. تهران: سمت.
۲. نظام تهرانی، ن (۱۳۸۰). تاریخ الأدب في عصر الانحطاط (العصران المملوکی والعثمانی). تهران: فرهیخته.
۳. نظام تهرانی، ن (۱۳۷۹). نصوص من النظم و التشریف في عصر الانحطاط. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.
۴. بدیوی، أ (۲۰۰۵م). روائع الشعر المملوکی. بیروت: دار المعرفة.
۵. الفاخوری، ح (۱۳۸۰). تاریخ الأدب العربي. تهران: توس.
۶. موسی باشا، ع (۱۹۸۹م). تاریخ الأدب العربي (العصر المملوکی). دمشق: دار الفكر المعاصر.
۷. بکری، أ (۲۰۰۴م). مطالعات في الشعر المملوکی والعثمانی. بیروت: دار العلم للملائين.
۸. سلام، م. ز (۱۹۷۱م). الأدب في العصر المملوکی. القاهرة: دار المعرفة.
۹. ضیف، ش (۱۹۶۶م). تاریخ الأدب العربي. القاهرة: دار المعرفة.
۱۰. هیب، أ. ف (۲۰۰۴م). التصنیع وروح العصر المملوکی. دمشق: اتحاد الكتاب العرب.

ادبیات معاصر - نثر		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی
☐ عملی	☒ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با تاریخ و ادبیات نثر معاصر عربی و عوامل شکل گیری آن، و آشنایی با مهم‌ترین آثار نثر معاصر عربی و بازخوانی و تحلیل مختصری از آثار و سبک آنان.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناخت جریان‌ها و مکاتب نثر معاصر عربی؛
۲. مطالعه و بررسی انواع نثر معاصر عربی، به ویژه ادبیات داستانی (داستان، داستان‌ک، داستان کوتاه، رمان و نمایشنامه).

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تاریخچه نثر ادبی در ادبیات عربی از قدیم تا معاصر؛
۲. عصر نهضت و تأثیر آن بر شکل گیری و تحول در نثر معاصر؛
۳. عوامل پیدایش و تطور گونه‌های ادبی در این دوره؛
۴. رئالیسم و نثر معاصر عربی؛
۵. پیدایش رمان معاصر عربی و مطالعه برخی از رمان‌ها؛
۶. نمایشنامه و مطالعه برخی از آثار شاخص آن؛
۷. داستان کوتاه و نویسنده‌گان این نوع ادبی.
۸. بررسی نوشه‌های ادبی فلسفی؛
۹. اشاره به ادبیات مقاومت و نویسنده‌گان معروف در این زمینه؛
۱۰. قرائت نمونه‌هایی از آثار نویسنده‌گان این دوره (مانند: عقاد، طه حسین، احمد امین، نجیب محفوظ، جبران خلیل جبران، میخائيل نعیمه، توفیق حکیم، غسان کنفانی، غاده سمان، طیب صالح، عبد الرحمن منيف، ذکریا تامر).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می شود دانشجو:

۱. پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن را از واژه‌نامه‌های مناسب استخراج نماید؛
۲. با مطالعه کتب تاریخ ادبیات و دیگر مأخذ، اطلاعاتی در خصوص متن مورد نظر و آفریننده آن به دست آورد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:-

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. البحراوی، س (۲۰۰۵م). *الأنواع النثرية في الأدب العربي المعاصر أجيال و ملامح*. دمشق: دار نينوى.
۲. الدسوقي، ع (۲۰۰۷م). *نشأة النثر الحديث وتطوره*. دار الفكر العربي.
۳. الدقاد، ع (۱۹۹۷م). *ملامح النثر الحديث وفنونه*. بيروت: دار الأوزاعي.
۴. اليسوعي، ر. ب. ك (۱۹۹۶م). *أعلام الأدب العربي المعاصر*. بيروت: جامعه القدس يوسف.
۵. الراعي، ع (۲۰۱۰م). *القصه القصيره في الأدب المعاصر*. مصر: دار الهلال.
۶. ربيع، م. أ؛ والحمداني، س. أ (۲۰۰۳م). *دراسات في الأدب العربي الحديث (النثر)*. الأردن. دار الكندي.
۷. العشماوي، م. ز (۲۰۰۰م). *أعلام الأدب العربي الحديث واتجاهاتهم الفنية*. الإسكندرية: دار المعرفة.
۸. میرزائی، ف؛ و طاهری‌نیا، ع (۱۳۹۲). *نصوص حیه من الأدب العربي المعاصر*. همدان: دانشگاه بوعلی سینا.

ادبیات معاصر - شعر			عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		Contemporary Literature - poetry	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☒ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با تاریخ ادبیات و متون ادبی این دوره از آغاز دوره نهضت تاکنون، با تکیه بر شعر و آشنایی با مهم‌ترین آثار شعر معاصر عربی و بازخوانی و تحلیل نمونه‌های از آنها.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناخت جریان‌ها و مکاتب شعر معاصر عربی؛
۲. مطالعه و بررسی انواع شعر معاصر عربی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مراحل تغیر و تحول در شعر این دوره؛
۲. عوامل پیدایش و تطور گونه‌های شعری در این دوره (مانند: شعر تفعیله، شعر سپید)؛
۳. ادبیات مقاومت؛
۴. مکاتب و جریان‌های شعری این دوره در کشورهای مختلف لبنان، سوریه، عراق و مصر؛
۵. شعر حداثه و ویژگی‌های آن؛
۶. قرائت نمونه‌هایی از آثار شاعران این دوره (مانند: نازک الملائکه، بدر شاکر السیاب، نزار قبانی، ادونیس، سعاد الصباح، محمد الماغوط، یوسف الحال، سعید عقل، بلند الحیدری، می‌زیاده، محمود درویش، سمیح القاسم، احمد مطر، فدوی طوقان، ابراهیم طوقان، معین بسیسو).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود دانشجو:

۱. پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن را از واژه‌نامه‌های مناسب استخراج نماید؛

۲. با مطالعه کتب تاریخ ادبیات و دیگر مآخذ، اطلاعاتی در خصوص متن مورد نظر و آفریننده آن به دست آورده.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۷۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

دستگاه پخش صوت و تصویر

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الیسوی، ر. ب. ک (۱۹۹۶م). *أعلام الأدب العربي المعاصر*. بيروت: جامعه القدس يوسف.
۲. الفاخوری، ح (۱۹۸۶م). *الجامع في تاريخ الأدب العربي: الأدب الحديث*. بيروت: دار الجيل.
۳. إسماعيل، ع (۱۹۷۵م). *الشعر العربي المعاصر قضيّاً وظواهره الفنية والمعنوية*. بيروت. دار العوده ودار الثقافه.
۴. العريض، إ (۱۹۶۲م). *جولة في الشعر العربي المعاصر*. بيروت. دار العلم للملايين.
۵. العشماوي، م. ز (۲۰۰۰م). *أعلام الأدب العربي الحديث واتجاهاتهم الفنية*. الإسكندرية: دار المعرفة.
۶. بدوى، أ (۱۹۹۱م). *مختارات من الشعر العربي الحديث*. ترجمه يوسف بكار و غلامحسين يوسفى. تهران: اسبر ك.
۷. إسماعيل، ع (۱۹۷۵م). *الشعر العربي المعاصر قضيّاً وظواهره الفنية والمعنوية*. بيروت: دار العوده ودار الثقافه.
۸. الخضراء الجيوسي، س (۱۹۹۷م). *موسوعة الأدب الفلسطيني المعاصر*. عمان: دار الفارس.
۹. خورشا، ص (۱۳۸۱). *مجاني الشعر العربي الحديث ومدارسه*. تهران: سمت.
۱۰. معوش، س (۲۰۰۳م). *شعر السجون في الأدب العربي الحديث والمعاصر*. بيروت: دار النهضة العربية.

زبان انگلیسی تخصصی ۱		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
نظری	☒ پایه	زبان عمومی	دروس پیش‌نیاز:
عملی	☒ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با متون ادبی عربی ترجمه شده به زبان انگلیسی.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی ترجمه‌های انگلیسی متون قرآن و حدیث؛
۲. شناسایی ترجمه‌های انگلیسی متون نظم و نثر عربی؛
۳. شناسایی ترجمه‌های انگلیسی داستان‌ها و نمایشنامه‌های عربی؛
۴. آشنایی با آوانگاری نام‌های خاص عربی به زبان انگلیسی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. قرائت و درک مطلب نمونه‌هایی از متون ادبی قرآن، نهج البلاغه، صحیفة سجادیه و احادیث ترجمه شده به زبان انگلیسی؛
۲. قرائت و درک مطلب نمونه‌هایی از نشر عربی ترجمه شده به زبان انگلیسی (مانند: مقامات، کلیله و دمنه، داستان کوتاه، نمایشنامه‌ها)؛
۳. قرائت و درک مطلب نمونه‌هایی از شعر عربی ترجمه شده به زبان انگلیسی (مانند: معلقات سعی، دیوان متنبی، شعر معاصر عربی).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود:

۱. شناسایی نمونه‌هایی از ترجمه انگلیسی آثار ادبی و مقایسه آنها با متن عربی و ترجمه‌های فارسی آنها به دانشجو واگذار شود.
۲. دانشجو موظف باشد متن تعیین شده را در کلاس بخواند و ترجمه کند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:-

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. القرآن الكريم وترجمه معانیه إلى اللغة الإنجليزية (۱۴۱۷ق). ترجمه مجمع الملك فهد لطبعه المصحف الشريف. المدينة المنورة: مجمع الملك فهد.
۲. Qur'an English Translations: Ahmed, M. & Ahmed, S.; Arberry, A. J.; Irving, T. B.; Pickthall, M. M.; Saffarzadeh, T.; Sarwar, M.; Shakir, M. H.; Yusuf Ali, A.
۳. Al-Radi, A. (۲۰۰۱). The Style of Eloquence [Nahj Al Balagha]. Translator: Alaeddin Pazargadi. Tehran: Rahnama Press.
۴. Al-Sinjalawi, I. M. (۱۹۹۹). The atlal-nasib in Early Arabic poetry: a Study of the Development of the Elegiac Genre in Classical Arabic Poetry. Jordan: Yamouk University Publication.
۵. Arberry, A. J. (۲۰۰۹) The Poems of Al Mutanabbi. United Kingdom: Cambridge University Press.
۶. Arberry, A. J. (۲۰۱۸) The seven Odes. United Kingdom: Routledge.
۷. Haywood, J. (۱۹۷۱). Modern Arabic literature, ۱۸۰۰-۱۹۷۰: An Introduction with Extracts in Translation. London: Lund Humphries.
۸. Haywood, J. (۱۹۹۱). Modern Literature in the Near and Middle East ۱۸۵۰-۱۹۷۰. United Kingdom: Routledge.
۹. Jayyusi, S. K. (۱۹۷۷). Trends and Movements in Modern Arabic Poetry. Leiden: Brill.
۱۰. Kitzeck, J. (۱۹۶۴). Anthology of Islamic Literature; from the Rise of Islam to Modern Times. United Kingdom: Penguin books.
۱۱. Manafi Anari, S. (۱۹۷۱). Study of Islamic Texts in English Translation. Tehran: SAMT.
۱۲. Nicholson, R. A. (۱۹۲۲). Translations of Eastern Poetry and Prose. United Kingdom: Cambridge University Press.
۱۳. Shaheen, M. (۲۰۰۲). Modern Arabic short story: Shahrazad Returns. London, New York: Palgrave Macmillan.
۱۴. The Arabian Nights, Tales from a Thousand and One Nights (۲۰۰۱). Translated By: Burton, Richard Francis. New York: The Modern Library.

زبان انگلیسی تخصصی ۲		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
نظری	☒ پایه	زبان عمومی	دروس پیش‌نیاز:
عملی	☒ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی متون اصیل انگلیسی در حوزه زبان و ادبیات عربی.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با اصطلاحات و تعبیر انگلیسی در حوزه زبان و ادبیات عربی؛
۲. آشنایی با دانشنامه‌ها و دائرة المعارف‌های انگلیسی در حوزه زبان و ادبیات عربی؛

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. بررسی چکیده‌های انگلیسی پایان‌نامه‌ها و مقالات مربوط به زبان و ادبیات عربی منتشر شده در مجلات؛
۲. قرائت و درک مطلب زندگی نامه و معرفی آثار شاعران و نویسنده‌گان عرب به زبان انگلیسی؛
۳. قرائت و درک مطلب متون انگلیسی مربوط به زبان عربی (مانند: صرف و نحو، بلاغت، ترجمه، آموزش زبان)؛
۴. قرائت متون انگلیسی مربوط به ادبیات عربی (مانند: تاریخ ادبیات و نقد ادبی).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود دانشجو موظف باشد متن تعیین شده را در کلاس بخواند و ترجمه کند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال: ۵۰ درصد
آزمون پایان نیم سال: ۵۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. رخشنافر، م. (۱۳۸۱). انگلیسی برای دانشجویان رشته عربی. تهران: سمت.
۲. Versteegh, K. (Ed.) (۲۰۰۵). Encyclopedia of Arabic Language and Linguistics. Leiden: Brill Academic Publishers.
۳. Nicholson, R. A. (۲۰۱۶). A Literary History of the Arabs. United Kingdom: Routledge.
۵. Haywood, J. (۱۹۷۱). Modern Arabic literature, ۱۸۰۰-۱۹۷۰: An Introduction with Extracts in Translation. London: Lund Humphries
۶. Fariq. K. A. (۱۹۷۲). History of Arabic Literature. Delhi: Vikas publication.
۷. Kitzeck, J. (۱۹۶۴). Anthology of Islamic Literature; from the Rise of Islam to Modern Times. United Kingdom: Penguin books.
۸. Shemlan, L. (۱۹۷۵). The M. E. C. A. S Grammar of Modern Literary Arabic. Beirut: Khayats.

مبانی زبان‌شناسی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
نظری	☐ پایه	-
عملی	☒ تخصصی	-
نظری - عملی	☐ اختیاری	-
رساله / پایان‌نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

(الف) هدف کلی:

آشنایی با مفاهیم بنیادین زبان‌شناسی.

(ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با زبان‌شناسی نظری و مکاتب آن؛
۲. آشنایی با زبان‌شناسی کاربردی و حوزه‌های آن.

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف زبان و زبان‌شناسی و مطالعه علمی زبان، جایگاه زبان‌شناسی در علوم انسانی، نقش‌های زبان؛
۲. تاریخ زبان شفاهی و کتبی، رابطه زبان و فکر؛
۳. ویژگی‌های زبان انسان، خانواده‌های زبانی؛
۴. شناخت صوت، آوا و واج؛
۵. گویش‌شناسی، گونه‌های زبان؛
۶. مطالعه درزمانی و هم‌زمانی زبان؛
۷. آشنایی با صرف، نحو، و معنی‌شناسی؛
۸. کاربردشناسی زبان، زبان‌شناسی نظری و کاربردی؛
۹. شاخه‌های بینارشته‌ای زبان‌شناسی (جامعه‌شناسی زبان، روان‌شناسی زبان)؛
۱۰. انواع زبان‌شناسی (زبان‌شناسی تاریخی).

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

با توجه به حجم مباحث نظری، انجام پیاپی آزمونک (کوییز) در طول نیمسال توصیه می‌شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمونک‌ها یا آزمون میان دوره در طول نیم سال:	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. أدهم، س (۱۹۹۳م). فلسفة اللغة. بيروت: المؤسسة الجامعية للدراسات والنشر والتوزيع.
۲. ذكرياء، م (۱۹۸۶م). الألسنية التوليدية والتحويلية. بيروت: المؤسسة الجامعية للدراسات والنشر والتوزيع.
۳. ذكرياء، م (۱۹۹۲م). بحوث ألسنية عربية. بيروت: المؤسسة الجامعية للدراسات والنشر والتوزيع.
۴. السامرائي، إ (۱۹۸۷م). فقه اللغة المقارن. بيروت: دار العلم للملائين.
۵. فاخورى، ع (۱۹۸۸م). اللسانية التوليدية والتحويلية. بيروت: دار الطليعة.
۶. قدور، ا. م (۱۹۹۶م). مبادئ اللسانيات. بيروت: دار الفكر المعاصر.
۷. يول، ج (۱۳۸۸). نگاهی به زبان: یک بررسی زبان‌شناختی. ترجمه: نسرین حیدری. تهران: سمت.
۸. فالک، ج (۱۳۷۲م). زبان‌شناسی و زبان: بررسی مفاهیم بنیادی زبان‌شناسی. ترجمه: خسرو غلامعلیزاده. مشهد: آستان قدس رضوی.
۹. ضیاء‌حسینی، م (۱۳۸۸م). مبانی زبان‌شناسی برای دانشجویان زبان‌شناسی، مترجمی و آموزش زبان. تهران: رهنما.

زبان‌شناسی عربی		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Arabic Linguistics	
نظری	☐ پایه	مبانی زبان‌شناسی	دروس پیش‌نیاز:
عملی	☒ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
نظری - عملی	☐ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مطالعات زبانی در جهان اسلام.

ب) اهداف ویژه:

۱. توجه به تاریخ مطالعه علمی زبان عربی؛
۲. توجه به دستاوردهای مطالعه علمی زبان عربی؛
۳. تفاوت‌های اساسی فقهه‌اللغه کلاسیک عربی با مبانی زبان‌شناسی نوین؛
۴. توجه به ویژگی‌های زبان‌شناختی زبان عربی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تفاوت فقهه‌اللغه و علم اللげ؛
۲. منشأ پیدایش زبان عربی و شکل‌گیری زبان فصیح؛
۳. ویژگی‌های زبان‌های سامی و جایگاه زبان عربی در بین آنها؛
۴. زبان عربی فصیح و لهجه‌ها؛
۵. کوشش‌های دانشمندان اسلامی در مطالعات زبانی و مقایسه آن با دستاوردهای زبان‌شناسی در غرب؛
۶. کوشش‌های مستشرقان در مطالعه علمی زبان عربی
۷. آواشناسی و واج‌شناسی زبان عربی؛
۸. واژه‌شناسی (آشنایی با فرایندهای اشتراق، ترکیب، تعریف و ...)
۹. مطالعات نحوی دانشمندان اسلامی؛
۱۰. اصول معنی‌شناسی زبان عربی (أنواع معنى و فرایندهای دگرگونی معنى، بافت، میدان‌های معنایی و روابط معنایی: ترادف، اشتراک لفظی، تضاد).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

انجام تمرین‌هایی در آواشناسی و واژه‌شناسی و معنی‌شناسی.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۷۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. عبد التواب، ر (۱۹۹۹م). فصول في فقه العربية. القاهرة: مكتبة الخانجي.
۲. عبد التواب، ر (۱۳۶۷). مباحثی در فقه اللغة و زبان‌شناسی عربی. ترجمه: حمیدرضا شیخی. مشهد: آستان قدس رضوی.
۳. حجازی، م. ف (۱۳۷۹). زبان‌شناسی عربی. ترجمه: سیدحسین سیدی. تهران - مشهد: سمت - انتشارات آستان قدس رضوی.
۴. وافی، ع (۲۰۰۴م). فقه اللغة. القاهرة: دار نهضة مصر.
۵. وافی، ع (۱۹۹۱م). علم اللغة. القاهرة: دار نهضة مصر.
۶. عبد الدايم، م. ع (۲۰۰۶م). النظريه اللغويه فى التراث العربي. القاهرة: دار السلام.
۷. المبارك، م (۱۹۸۱). فقه اللغة و خصائص العربية. بيروت: دار الفكر.

روش‌های تدریس زبان و ادبیات عربی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
نظری	☒ پایه	-
عملی	☒ تخصصی	-
نظری - عملی	☐ اختیاری	-
رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

۱. آشنایی با علم زبان‌شناسی کاربردی و مفاهیم مرتبط با آن؛
۲. آشنایی با روش‌های آموزش زبان عربی در مدارس و دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش زبان.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با فرایند آموزش و یادگیری زبان خارجی؛
۲. آشنایی با شیوه‌های نوین آموزش گروهی و ارتباطی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف یادگیری و بررسی دیدگاه‌های مربوط به یادگیری؛
۲. نگارش طرح درس؛
۳. شیوه‌های نوین تدریس در کلاس درسی و راهبردهای یادگیری؛
۴. شیوه‌های ارتباط گروهی و تدریس خلاقانه در کلاس درس؛
۵. سنجش و ارزیابی، آزمون‌شناسی و آزمون‌سازی؛
۶. مروری بر روش‌های کنونی آموزش زبان عربی به غیر عربی‌زبانان؛
۷. بررسی نگرش‌ها و روش‌های موجود در خصوص آموزش ساختار نحوی و دستور زبان عربی؛
۸. شیوه‌های آموزش مهارت‌های زبانی و ترجمه؛
۹. شیوه‌های آموزش ادبیات؛
۱۰. نقد و ارزیابی کتب درسی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطلوب نظری متناسب با سرفصل به صورت تئوری در حدود ۱۰ جلسه توسط استاد با ارائه شواهدی از منابع و روش‌های تدریس عربی در کلاس ارائه گردد. در جلسات باقیمانده، دانشجویان به اجرای عملی روش‌های مطرح شده در کلاس درس می‌پردازند و فراغیران با نظارت استاد به نقاط قوت و ضعف تدریس خود واقف می‌شوند.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال: ۵۰ درصد

آزمون پایان نیم سال: ۵۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:-

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. زایر، س.ع؛ و ترکی، د. س (۱۵۲۰م). اتجاهات حدیثه فی تدریس اللげ العربية. بغداد: دار المنھجیه.
۲. العصیلی، ع (۱۴۲۲ق). أساسيات تعليم اللغة العربية للناطقين بغيرها. مکه المکرمه: جامعه أم القری.
۳. طعیمه، ر.أ (۱۹۸۶م). المرجع فی تعليم اللغة العربية للناطقين بغيرها. الجزء الثاني. مکه المکرمه: جامعه أم القری.
۴. الراجحی، ع (۱۴۲۴ق). علم اللغة التطبيقي وتعليم اللغة العربية. بيروت: دار النھضه العربية.
۵. الس، ت؛ و همکاران. (۱۳۷۲). زیان‌شناسی کاربردی (یادگیری و آموزش زبان‌های خارجی). ترجمه: محمود الیاسی. مشهد: آستان قدس رضوی.
۶. الصمیلی، ی (۲۰۰۲م). اللغة العربية وطرق تدریسها، نظریه وتطبیقاً. بيروت: المکتبه العصریه.
۷. براون، ا. د (۱۳۸۶). اصول یادگیری و تدریس زبان. ترجمه: منصور فهیم. تهران: رهنما.

روش تحقیق و مأخذشناسی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ☒	پایه ☐	- دروس پیش‌نیاز:
عملی ☐	تخصصی ☒	- دروس هم‌نیاز:
نظری - عملی ☐	اختیاری ☐	- حل تمرین:
رساله / پایان‌نامه ☐		۲ تعداد واحد:
		۳۲ تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با روش‌ها و منابع تحقیق در زبان و ادبیات عربی.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با اصول نگارش تحقیق علمی؛
۲. شناسایی منابع معتبر در حوزه‌های گوناگون زبان و ادبیات عربی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ویژگی‌های پژوهش و پژوهشگر و اخلاق پژوهش؛
۲. اصول انتخاب موضوع و نام‌گذاری؛
۳. اهداف و روش‌های مختلف تحقیق در مباحث علمی و ادبی؛
۴. شناسایی و دسترسی به منابع معتبر و انواع مجلات و مقالات مرتبط با حوزه پژوهش؛
۵. آشنایی با ساختار و مراحل تحقیق و چگونگی نگارش یک مقاله و نحوه ساماندهی بخش‌های آن (چکیده، واژگان کلیدی، مقدمه، داده‌ها و تحلیل، نتایج، کتاب‌نامه)؛
۶. روش‌های جمع‌آوری اطلاعات، شامل: مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه و یادداشت‌برداری از منابع؛
۷. اصول چکیده‌نویسی، نگارش کار‌جنی کلاسی، گزارش علمی، و ...؛
۸. آشنایی با نظام‌های ارجاع و استناد و نگارش پاورپوینت‌ها و فهرست منابع؛
۹. روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌های آماری؛
۱۰. آشنایی با روش‌های تصحیح نسخ خطی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. دانشجو محور بودن؛

۲. معرفی نمونه‌هایی از مقالات علمی - ادبی برای خواندن و گزارش دادن دانشجویان؛
۳. انجام تمرین‌های هفتگی و بررسی دقیق آن؛
۴. ارائه تحقیق متناسب با سرفصل.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال: ۵۰ درصد
آزمون پایان نیم سال: ۵۰ درصد

(ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
دسترسی به رایانه و اینترنت

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. وهب الجبوری، ی (۱۹۹۳م). منهج البحث وتحقيق النصوص. بيروت: دار العرب الإسلامي.
۲. فاتحی نژاد، ع (۱۳۷۷). أمهات المصادر العربية (في الشعر والأدب واللغة والنحو والتاريخ والجغرافيا). تهران: سمت.
۳. حافظنيا، م (۱۳۹۳). مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. تهران: سمت.
۴. فضل اللّه، م (۱۹۹۸م). أصول كتابة البحث وقواعد التحقيق. بيروت: دار الطليعه.
۵. مشکین فام، ب (۱۳۸۴). البحث الأدبي مناهجه و مصادره. تهران: سمت.
۶. صینی، س. ۱ (۱۴۱۴ق). قواعد أساسیه فی البحث العلمی، جامعه المدینه، المدینه المنوره.
۷. شلبي، ۱ (۱۹۷۴م). كيف تكتب بحثاً أو رسالة. القاهرة: مكتبة النهضة المصرية.
۸. عمیره، ع (۱۹۸۶م). أضواء على البحث والمصادر. بيروت: دار الجيل.

لهجه‌های عربی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
نظری	☒ پایه	آزمایشگاه ۳ و گفت و شنود ۴
عملی	☐ تخصصی	-
نظری - عملی	☒ اختیاری	-
رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با لهجه‌های مختلف گویشوران عربی به منظور تسهیل در تعامل با مردمان کشورهای عربی.

ب) اهداف ویژه:

۱. بازشناسی زبان فصیح از گویش‌ها و لهجه‌های گوناگون؛
۲. تشخیص لهجه مردم هر کشور عربی از کشور دیگر.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. نقش لایه‌های صوتی در شکل گیری ماهیت زبان؛
۲. دلایل تنوع زبان‌ها و لهجه‌ها؛
۳. تفاوت لهجه و گویش در زبان‌های مختلف؛
۴. عربی منطق، عربی مکتوب؛
۵. دسته‌بندی چهارگانه لهجه‌های عربی معاصر (شامی، لهجه‌های منطقه خلیج فارس، شرق آفریقا، غرب آفریقا) و بیان وزن هر یک در تعاملات فرهنگی، اجتماعی جهان عرب و تولیدات فرهنگی آنها (شعر، داستان، نمایشنامه، فیلم)؛
۶. تفاوت‌های آوایی، صرفی، نحوی، و معنایی دسته‌های چهارگانه بالا؛
۷. آموزش دست کم یک لهجه رایج زبان عربی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

آموزش لهجه بر اساس شیوه‌های نوین ارتباطی با قرار دادن فراگیر در موقعیت بازسازی شده.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۶۰ درصد	فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:
۴۰ درصد	آزمون پایان نیم سال:

(ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

استفاده از نوارها و لوح‌های فشرده موجود در این زمینه.

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. أئيس، إ (۱۹۶۵م). في اللهجات العربية. القاهرة: مكتبة الأنجلو المصرية.
۲. فكري، م (۲۰۰۹م). شذى الحياة التعرف إلى العامية العربية. تهران: معهد إيران للغات.
۳. سبiero، س (۱۹۹۹م). قاموس اللهجة العامية المصرية. بيروت: مكتبة لبنان ناشرون.
۴. هلال، ع (۱۹۹۳م). اللهجات العربية نشأة وتطورا. القاهرة: مكتبه وهبه.
۵. العامري، ش؛ و ضيغمي، ع (۱۳۹۳). همراه شما در عراق (معجم في العراق). سمنان: بوستان اندیشه.
۶. الحالصی، ی (۱۳۹۷). آموزش لهجۀ عراقي. مترجمان: عدنان طهماسبی، سعدالله همایونی، نجمه محیایی. تهران: دانشگاه تهران.
۷. تقوایی، ح؛ و مهدیان، ف (۱۳۹۳). آموزش گفتاری سوریه و لبنان با روش تطبیقی فصیح و عامیانه. تهران: سازمان حج و زیارت.

آشنایی با زبان‌های سامی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Introduction to The Semitic Languages	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	مبانی زبان‌شناسی
☐ عملی	☐ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☒ اختیاری	-
رساله / پایان‌نامه		۲
		۳۲
		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

(الف) هدف کلی:

- آشنایی با تاریخ زبان‌های سامی و چگونگی پیدایش و تحول آنها؛
- شناخت وجوه مشترک در زبان‌های سامی: آواهای، واژه‌ها، ساختهای صرفی و ساختارهای نحوی.

(ب) اهداف ویژه:

- آشنایی عمومی با تاریخ پیدایش مهم‌ترین زبان‌های سامی (اگدی، امهری، عبری، آرامی، سریانی، عربی) و چگونگی پیدایش و تحول آنها؛
- توانایی قرائت و تحلیل متون یکی از زبان‌های عبری، آرامی و سریانی در سطح عمومی (توانایی در درست‌خوانی واژه‌ها، تشخیص ساختهای صرفی و ساختارهای نحوی، یافتن معانی واژه‌ها در معاجم لغوی)؛
- شناخت وجوه مشترک لغوی، صرفی و نحوی میان زبان عربی و یکی از زبان‌های عبری، آرامی، و سریانی؛
- کسب توانایی در به کارگیری روش مطالعات تطبیقی در توصیف‌ها و تحلیل‌های زبان‌شناختی از زبان عربی.

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- زبان سامی نخستین (Proto-Semitic) و منشأ پیدایش آن بر اساس روایت‌های تاریخی/اسطوره‌ای کتاب مقدس؛
- حوزه‌های جغرافیایی هریک از زبان سامی یا مهم‌ترین آنها (اگدی، امهری، عبری، آرامی، سریانی، عربی)؛
- تاریخ پیدایش مهم‌ترین زبان‌های سامی: اگدی، امهری، عبری، آرامی، سریانی، عربی؛
- ویژگی‌های زبانی زبان‌های اگدی، امهری، عبری، آرامی، سریانی، عربی به طور عمومی؛
- ویژگی‌های زبانی یکی از زبان‌های عربی، آرامی، سریانی به طور تفصیلی؛
- معرفی واژه‌نامه‌های یکی از زبان‌های عربی، آرامی، سریانی و چگونگی کار با آنها؛
- قرائت چند متن انتخابی از یکی از زبان‌های عربی، آرامی، و سریانی، و تحلیل زبانی آنها (معنی واژه‌ها، ساختهای صرفی، ساختارهای نحوی)

۸. مطالعه تطبیقی یکی از زبان‌های عبری، آرامی، و سریانی با زبان عربی (بررسی ویژگی‌های مشترک و مختص زبانی هریک از زبان‌های یادشده)
۹. بررسی خاستگاه واژه‌های معرب و دخیل زبان عربی؛
۱۰. ریشه‌یابی چند واژهٔ معرب یا دخیل قرآنی در زبان‌های عبری، آرامی، سریانی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. افزون بر جزوء درسی، از فایل‌های صوتی و تصویری دست‌یاب در محیط اینترنت استفاده شود؛
۲. در طول ترم، مقاله‌ها و کتاب‌های مفید به دانشجویان معرفی شود تا بتوانند از آنها الگوبرداری کنند؛
۳. بر مهارت متن‌خوانی و درک مطلب (Reading & Comprehension) تکیه شود و از کار بر روی مکالمه (Speaking) اجتناب شود؛
۴. بخشی از نمرهٔ پایانی بر اساس کار کلاسی و تحقیق تعیین شود؛
۵. بخشی از ارزیابی دانشجو به وسیلهٔ آزمون شفاهی انجام شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال:
۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال:
۶۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

سیستم پخش صوت و تصویر

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ولفسون، إ (۱۹۲۹م). *تاريخ اللغات السامية*. مصر: مطبعه الاعتماد.
  ۲. مشکور، م (۱۳۵۷ق). *فرهنگ تطبیقی عربی با زبان‌های سامی و ایرانی*. تهران: بنیاد فرهنگ ایران.
  ۳. السامرائي، إ (۱۴۰۵ق). *دراسات في اللغتين السريانية والערבية*. ابراهيم السامرائي. بيروت: دار الجيل.
  ۴. بروکلمان، ك (۱۳۹۷ق). *فقه اللغات السامية*. ترجمه عن الألمانية: رمضان عبد التواب. القاهرة: جامعه عين شمس.
  ۵. جفری، آ (۱۳۹۵ق). *واژه‌های دخیل در قرآن مجید*. ترجمه: فریدون بدراهای. مشهد. توس.
۶. Moscati, S. & others (۱۹۸۰). *An Introduction to the Comparative Grammar of the Semitic Languages*. Wiesbaden: Otto Harrassowitz.
۷. Benner, J. A. (۲۰۰۷). *Learn to Read Biblical Hebrew*. Virtualbookworm.com, Publishing Inc.

اعراب قرآن و حدیث		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
نظری	☒ پایه	صرف و نحو
عملی	☐ تخصصی	-
نظری - عملی	☒ اختیاری	-
رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با وجوه صرفی و نحوی آیات و روایات و مهارت‌افزایی در تجزیه و ترکیب قرآن و حدیث.

ب) اهداف ویژه:

۱. کاربرست آموخته‌های لغوی، صرفی و نحوی در درست‌خوانی و دریافت درست ساختار نحوی و معانی آیات و روایات؛
۲. توجه به تغییر معنی بر اثر تغییر تحلیل نحوی آیات و روایات.

پ) مباحثت یا سرفصل‌ها:

۱. شناخت علم اعراب قرآن و حدیث، پیشینه، منابع و مؤلفان، و کاربرد و اهداف آن؛
۲. ویژگی‌های لغوی، صرفی و اشتراقی واژگان قرآن همراه با تجزیه نمونه‌هایی از کلمات قرآن و حدیث شامل: نوع اسم و فعل و حرف، مشتق و جامد، مجرد و مزید، و متصرف و غیر متصرف، معلوم و مجھول، متعدی و لازم، معرب و مبني، منصرف و غیر منصرف؛
۳. تشخیص وزن و حروف اصلی و زائد کلمه؛
۴. نقش اعرابی کلمات، نوع اعراب و علامت اعراب؛
۵. نقش اعرابی جمله‌ها و شیه جمله‌ها.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. تکیه بر اعراب کلمات و جملاتی که بی‌توجهی یا اشتباه در آن، به تغییر محسوس معنی منجر می‌شود.
۲. تکلیف درسی و کار جنبی الزامی است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. صافی، م (۱۹۸۶م). الجدول فی إعراب القرآن وصرفه. بيروت: دار الرشید.
۲. درویش، م (۱۹۸۸م). إعراب القرآن الکریم ویانه. بيروت: دار ابن کثیر.
۳. الطنطاوی، م (۱۹۹۵م). معجم إعراب ألفاظ القرآن الکریم. راجعه الشیخ محمد فهیم أبو بیه. بيروت: مکتبه لبنان ناشرون.
۴. السیوطی، ج (۱۴۱۴ق). عقود الزبرجد فی إعراب الحديث النبوی. تحقیق: سلمان القضاہ. بيروت: دار الجیل.

تحلیل زبانی و ادبی متون حدیث و ادعیه		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Linguistic and literary analysis of the texts of Hadith and Prayers	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی	دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری - عملی	☒ اختیاری	-	حل تمرین:
☐ رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه کارگاه سمینار موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با ابعاد لغوی، معنایی و ادبی متون حدیث و نیایش‌های منسوب به پیشوایان دین، و کسب توانایی در فهم و تحلیل آنها.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با سبک ویژه دعاهای اهل بیت (ع);
- آشنایی با تحلیل نحوی و بلاغی و زیبایی‌های ادبی متون حدیث و ادعیه.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مباحث مقدماتی در شناخت حدیث و ادعیه و جایگاه آنها در زبان و ادبیات عربی، کتاب‌شناسی توصیفی شروح و ترجمه‌های آن (در حد اکثر دو جلسه).
- بازخوانی نمونه‌هایی از خطب، رسائل، مناجات‌ها، دعاها و روایات با تکیه بر:
- واژه‌شناسی و مباحث لغوی و صرفی؛
- اعراب متن و مباحث نحوی؛
- معنی‌شناسی و مباحث علم معانی؛
- صور خیال و مباحث علم بیان؛
- زیبایی‌شناسی و مباحث علم بدیع؛
- تحلیل ادبی متن.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود دانشجو:

- پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن را از واژه‌نامه‌های مناسب استخراج نماید؛

۲. با مطالعه شروح حدیث و ادعیه و دیگر مآخذ، اطلاعاتی در خصوص متن مورد نظر به دست آورد.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

درصد ۳۰

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

درصد ۷۰

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:-

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. صحیفه کامله سجادیه. (۱۳۹۵). ترجمه: حسین استادولی. قم: الهادی.
۲. حکیمی، م؛ و دیگران (۱۳۹۴). الحیا. قم: دلیل ما.
۳. پاینده، ا (۱۴۱۵ق). نهج الفصاحه. تحقیق و ترجمه: جعفر دلشداد و نصرالله شاملی. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
۴. القیومی الأصفهانی، ج (۱۴۱۸ق). موسوعه الادعیه. ۶ ج. مشهد: مجتمع бحوث الإسلامية.
۵. احمدی میانجی، ع (۱۴۲۶ق). مکاتب الأنئم (علیهم السلام). تحقیق: مجتبی فرجی. قم: دارالحدیث.
۶. معصومی، م (۱۳۸۵). المواقف النقدیه الأدبيه للأئمه المعصومین علیهم السلام. قم: زائر.
۷. باستان، خ (۱۳۹۰). دراسات نقدیه فی الأدب الإسلامي. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
۸. الواقعی، ع (۱۹۸۴م). أشعه من بلاغه الإمام الصادق علیه السلام. تهران: دار الهداية.

ادبیات عربی در ایران		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی
☐ عملی	☐ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☒ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با تاریخ ادبیات عربی در میان فارسی زبانان و بازخوانی نمونه هایی از متون ادبی آنان.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با اوضاع فرهنگی، اجتماعی و علمی و ادبی فارسی زبانانِ دارای آثار ادبی به زبان عربی در بلاد عرب و فُرس؛
۲. آشنایی با عربیات فارسی زبانان.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. شکوفایی و گسترش زبان و ادبیات عربی در ایران؛
۲. شعر عربی در ایران؛
۳. مشهورترین شاعران عربی سرای ایرانی (زیاد اعجم، اسماعیل بن یسار، بشار بن برد، ابونواس، قاضی جرجانی، عضدالدوله دیلمی، ابوالفتح بستی، مهیار دیلمی، ابیوردی، طغرائی، ارجانی)؛
۴. نثر عربی در ایران؛
۵. مشهورترین نویسندهای عربی ایرانی (عبدالحید کاتب، ابن مقفع، محمد بن جریر طبری، ابوالفرق اصفهانی، راغب اصفهانی)؛
۶. مشهورترین ایرانیانی که در نظم و نثر عربی سرآمد بوده‌اند (سهله بن هارون، ابوالفضل بن عمید، ابویکر خوارزمی، صاحب بن عباد، ابوهلال عسکری، بدیع الزمان همدانی، قابوس بن وشمکیر، ثعالبی نیشابوری، باخرزی، زمخشی، رشیدالدین وطواط، قاضی نظام الدین اصفهانی).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود دانشجو:

۱. پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن را از واژه‌نامه‌های مناسب استخراج نماید؛
۲. با مطالعه شروح حدیث و ادعیه و دیگر مأخذ، اطلاعاتی در خصوص متن مورد نظر به دست آورد.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۶۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ایروانی‌زاده، ع؛ و شاملی، ن (۱۳۹۳). *الأدب العربي والإيرانيون* (من بدايه الفتح الإسلامى إلى سقوط بغداد). تهران: سمت.
۲. آل قیس، ق (۱۳۶۳). *الإيرانيون والأدب العربي*. تهران: وزارة الثقافة والتعليم العالي، مؤسسه البحوث والتحقيقات الثقافية.
۳. الطاهر، ع. ج (۱۹۸۵م). *الشعر العربي في العراق و في بلاد العجم*. بيروت: دار الرائد العربي.
۴. مصطفوی‌نیا، م (۱۳۸۲). *نصوص من النثر والنظم العربي في إيران*. قم: رازیان.

ادبیات اندلس		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی
☐ عملی	☐ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☒ اختیاری	-
رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با چگونگی پیدایش و تحول زبان و ادبیات عربی در اندلس و بازخوانی نمونه‌هایی از متون ادبی اندلسی.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با اوضاع فرهنگی، اجتماعی و علمی و ادبی عرب در اندلس و کشورهای مجاور؛
- آشنایی با آثار ادبی اندلسیان.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- فتح اندلس و اوضاع سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اندلس؛
- دوره‌های مختلف تاریخی حکومت مسلمانان در اندلس و شاعران و نویسنده‌گان مشهور آن دوره‌ها و قرائت نمونه آثار آنان: حکومت بنی امية (ابن هانی، ابن دراج، ابن عبد ربه)، ملوک الطوائف (ابن زیدون، ابن شهید)، دولت مرابطین (ابن خفاجه، ابن رشيق قیروانی، ابن طفیل)، دولت موحدین (ابن سهل، ابن جییر)، دولت بنی احرم (ابن خلدون و ابن بطوطة)؛
- انواع ادبی و ویژگی‌های شعر اندلسی و مراحل مختلف آن (تقلید، تحرر، تجدید)؛
- موشحات (تعريف، خاستگاه، ساختار، اغراض و ویژگی‌های آن، معروف‌ترین سرایندگان موسحات: ابن عباده قراز، لسان الدین بن خطیب، اثر موسحات در شکل‌گیری از جال)؛
- مروری بر نشر و تحول آن و اشاره به انواع نثر مانند خطابه، ترسل، و تصنیف.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود دانشجو:

- پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن را از واژه‌نامه‌های مناسب استخراج نماید؛
- با مطالعه کتب تاریخ ادبیات و دیگر مأخذ، اطلاعاتی در خصوص متن مورد نظر و آفریننده آن به دست آورد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد	فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:
۷۰ درصد	آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الخفاجی، ع (۱۹۹۲م). الأدب الأندلسی؛ التطور والتجدد. بيروت: دار الجيل.
۲. آذربشب، م. ع (۱۳۸۷). الأدب العربي في الأندلس تاريخ ونصوص. تهران: سمت.
۳. الرکابی، ج (۱۹۶۰م). فی الأدب الأندلسی. القاهرة: دار المعارف بمصر.
۴. الفاخوری، ح (۱۳۸۰). تاريخ الأدب العربي. تهران: توس.
۵. عتیق، ع (۱۹۷۶م). الأدب العربي في الأندلس. بيروت: دار النهضة العربية.

ادبیات داستانی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی
☐ عملی	☐ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☒ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با تاریخچه و دیدگاه‌های معاصر در ادبیات داستانی و تحلیل و بررسی انواع داستان.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با عناصر داستان؛
۲. دریافت لذت‌بخش ادب داستانی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تاریخچه ادبیات داستانی (در غرب، ایران و ادبیات عربی)؛
۲. انواع ادبیات داستانی (داستانک، داستان کوتاه، رمان و ...)؛
۳. نظریه‌های رمان و مکاتب ادبیات داستانی؛
۴. عناصر ادبیات داستانی؛
۵. تکنیک‌های ادبیات داستانی؛
۶. تأثیر سینما بر ادبیات داستانی و بالعکس؛
۷. تأثیر ادبیات داستانی غرب بر ادبیات داستانی فارسی و عربی؛
۸. بررسی جایگاه ادبیات داستانی در ادبیات فارسی و عربی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. پیشنهاد می‌شود دانشجو:

- پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار داستان معرفی شده را از واژه‌نامه‌های مناسب استخراج نماید؛
- با مطالعه کتب تاریخ ادبیات و دیگر مأخذ، اطلاعاتی در خصوص متن مورد نظر و آفرینش آن به دست آورد.

۲. به هنگام بررسی آثار داستانی می‌توان به کمک دانشجویان و با مشارکت دادن آنان به صورت فردی و جمعی، از قابلیت‌های نمایشی این آثار استفاده کرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال:	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. خلف اللّه، أ. (۱۹۹۹م). الفن القصصي في القرآن الكريم. ط ۴. بيروت: مؤسسه الانتشار العربي.
۲. أحمد، إ. ه (۲۰۰۸م). مصادر نقد الرواية في الأدب العربي الحديث. بيروت: الدراسات والبحوث الإنسانية والاجتماعية.
۳. دراج، ف (۱۹۹۹م). نظرية الرواية والرواية العربية. بيروت: المركز الثقافي.
۴. دیوید، ل (۱۳۸۶). نظریه‌های رمان. ترجمه حسن پاینده. تهران: نیلوفر.

ادبیات کودک		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی	دروس پیش‌نیاز:
عملی	☐ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز:
نظری - عملی	☒ اختیاری	-	حل تمرین:
رساله / پایان‌نامه		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با تاریخچه و دیدگاه‌های معاصر در حوزه ادبیات کودک و نوجوان در ادبیات عربی و بررسی تحلیلی نمونه‌هایی از آن.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با شاخه‌های ادبیات کودک؛
- آشنایی با نقد ادبیات کودک.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تعریف و ماهیت ادبیات کودک؛
- بینارشته‌ای بودن ادبیات کودک (رابطه ادبیات کودک با فلسفه، علوم تربیتی، جامعه‌شناسی، و ...);
- تاریخچه ادبیات کودک در ادبیات عربی و ادبیات جهان؛
- ادبیات کودک و زیبایی‌شناسی؛
- گونه‌های ادبیات کودک: ادبیات سنتی (افسانه‌ها)، ادبیات مدرن، پسامدرن؛
- داستان فانتزی کودکانه؛
- شعر کودک.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود دانشجو پیش از کلاس، تحلیل خود را از نمونه‌های معرفی شده ادبیات کودک آماده ارائه کند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال:

۳۰ درصد

۷۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال:

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. عبدالفتاح، أ. (۲۰۰۰م). أدب الأطفال في العالم المعاصر. سودان: الدار العربية للكتاب.
۲. أبوهيف، ع (۲۰۰۱م). أدب الأطفال نظرياً وتطبيقاً. ط. ۲. دمشق: اتحاد كتاب العرب.
۳. الحديدي، ع (۲۰۱۰م). في أدب الأطفال، القاهرة: مكتبة الأنجلو المصرية.
۴. محمدی، م؛ و قایینی، ز (۱۳۸۳). تاریخ ادبیات کودکان در ایران. تهران: نشر چیستا.
۵. پولادی، ک (۱۳۸۴). بنیادهای ادبیات کودک. تهران: کانون پرورش فکری کودک و نوجوان.
۶. نورتون، د؛ و نورتون، س (۱۳۸۷). شناخت ادبیات کودکان: گونه‌ها و کاربردها از روزن چشم کودک. ترجمه منصوره راعی و دیگران. تهران: نشر قلمرو.

متون نظم و نثر فارسی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	فارسی عمومی و تحلیل ادبی
☐ عملی	☐ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☒ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

مهارت افزایی در شناخت انواع متون نظم و نثر فارسی دوره‌های مختلف.

ب) اهداف ویژه:

۱. شناسایی هدفمند متون زبان و ادب فارسی با توجه به داد و ستد های میان آن با زبان و ادبیات عربی؛
۲. دریافت لذت‌بخش ادب فارسی به عنوان مقدمه‌ای بر دریافت لذت‌بخش ادبیات جهان.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. گزیده‌هایی از شعر و نثر دوره‌های سامانی، غزنوی؛
۲. گزیده‌هایی از شعر و نثر قرن هفتم و هشتم هجری؛
۳. گزیده‌هایی از شعر و نثر دوره صفویه؛
۴. گزیده‌هایی از شعر و نثر دوره بازگشت؛
۵. گزیده‌هایی از شعر و نثر دوره پایداری تا انقلاب اسلامی؛
۶. ادبیات دفاع مقدس.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود دانشجو:

۱. پیش از کلاس، معنی کلمات و ترکیبات دشوار متن را از واژه‌نامه‌های مناسب استخراج نماید؛
۲. با مطالعه کتب تاریخ ادبیات و دیگر مآخذ، اطلاعاتی در خصوص متن مورد نظر و آفریننده آن به دست آورد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: -

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. حمیدی، م (۱۳۶۶). بهشت سخن. تهران: پاژند.
۲. سعدی، م (۱۳۶۸). گلستان سعدی. تصحیح و توضیح غلامحسین یوسفی. تهران: خوارزمی.
۳. کشاورز، ک (۱۳۷۱). هزار سال نثر فارسی. تهران: انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.
۴. صیادکوه، أ. و همکاران (۱۳۸۴). سخن شیرین پارسی. تهران: سمت.
۵. منشی، ن (۱۳۹۱). ترجمة کلیله و دمنه. تصحیح مجتبی مینوی. تهران: دانشگاه تهران.
۶. بیهقی، م (۱۳۹۴). تاریخ بیهقی. تصحیح محمد جعفر یاحقی و مهدی سیدی. ۲ ج. چ ۵. تهران: سخن.
۷. منتخباتی از شاهنامه، مثنوی، شعر رودکی، حافظ، سعدی، نظامی، عطار، منوچهری، جامی، و شعر معاصر.

ادبیات تطبیقی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	تحلیل ادبی
☐ عملی	☐ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☒ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲
		تعداد واحد:
		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

آشنایی با ادبیات تطبیقی در جهان و جایگاه و کاربرست آن در ادب عربی و فارسی.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با مکاتب ادبیات تطبیقی؛
۲. آشنایی با روش‌های تحقیق در ادبیات تطبیقی؛
۳. شناخت رسالت ادبیات تطبیقی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ماهیت و ضرورت ادبیات تطبیقی؛
۲. مکاتب ادبیات تطبیقی و ویژگی‌های آنها (فرانسه، آمریکا، روسیه)، نظریه‌پردازان و تحول نظریه‌های ادبیات تطبیقی؛
۳. ادبیات ملی و ادبیات جهانی؛
۴. ترجمه و ادبیات تطبیقی؛
۵. آشنایی با مفاهیم «ادبیات مهاجرت»، «ادبیات تبعید»، «بینامنیت»، «دیگر بودگی»؛
۶. ادبیات عربی و جهانی شدن؛
۷. ادبیات تطبیقی بین عربی و فارسی؛
۸. کتاب‌شناسی توصیفی آثار تطبیقی عربی و فارسی و معرفی پژوهش‌های مشهور در ادبیات تطبیقی؛
۹. آشنایی با روش‌های پژوهش در ادبیات تطبیقی و معرفی زمینه‌های پژوهشی ادبیات تطبیقی با تکیه بر ادبیات عربی و فارسی؛
۱۰. بررسی نمونه‌های اثرپذیری و اثرگذاری ادب فارسی و عربی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

از میان دوره به بعد می توان ارائه برخی مباحث گزارشی را (حداکثر در یک ساعت کلاسی) به عهده دانشجو گذاشت.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:-

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. عبود، ع؛ و حمود، م؛ و السيد، غ (۱۵۲۰م). الأدب المقارن مدخلات نظرية ونصوص ودراسات تطبيقية. دمشق: جامعة دمشق.
۲. عبود، ع (۲۰۰۰م). الأدب المقارن مشكلات وآفاق. دمشق: اتحاد كتاب العرب.
۳. امين مقدسی، ع (۱۳۸۶). ادبیات تطبیقی. تهران: دانشگاه تهران.
۴. جمعه، ح. (۷۰۰۲م). مرايا الالتقاء والارتفاع بين الأدبين العربي والفارسي. دمشق: اتحاد كتاب العرب.
۵. جمال الدين، م (۲۰۰۳م). الأدب المقارن: دراسات تطبيقية في الأدبين العربي والفارسي. ط ۳. مصر: دار الهدایة.
۶. هلال، م. غ (۱۹۷۸م). الأدب المقارن. القاهرة: نهضة مصر.
۷. نداء، ط (۱۹۹۱م). الأدب المقارن. بيروت: دار النهضة العربية.
۸. نداء، ط (۱۳۹۴م). ادبیات تطبیقی. ترجمه: حجت رسولی. تهران: دانشگاه شهید بهشتی.
۹. دودپوتا، ع. م (۱۳۸۱م). تأثير شعر عربي بر تكامل شعر فارسي. ترجمة سيروس شميسا. تهران: صدای معاصر.
۱۰. دامادی، م (۱۳۹۶م). مضامین مشترک در ادب فارسي و عربي. تهران: دانشگاه تهران.

کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Entrepreneurship in the field of Arabic language and literature	عنوان درس به انگلیسی:
☒ نظری	☐ پایه	-
☐ عملی	☐ تخصصی	-
☐ نظری - عملی	☒ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲
		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

توانمندسازی دانشجویان برای تنظیم برنامه‌های کسب و کار و اجرای پژوهش‌های کارآفرینانه همچون تحقیق بازار و تحلیل رقبا.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی عمومی با کارآفرینی؛
۲. ایجاد انگیزه برای کار و کسب از طریق آموخته‌های دانشگاهی؛
۳. بهبود رفتارهای مستقلانه در زمینه زبان و ادب عربی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفاهیم، کلیات و نظریات کارآفرینی؛
۲. آموزش اصول و مبانی کارآفرینی و انگیزش موفقیت ویژه فراگیران زبان عربی؛
۳. تهیه فیلم‌ها و مستندهای حرفه‌ای ویژه کارآفرینان زبان عربی؛
۴. آموزش مهارت‌های کارآفرینانه و فعالیت‌های مرتبط کسب و کار در سطح کوچک و بزرگ؛
۵. ویژگی‌های کارآفرین؛
۶. مکانیسم توزیع گردشگری و عملکرد آن؛
۷. روش تشخیص فرصت‌های کارآفرینی؛
۸. ویژگی‌های روانی و قوانین کارآفرینی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. دعوت از کارآفرینان در زمینه زبان عربی برای انتقال تجربیات در کلاس درس؛
۲. اعزام دانشجویان به مراکز کارآفرینی به منظور بازدید و آشنایی عملی با فرایند آن.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد	فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال:
۶۰ درصد	آزمون پایان نیم سال:

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:-

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. احمدپور داریانی، م (۱۳۷۸). کارآفرینی (نظریات، تعاریف، الگوها). تهران: پردیس.
۲. حسن مرادی، ن (۱۳۸۵). مدیریت کارآفرینی. کرج: مؤسسه تحقیقات و آموزش مدیریت.
۳. ذیحی، م؛ مقدسی، ع (۱۳۸۵). کارآفرینی از تئوری تا عمل. مشهد: جهان فردا.
۴. Frew, A.J., Hitz, M., O'Connor, P. (eds), (۲۰۰۳). Information and Communication Technologies in Tourism ۲۰۰۳ (1st Edition). Springer International Edition.
۵. Garavan, T. N. and O'Cinneide, B (۱۹۹۴) Entrepreneurship Education and Training Programmes: A Review and Valuation (part ۲). Journal of European Industrial Training, Vol. ۱۸. No. ۱۱, PP: ۱۳-۲۱.
۶. Jones,C and English, J. (۲۰۰۴) A contemporary approach to entrepreneurship education and trainmg, ۴۶, p: ۴۱۶.
۷. Robinson, P and Hayes, M. (۱۹۹۱) Entrepreneurship education in Americas major universities. Entrepreneurship Theory and practice, ۱۵ (۳) , ۴۱-۵۲.

نرم افزارهای تخصصی در زبان و ادبیات عربی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
نظری	☐ پایه	-
عملی	☐ تخصصی	-
نظری - عملی	☒ اختیاری	-
☐ رساله / پایان نامه		۲
		۳۲
		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه کارگاه سمینار موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

فرآگیری شیوه‌های گردآوری داده از منابع دیجیتال و روش ساماندهی و ارائه آنها.

ب) اهداف ویژه:

۱. مهارت افزایی در کار با کامپیوتر؛
۲. مهارت افزایی در کار با اینترنت، و پایگاه‌های اینترنتی مرتبط با حوزه زبان و ادبیات عربی؛
۳. آشنایی با نرم افزارها و اپلیکیشن‌های مربوط به حوزه زبان و ادبیات عربی؛
۴. مهارت افزایی در کار با نرم افزارهای ارائه داده همچون Word و PowerPoint؛
۵. واژگان کلیدی مباحث این درس به زبان عربی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. معرفی عمومی کامپیوتر و محیط ویندوز (ارائه توضیحات عمومی درباره ابزارهای مهم و کاربردی ویندوز)؛
۲. معرفی سامانه‌های مختلف آموزش مجازی (مانند: Google Meet, Skyroom, Skype)؛
۳. کار با محیط اینترنت و آموزش موارد عمومی چون: معرفی مرورگرهای مختلف و تنظیمات آنها، نرم افزارهای دانلود؛
۴. چگونگی استفاده از موتورهای جست و جو (آموزش مهارت جست و جوی داده در محیط اینترنت)؛
۵. معرفی پایگاه‌هایی برای دانلود مقاله، کتاب، و نسخ خطی و آموزش استفاده از هر یک (آموزش شیوه ثبت‌نام و پرداخت هزینه در پایگاه‌های پولی، و نیز روش استفاده از پایگاه‌های واسطه)؛
۶. آشنایی با پایگاه‌های مجلات تخصصی در حوزه زبان و ادبیات عربی؛
۷. معرفی پایگاه‌های کاربردی (پایگاه‌هایی که نرم افزارهای تحت وب ارائه می‌کنند)، پایگاه‌های آموزشی (آموزش کامپیوتر و نرم افزار و ...)، و کانال‌ها یا صفحات مفید در اپلیکیشن‌های موجود؛
۸. آموزش نرم افزار Word و تقویت مهارت‌های مورد نیاز برای نگارش مقاله، پایان نامه، یا تحقیق‌های کلاسی؛

۹. آموزش نرم افزار PowerPoint و تقویت مهارت‌های مورد نیاز برای ارائه گزارش یا سخنرانی توسط این نرم افزار؛
۱۰. آموزش نرم افزار OneNote و تقویت مهارت‌های ساماندهی داده و یادداشت‌برداری توسط این نرم افزار؛
۱۱. آشنایی با نرم افزارهای تخصصی در حوزه زبان و ادبیات عربی (اعم از نرم افزارهای کامپیوتراًی یا اپلیکیشن‌های موبایل)، و آموزش چگونگی نصب و استفاده از هر یک (نرم افزارهایی چون: المکتبه الشامله؛ نرم افزارهای نور؛ قاموس النور، الترات، جامع التفاسیر، قواعد ادبیات عرب؛ الموسوعه الشعریه؛ اپلیکیشن‌هایی چون: معجم المعانی؛ إعراب القرآن، المنهاج؛ السراج المنیر)؛
۱۲. آموزش چند نرم افزار کاربردی برای ضبط صدا و تصویر و ساخت فایل‌های آموزشی و آموزش چند نرم افزار مبدل صدا و تصویر (Converters).

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. پیش از برگزاری کلاس، با استفاده از آزمونی کوتاه، میزان اطلاعات دانشجو و مهارت‌های او در زمینه کامپیوتر و اینترنت سنجیده شود تا سطح آموزش‌ها بر اساس آن تنظیم شود؛
۲. کلاس در سایت کامپیوتر برگزار شود تا امکان تمرین دانشجو فراهم باشد. در صورت برگزاری کلاس به صورت مجازی، از سامانه‌هایی استفاده شود که امکان اشتراک گذاری دسکتاپ دانشجو نیز در آن وجود داشته باشد؛ مانند Google Meet؛
۳. کلاس به صورت «آموزش - تمرین» برگزار شود و از دانشجو خواسته شود تا آموزش‌های داده شده را در همان ساعت کلاس تمرین کند. استاد بخشی از ساعت کلاس را به سنجش مهارت‌های دانشجو و اطمینان از فراگیری مطالب درسی توسط او اختصاص دهد؛
۴. حتی المقدور، مشکلات کامپیوتراًی دانشجو که خارج از سرفصل است، بررسی و توضیح داده شود؛
۵. در صورت امکان، نمره درس به جای آزمون نهایی، از روی انجام پروژه و تحقیق پایانی، یا به شیوه ارزشیابی مستمر تعیین شود؛
۶. در صورت امکان، با تشکیل گروه درسی در یکی از سامانه‌های ارتباط مجازی (Eitaa، WatsApp، Telegram)، مطالب آموزشی مفید در اختیار دانشجو قرار گیرد و استاد، پاسخگوی پرسش‌های دانشجو در خارج از زمان کلاس باشد؛
۷. تلاش شود تا نسخه‌های بروز نرم افزارها آموزش داده شود.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال: ۷۰ درصد
آزمون پایان نیم سال: ۳۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
سایت کامپیوتر

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. مارمل، ا. (۱۳۹۵). آموزش گام به گام Microsoft Office ۲۰۱۶. تهران: آتنی نگر و آیلار.
۲. اشتایدر، گ؛ اونز، ج (۱۳۹۳). راهنمای جامع اینترنت. مترجم: رضا غلامنژاد. تهران: آترا.
۳. سحری، ب (۱۳۹۱). راهنمای اینترنتی دانشگاه‌های ایران و جهان. تهران: ابجد.
۴. هافکه مایر، ک (۱۳۹۹). اینترنت از آتا یا: کتابی جامع برای کاربران اینترنت. مترجم: عباس لقمانی. تهران: قدیانی.
۵. میرزائیان، و (۱۳۹۰). کامپیوتر برای رشته‌های علوم انسانی. اراک: آی سانا.

